

Lời cảnh tỉnh sau những tán rừng

Dù nhiều văn bản đã quy định rõ trách nhiệm trong công tác phòng cháy, chữa cháy rừng, nhưng thực tế ở nhiều nơi vẫn còn bị động.

(trang 7)

"Ngóc ngách" trái phiếu doanh nghiệp

(trang 9)

Đề xuất mô hình chính quyền địa phương 2 cấp

Dự thảo Luật Tổ chức chính quyền địa phương (sửa đổi) vừa được Bộ Nội vụ đưa ra lấy ý kiến. Theo đó, Bộ Nội vụ đề xuất trên cơ sở mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

Trong đó, cấp tỉnh sẽ tập trung ban hành cơ chế, chính sách, chiến lược, quy hoạch, quản lý vĩ mô, các vấn đề có tính chất liên vùng, liên cơ sở, vượt quá năng lực giải quyết của cơ sở, đòi hỏi chuyên môn sâu và bảo đảm tính thống nhất trên toàn cấp tỉnh.

Còn cấp cơ sở là cấp tổ chức thực hiện chính sách (từ T.Ư và cấp tỉnh), tập trung vào các nhiệm vụ phục vụ người dân, trực tiếp giải quyết các vấn đề của cộng đồng dân cư, cung cấp các dịch vụ công cơ bản, thiết yếu cho người dân trên địa bàn; các nhiệm vụ cần sự tham gia của cộng đồng, phát huy tính chủ động, sáng tạo của cấp cơ sở.

Triệt xóa "xưởng" ma túy tổng hợp quy mô đặc biệt lớn

Cục Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy (ĐTTPVMT), Bộ Công an vừa đấu tranh triệt xóa một công xưởng sản xuất ma túy tổng hợp với quy mô đặc biệt lớn, dây chuyền trang thiết bị hiện đại, công nghệ tiên tiến nhất tại Việt Nam từ trước đến nay. Lực lượng chức năng thu giữ tổng cộng 1,4 tấn ketamin với độ tinh khiết rất cao, cùng gần 80 tấn hóa chất.

XUỞNG MA TUÝ "ĐỘI LỐT" CƠ SỞ SẢN XUẤT

Theo hồ sơ của cơ quan điều tra, từ năm 2021, Trương Xuân Minh (51 tuổi, quốc tịch Đài Loan, Trung Quốc) sang Việt Nam, tạo vỏ bọc đầu tư, kinh doanh cá cảnh. Minh sống như vợ chồng với Phạm Thị Lệ Hân, (30 tuổi, ở Khánh Hòa). Giúp sức đắc lực cho đường dây sản xuất ma túy tổng hợp của Minh là Đoàn Văn Hùng (42 tuổi, ở Khánh Hòa).

Tháng 11/2024, Minh nhò người thuê mảnh đất rộng 1.000 m² tại khu nghĩa trang phía bắc xã Vĩnh Lương, TP Nha Trang (Khánh Hòa). Đây là khu vực hẻo lánh, ít người qua lại, đường vào khó khăn. Minh cử người canh gác, lắp đặt camera giám sát,

(Xem tiếp trang 4)

ẤN PHẨM CỦA BÁO NHÂN DÂN ■ SỐ 1586 - THỨ NĂM, NGÀY 27/3/2025

Cuộc "hồi cố" của họa sĩ Tử Xuân

Giới yêu hội họa Việt Nam vừa được đắm chìm trong cảm xúc ở không gian triển lãm của họa sĩ Tử Xuân tức Hoàng đế Hàm Nghi.

(trang 12)

Nung nấu cách đưa tác phẩm "sống cùng lịch sử" đến với công chúng

(trang 13)

Tiết lộ gây chấn động

Các cuộc tấn công của Mỹ nhằm vào lực lượng Houthis ở Yemen bị lộ trong ứng dụng Signal. (trang 21)

Ở nơi... “tâm” bệnh

■ MINH TÂM

Tâm bệnh là cách gọi khác về các bệnh lý tâm thần mà hiện nay có đến 15% dân số Việt Nam mắc phải. Theo giới chuyên môn, trong suốt cuộc đời, 15% nam giới và 25% nữ giới có nguy cơ bị trầm cảm. Do vậy, phải nâng cao nhận thức trong cộng đồng về căn bệnh này. Cần can thiệp từ sớm để mang lại hiệu quả điều trị, giúp người bệnh sớm trở về cuộc sống bình thường cũng như giảm gánh nặng bệnh tật cho toàn xã hội.

(Xem tiếp trang 23)

Hướng dẫn bệnh nhân vẽ tranh để phục hồi chức năng.

Ảnh: HẢI NAM

Mở đường sắt bằng nội lực

Dự báo đến năm 2035, tầm nhìn đến 2050, đầu tư phát triển hạ tầng đường sắt sẽ tạo ra khoảng 76 tỷ USD cho thị trường xây dựng và 34 tỷ USD cho thị trường thiết bị. Một làn sóng siêu dự án đang ở trước mắt, đâu là cơ hội cho doanh nghiệp trong nước?

Thời gian qua, Bộ Xây dựng đã trình Quốc hội 3 Nghị quyết quan trọng về đường sắt tốc độ cao (ĐSTDČ) Bắc - Nam, đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng và phát triển đường sắt đô thị tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh. Theo đó, dự kiến cuối năm 2025 sẽ khởi công đường sắt Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng và cuối năm 2027 tiếp tục khởi công đường sắt tốc độ cao Bắc - Nam.

(Xem tiếp trang 2)

THỜI ĐÀM

Đã mở ra cần vận hành hiệu quả

■ QUANG HÙNG

Một số đơn vị đào tạo và khám, chữa bệnh hàng đầu với quy mô lớn và uy tín lâu năm vừa công bố kế hoạch xây dựng, phát triển thêm cơ sở đào tạo, điều trị bên ngoài Thủ đô Hà Nội. Đây là dự định đúng đắn, phù hợp xu thế phát triển, đáp ứng nhu cầu chính đáng về học tập, nghiên cứu, điều trị của nhân dân các địa bàn bên ngoài và xa đô thị lớn, đô thị trung tâm, nơi từ lâu đã trở nên quá tải.

Không phải đến thời điểm hiện tại mới có những kế hoạch trên. Nhiều chục năm trước, ngành giáo dục, ngành y đã có chủ trương phát triển thêm cơ sở của một số đại học, bệnh viện lớn tại các tỉnh ngoài trụ sở chính ở trung tâm Thủ đô. Một số dự án lớn được triển khai trên địa bàn các tỉnh Hà Nam, Hà Tây trước kia... Cùng với đó là việc xây dựng, vận hành một số bệnh viện, chi nhánh, cơ sở khám, chữa bệnh quy mô lớn ở khu vực

(Xem tiếp trang 23)

Mở đường sắt bằng nội lực

■ Bài và ảnh: THÁI LINH

(Tiếp theo trang 1)

Làn sóng các siêu dự án đường sắt mở ra cơ hội phát triển cho doanh nghiệp trong nước.

Ưu tiên nhà thầu nội

Trong hơn 2 năm tới, Việt Nam sẽ liên tục khởi công các siêu dự án đường sắt. Dù đặt ra không ít thách thức, đây cũng được xem là thời điểm chín muồi để hiện thực hóa giấc mơ đường sắt. Trải qua 4 thập kỷ đổi mới, Việt Nam đã tích lũy nhiều kinh nghiệm trong việc triển khai các dự án hạ tầng giao thông quy mô lớn. Đồng thời, sự phát triển mạnh mẽ của các doanh nghiệp tư nhân trong lĩnh vực xây dựng cũng tạo nền tảng vững chắc để đồng hành cùng Nhà nước trong quá trình phát triển công nghiệp và hạ tầng giao thông đường sắt.

Về hợp phần xây lắp, ông Chu Văn Tuấn, Phó Giám đốc Ban Quản lý dự án Đường sắt (Bộ Xây dựng) nhận định, doanh nghiệp trong nước có thể đảm nhận 90 - 95% hạng mục xây dựng. Tuy nhiên, những dự án đường sắt quy mô lớn cũng đặt ra không ít thách thức, từ yêu cầu công nghệ phức tạp, tổng mức đầu tư lớn đến những rào cản về tài chính và kinh nghiệm của nhà thầu. Bên cạnh đó, việc chưa có cơ chế tín dụng ưu đãi cho các gói thầu thi công cũng gây khó khăn trong quá trình huy động vốn.

Theo ông Nguyễn Quốc Hiệp, Chủ tịch Hiệp hội các Nhà thầu Xây dựng Việt Nam (VACC), số doanh nghiệp trong nước có vốn hơn 1.000 tỷ đồng hiện vẫn rất hạn chế. Thay vì tổ chức đấu thầu quốc tế, các cơ quan chức năng có thể nghiên cứu phương án chỉ định thầu, đồng thời giảm 5% giá trị xây lắp, tương tự mô hình đã áp dụng cho dự án cao tốc Bắc - Nam giai đoạn 2021 - 2025.

Tuy nhiên, việc xác định quy mô gói thầu phù hợp với năng lực của các nhà thầu Việt Nam cần được xem xét kỹ lưỡng. Ngoài ra, khi tham gia dự án đường sắt tốc độ cao, cần tạo điều kiện để các nhà thầu lớn đóng vai trò “đầu tàu”, dẫn dắt nhóm nhà thầu nhỏ hơn thay vì chỉ liên kết giữa các doanh nghiệp lớn.

Hiện VACC đang nghiên cứu đề xuất Chính phủ

Dự thảo Luật Đường sắt (sửa đổi) bổ sung nhiều quy định mới nhằm thúc đẩy phát triển công nghiệp và nguồn nhân lực đường sắt. Theo đó, ngân sách nhà nước giữ vai trò chủ đạo, kết hợp thu hút đầu tư từ các thành phần kinh tế. Một số sản phẩm công nghiệp đường sắt sẽ được ưu tiên đầu tư theo danh mục công nghệ cao. Luật cũng bổ sung tiêu chí lựa chọn doanh nghiệp trong nước thực hiện nghiên cứu, ứng dụng công nghệ, đồng thời có chính sách ưu đãi, hỗ trợ tài chính cho doanh nghiệp tham gia lĩnh vực này.

xem xét phương án chỉ định các doanh nghiệp xây dựng giao thông thi công dự án với một số cơ chế đặc thù. Cụ thể hơn là có việc tính tổng năng lực tài chính thay vì chia theo tỷ lệ. Đồng thời đánh giá kinh nghiệm dựa trên các công trình đã thực hiện. Nhiều doanh nghiệp xây lắp trong nước kỳ vọng các dự án đường sắt sử dụng vốn trong nước sẽ ưu tiên nhà thầu nội địa.

Bên cạnh cơ chế chỉ định thầu, ông Nguyễn Quang Dũng, Phó Tổng Giám đốc Tập đoàn Đèo Cả, đề xuất tách dự án thành hai hợp phần. Cụ thể, hợp phần xây dựng hạ tầng từ ray trở xuống (cầu, đường, hầm) nên giao cho doanh nghiệp trong nước đảm nhận, trong khi hợp phần từ ray trở lên (đầu máy, toa xe...) có thể do doanh nghiệp Nhà nước thực hiện, kết hợp với thầu phụ đặc biệt nhằm tạo cơ hội tiếp cận, chuyển giao và làm chủ công nghệ đường sắt cao tốc.

Tại một hội thảo gần đây, ông Lê Văn Dương, Phó Cục trưởng Giám định Nhà nước về chất lượng công trình xây dựng (Bộ Xây dựng), nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phối hợp giữa VACC và các cơ quan liên quan trong việc đề xuất cơ chế đặt hàng cho các

nhà thầu lớn, đủ năng lực. Điều này không chỉ giúp xây dựng kế hoạch triển khai bài bản mà còn tạo điều kiện mời chuyên gia, huy động thiết bị, tương tự mô hình mà Hàn Quốc, Pháp và Trung Quốc đã áp dụng thành công.

Làm chủ công nghệ là yếu tố cốt lõi

Trong các đề án báo cáo Bộ Chính trị, Bộ Xây dựng đã đề ra mục tiêu đầy tham vọng: Đến năm 2030, Việt Nam sẽ làm chủ công tác khảo sát, thiết kế và thi công đường sắt tốc độ dưới 160 km/giờ cùng với hệ thống đường sắt đô thị. Từ sau năm 2030, hướng tới tự sản xuất phần mềm, hệ thống điều khiển, điện động lực, đầu máy và toa xe. Để hiện thực hóa mục tiêu này, các doanh nghiệp cần sớm đánh giá năng lực, định hướng chiến lược và chủ động tham gia thị trường.

Về tiềm năng phát triển ngành công nghiệp phục vụ các dự án đường sắt, ông Trần Thiện Cảnh, Cục trưởng Đường sắt Việt Nam cho biết, đến năm 2030, ngành đường sắt sẽ tập trung phát triển bốn nhóm công nghiệp trọng điểm. Cụ thể, nhóm hạ tầng cần khoảng 28,7 triệu mét ray, 11.680 bộ ghi và 46 triệu thanh tà vẹt. Nhóm đầu máy, toa xe dự kiến cần 265 đầu máy và 1.786 toa xe. Nhóm hệ thống thông tin, tín hiệu sẽ được nâng cấp và phát triển đồng bộ cho cả đường sắt hiện hữu và đường sắt điện khí hóa. Nhóm điện sức kéo sẽ đầu tư 18 tuyến đường sắt điện khí, sử dụng nguồn điện xoay chiều một pha 25 kV. Những định hướng này không chỉ nhằm hiện đại hóa hệ thống đường sắt mà còn thúc đẩy sản xuất trong nước, từng bước làm chủ công nghệ và nâng cao năng lực cạnh tranh cho doanh nghiệp Việt Nam.

Nhiều chuyên gia cho rằng, cần xây dựng lộ trình phát triển công nghiệp đường sắt gắn liền với mạng lưới đường sắt quốc gia, bảo đảm tính đồng bộ và định hướng dài hạn. Hiện nay, các doanh nghiệp lớn như Viettel, Hòa Phát, Thaco, Trung Chính... đều bày tỏ sẵn sàng tham gia phát triển ngành công nghiệp này và kỳ vọng vào cơ chế hỗ trợ từ Nhà nước, bao gồm ưu đãi thuế, vốn vay và chỉ định thầu. Bên cạnh đó, một số tập đoàn cũng đề xuất Chính phủ hỗ trợ kết nối với đối tác quốc tế, đào tạo nhân lực và chuyển giao công nghệ nhằm thúc đẩy sự phát triển bền vững cho ngành công nghiệp đường sắt trong nước.

Nhìn sang các nước khác trên thế giới, chúng ta có thể học hỏi được một số kinh nghiệm. Một số nước phát triển như Nhật, Pháp, Đức... có đủ công nghệ để tự chủ xây dựng hệ thống đường sắt tốc độ cao. Trung Quốc ở hoàn cảnh thấp hơn nhiều khi bắt đầu xây dựng hệ thống này. Họ không mua công nghệ từ chỉ một quốc gia. Rất nhiều công nghệ của Nhật, Pháp, Canada... được kết hợp để tạo nên công nghệ riêng của Trung Quốc. Để tiếp nhận và làm chủ công nghệ, nước láng giềng đã phải cân đến lượng nhân lực khổng lồ. 25 trường đại học, 11 viện nghiên cứu và 51 trung tâm nghiên cứu kỹ thuật đã được huy động dồn sức cho đường sắt tốc độ cao.

Nhấn mạnh vai trò của việc chủ động phát triển công nghiệp đường sắt, nguyên Thứ trưởng Bộ Giao thông vận tải Nguyễn Ngọc Đông phân tích: Với dân số hơn 100 triệu người và hệ thống đô thị ngày càng mở rộng, Việt Nam không thể chỉ dừng ở công tác duy tu, bảo dưỡng mà cần hướng tới làm chủ công nghệ ở mức phù hợp. Chúng ta hoàn toàn đủ khả năng đảm nhận nhiều khâu quan trọng, từ sản xuất toa xe, hệ thống tín hiệu, điều hành đến phát triển linh kiện. Một số doanh nghiệp thậm chí có thể tham gia sâu vào quy trình sản xuất và lắp ráp. Quan trọng là có quyết sách đúng đắn, huy động nguồn lực và xác định những công đoạn cần làm chủ, kết hợp chuyển giao công nghệ quốc tế để phát triển bền vững.

Những địa phương thu ngân sách lớn nhất hai tháng đầu năm 2025

Thống kê từ các tỉnh, thành phố cho thấy nhiều địa phương ghi nhận tổng thu ngân sách tăng cao, đạt kết quả ấn tượng chỉ sau hai tháng. Hai “đầu tàu” kinh tế Hà Nội và TP Hồ Chí Minh tiếp tục phát huy thế mạnh với tổng thu hơn 300.000 tỷ đồng. Trong đó Hà Nội thu ngân sách gần 200.000 tỷ đồng, TP Hồ Chí Minh thu 108.800 tỷ đồng.

Các tỉnh, địa phương xếp ở thứ hạng tiếp theo gồm: Hải Phòng thu ngân sách 28.265,3 tỷ đồng; Bình Dương

18.127 tỷ đồng; Bà Rịa - Vũng Tàu 17.281 tỷ đồng; Đồng Nai 12.278,28 tỷ đồng; Bắc Ninh 11.038 tỷ đồng; Quảng Ninh 9.500 tỷ đồng.

Theo báo cáo cập nhật thu ngân sách nhà nước tính đến hết ngày 11/3 của Bộ Tài chính, lũy kế thu 2 tháng đầu năm đạt xấp xỉ 500 nghìn tỷ đồng, bằng 25,4% dự toán, tăng 25,7% so cùng kỳ năm 2024. Trong đó, ngân sách trung ương ước đạt 25,5% dự toán, ngân sách địa phương ước đạt 25,1% dự toán.

Điểm nghẽn trong phòng, chống bệnh sởi ở Đắk Lắk

CÔNG LÝ

Hai tháng đầu năm 2025, tỷ lệ tiêm vaccine phòng sởi tại Đắk Lắk mới đạt 15%. Dù rất ráo “đi từng ngõ, gõ từng nhà, rà từng đối tượng” nhưng trở ngại mà Đắk Lắk đang phải đối mặt lại là tình trạng thiếu vaccine phòng sởi.

Bệnh nhân tăng đột biến

Tại Khoa Nhi tổng hợp, Bệnh viện đa khoa vùng Tây Nguyên, từ năm 2024 đến nay, số lượng bệnh nhi mắc sởi đến khám, điều trị tăng đột biến. Khoa đã tiếp nhận điều trị cho gần 1.000 trẻ, phần lớn trẻ mắc sởi nặng mới có chỉ định nhập viện. Hầu hết trong số đó chưa được tiêm phòng vaccine, kể cả trẻ dưới 9 tháng tuổi. Lứa tuổi nhập viện điều trị sởi nhiều nhất là từ 6 tháng đến 2 tuổi.

Nhập viện đa khoa vùng Tây Nguyên trong tình trạng sốt cao, ho nhiều, nôn và tiêu chảy, bé N.Q.N 9 tháng tuổi, trú tại huyện Đắk Mil, tỉnh Đắk Nông bị chẩn đoán mắc sởi. Chị Phạm Thu Hiền, mẹ bé N.Q.N. kể: Chị của cháu cũng mắc sởi nhưng do đã được tiêm vaccine nên khi mắc bệnh chỉ bị triệu chứng nhẹ. Còn cháu nhỏ chưa kịp tiêm vaccine nên bệnh sởi biến chứng rất nặng.

Theo Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Đắk Lắk, từ đầu năm 2025 đến nay, đã có hơn 200 trường hợp mắc bệnh, tăng 100% so cùng kỳ 2024. Hiện số bệnh nhi mắc sởi tại Đắk Lắk đang tiếp tục gia tăng, chủ yếu ở những trẻ chưa tiêm vaccine hoặc chưa được tiêm đầy đủ. Đặc biệt nhóm trẻ dưới 1 tuổi có rất nhiều trường hợp bị biến chứng viêm phổi, suy hô hấp, gây

Người dân tỉnh Đắk Lắk đưa trẻ đi tiêm vaccine phòng bệnh sởi.

nguy hiểm đến sức khỏe, thậm chí tính mạng của trẻ.

TS, bác sĩ Trần Thúy Minh, Trưởng Khoa Nhi tổng hợp Bệnh viện đa khoa vùng Tây Nguyên cho biết: Đa số các trẻ nhập viện điều trị sởi đều ở tình trạng nặng với nhiều biến chứng như sốt cao, co giật, viêm phổi, viêm màng não... Rất nhiều trẻ phải sử dụng các loại thuốc đặc trị để cấp cứu. Để ngăn chặn nguy cơ từ bệnh sởi, trẻ cần tiêm đủ 2 mũi vaccine sởi theo lịch tiêm chủng quốc gia. Phụ nữ trước khi mang thai cũng nên tiêm phòng để bảo vệ trẻ trong những tháng đầu đời. Đối với những trẻ mắc sởi khi chưa được tiêm vaccine, khi trẻ hết bệnh, phụ huynh vẫn nên đưa trẻ đi tiêm đầy đủ các mũi vaccine phòng

bệnh sởi để bảo đảm hệ miễn dịch bền vững cho trẻ.

Nỗ lực kiểm soát dịch

Để ứng phó tình trạng dịch sởi diễn biến phức tạp và thực hiện Công điện của Thủ tướng Chính phủ về việc đẩy nhanh tiêm chủng vaccine phòng, chống sởi, UBND tỉnh Đắk Lắk giao Sở Y tế chủ trì, phối hợp các đơn vị liên quan và chính quyền các địa phương khẩn trương lên kế hoạch tổ chức chiến dịch tiêm vaccine phòng bệnh sởi, hoàn thành trong tháng 3/2025. Cán bộ phải “đi từng ngõ, gõ từng nhà, rà từng đối tượng” để đưa trẻ đi tiêm chủng đầy đủ và đúng lịch. Đặc biệt, không bỏ sót đối tượng, nhất là tại các khu vực có nguy

cơ bùng phát dịch, vùng sâu, vùng xa, biên giới, vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Trước tình hình dịch sởi ở Đắk Lắk diễn biến phức tạp, chiều 24/3, đoàn công tác của Cục Phòng bệnh, Bộ Y tế do ông Võ Hải Sơn, Phó Cục trưởng Phòng bệnh làm trưởng đoàn đã có buổi làm việc với Sở Y tế tỉnh Đắk Lắk để kiểm tra công tác phòng chống bệnh sởi trên địa bàn.

Báo cáo với đoàn công tác, ông Hoàng Hải Phúc, Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Đắk Lắk cho biết, thực hiện sự chỉ đạo của Sở Y tế, Trung tâm đã rà soát đối tượng và đề xuất nhu cầu vaccine với Cục Phòng bệnh, Bộ Y tế để tổ chức chiến dịch tiêm chủng vaccine phòng, chống bệnh sởi trên địa bàn. Qua đó xác định đối tượng cần tiêm chủng là 7.817 trẻ từ 6 đến 9 tháng tuổi; 34.625 trẻ từ 1 đến 10 tuổi. Nhu cầu vaccine sởi là 11.010 liều và vaccine sởi-rubella là 47.089 liều. Tuy nhiên, cái khó mà tỉnh Đắk Lắk đang gặp phải là tình trạng thiếu vaccine phòng sởi.

“Hiện tại chúng tôi mới nhận vaccine sởi là 11 nghìn liều, vaccine MR 25 nghìn liều, so với số đối tượng cần tiêm chủng hơn 30 nghìn người, với số liệu vaccine gần 60 nghìn liều, như vậy tỉnh mới nhận được một nửa. Nếu để triển khai bây giờ thì không đủ vaccine tiêm phòng cho người dân”, Giám đốc Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Đắk Lắk Hoàng Hải Phúc nhấn mạnh.

Đánh giá cao sự vào cuộc của ngành Y tế tỉnh Đắk Lắk, ông Võ Hải Sơn cho biết: Bộ Y tế sẽ cố gắng tối đa để điều phối vaccine tuy nhiên đề nghị tất cả các bên huy động tối đa nguồn lực. Trong trường hợp thiếu thì phải ưu tiên vùng lõm trước để tránh bệnh lây lan.

“Mẹ ơi, được mở cổng trường rồi ạ!”

Bài và ảnh: THẾ PHONG

Báo *Thời Nay* số ra ngày 24/3/2025 có bài phản ánh sự việc gần 100 học sinh khuyết tật tại Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội (số 39 phố Hoàng Ngân, quận Thanh Xuân, Hà Nội) phải nghỉ học vì nhà trường đóng cửa. Chỉ một ngày sau đó, sáng 25/4, Hội Chữ thập đỏ Hà Nội, đơn vị chủ quản của nhà trường đã trao Quyết định số 57 về việc phân công chức vụ Hiệu trưởng Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội và chính thức mở cửa trường học trở lại.

1/Đi cùng mẹ đến trường từ 7 giờ sáng, em Bùi Kiều Mỹ Linh (SN 2009) từng theo học tại trường 9 năm không giấu khỏi niềm vui. Giọng nói ngọt ngào, em reo lên: “Mẹ ơi, được mở cổng trường rồi ạ!”. Nói xong, Linh chạy ủa vào sân trường, nơi có các bạn của mình đang đợi sẵn. Anh Hoàng Anh Minh (trú ở quận Đống Đa, Hà Nội) là phụ huynh của hai cháu Tuấn Khang (Lớp 2) bị câm điếc bẩm sinh và cháu Minh Quân (Lớp Hoa hướng dương) bị tăng động, tự kỷ, chậm phát triển trí tuệ. Trước khi theo học tại trường, gia đình anh đã phải đi nhiều nơi để tìm chỗ học cho các con. Cuối cùng, anh đã tìm được một cơ sở tận Ba Vì. Tại đây, các con anh phải ở nội trú, cuối tuần mới được về với gia đình. “Các con đã thiệt thòi, nay lại phải xa bố mẹ nên gia đình chúng tôi thương các con, không cho các con đi học nữa”, anh Minh nói.

Phụ huynh và các em học sinh Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội đón nhận niềm vui mở lại trường.

Sau khi con được theo học tại Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội, hằng ngày anh vẫn đưa đón con đi học và cảm nhận sự tiến bộ rõ rệt của các con. “Cháu lớn bị mất một bên mắt, bị câm điếc bẩm sinh, lúc mới đi học rất vất vả. Nhưng đến giờ, cháu đã viết rất đẹp, cộng trừ rất nhanh. Đặc biệt, cháu có kỹ năng xếp hình rất tốt. Còn cháu bé, từ khi đi học ở trường rất ngoan và đã biết tự vệ sinh cá nhân. Vì gia đình tôi có hoàn cảnh khó khăn, bố mẹ đều đi làm thuê, ông bà bị bệnh nên chúng tôi chỉ mong muốn con được đến trường vừa để tăng kỹ năng, còn bố mẹ yên tâm làm việc”. Nguyên vọng của anh Minh

cũng giống rất nhiều phụ huynh có con học tập tại trường.

Cô giáo Doãn Thị Hằng (Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội) buồn bã chia sẻ: “Tôi đang có 2 con nhỏ, học mầm non. Một mình chồng đang phải cang đáng tiền ăn học, bím sữa, rất khó khăn. Trong thời gian nghỉ học, tôi cũng rất nhớ học sinh của mình. Tôi mong rằng, trường ổn định tổ chức để việc học tập của các em không bị gián đoạn. Các em khuyết tật rất cần quá trình rèn giữa liên tục”.

2/Theo Quyết định số 57 ngày 24/4/2025 của Hội Chữ thập đỏ Hà Nội, về việc phân công chức vụ Hiệu trưởng Trường PTCS dân lập Dạy trẻ câm điếc Hà Nội, ông Tạ Ngọc Anh, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng ban Phong trào Hội Chữ thập đỏ Hà Nội sẽ giữ chức vụ Hiệu trưởng. Trước sự chứng kiến của Chủ tịch Hội Chữ thập đỏ Hà Nội, đại diện Sở Nội vụ Hà Nội và đông đảo thầy, cô giáo, phụ huynh học sinh nhà trường, ông Tạ Ngọc Anh đã tuyên bố mở cửa trở lại trường học.

Trao đổi ý kiến với phóng viên, Hiệu trưởng nhà trường cho biết: “Tôi cam kết, cùng với lãnh đạo nhà trường tiếp tục thực hiện, nỗ lực chăm lo để bảo đảm học sinh luôn được đến trường học tập và bảo đảm an toàn nhất cho các cháu. Trước tiên, nhà trường sẽ củng cố, ổn định tổ chức, phân công lại nhiệm vụ. Hội Chữ thập đỏ Hà Nội bước đầu sẽ hỗ trợ kinh phí cho nhà trường đi vào hoạt động bắt đầu từ hôm nay. Trước đây, trường tự lo kinh phí hoạt động từ các nguồn tài trợ và cha mẹ học sinh đóng góp. Tuy nhiên, nguồn lực đó hạn hẹp và không ổn định. Sau khi nắm được những hoạt động chung, Hội sẽ đề xuất với thành phố tiếp tục hỗ trợ kinh phí để ổn định lâu dài hoạt động của nhà trường”.

Triệt xóa “xưởng” ma túy tổng hợp quy mô đặc biệt lớn

■ TRẦN KHÁNH

Hiện trường nơi sản xuất ma túy tổng hợp.

đồng thời nuôi chó phát hiện người lạ xâm nhập. Để tập kết nguyên vật liệu, hóa chất và các thiết bị liên quan, Minh thuê thêm mảnh đất rộng 300 m² cách cơ sở trên khoảng 3 km.

Sau khi có mặt bằng, Minh thuê 2 đối tượng người Trung Quốc và 4 đối tượng người Việt Nam thi công, dựng cơ sở, lắp hệ thống điện 3 pha, mua máy phát điện, đồng thời cho lắp đặt các dây chuyền sản xuất ma túy. Trong đó có 7 hệ thống bình phản ứng và làm lạnh dung tích lớn, máy ly tâm, máy xử lý mùi, máy bơm hút chân không, máy lọc nước...

Cuối tháng 1/2025, nhà xưởng xây lắp xong, các đối tượng chuyển nguyên vật liệu, hóa chất và bắt tay vào sản xuất giai đoạn 1. Các loại hóa chất được cho vào máy trộn, kết hợp các phụ gia và điều chỉnh nhiệt độ để tạo phản ứng giữa các chất hóa học. Thành phẩm của giai đoạn này là khoảng 1,8 tấn bột màu vàng, được các đối tượng đóng vào 27 thùng xốp, gửi vào kho đông lạnh ở Nha Trang. Minh cho các đối tượng nghỉ việc về quê, dừng sản xuất. Ở khâu này, các đối tượng tạo vỏ bọc là cơ sở sản xuất chất tạo bọt xử lý nước thải.

Ít lâu sau, Minh tuyển 4 người khác, đồng thời thuê 2 đối tượng người Đài Loan (Trung Quốc) có trình độ cao về sản xuất ma túy để tiếp tục thực hiện giai đoạn 2. Minh cho mua nhiều xoong quân dụng, bông gòn, rổ nhựa, bếp gas công nghiệp. Số thành phẩm ở giai đoạn một được đưa về xưởng, bổ sung dung môi, gia nhiệt liên tục trên bếp ga, sau đó lọc qua bông gòn để tạo lắng rồi dùng máy ly tâm để cho ra chất bột trắng. Tiếp đó, các đối tượng đưa sang kho xưởng tại địa chỉ số 47 Cát Lợi, TP Nha Trang để thực hiện giai đoạn cuối cho ra ketamin tinh khiết. Toàn bộ các hoạt động được các đối tượng chủ yếu thực hiện về đêm đến rạng sáng, trong nhiều ngày.

Suốt thời gian này, Trương Xuân Minh không hề biết đã lọt vào

Trung tướng Nguyễn Văn Long, Thứ trưởng Công an khen thưởng các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong đấu tranh chuyên án.

Với phương châm “đánh cả đường dây”, bắt đối tượng chủ mưu cầm đầu, kiên quyết không để tội phạm ma túy lộng hành, quý I năm 2025, lực lượng Cảnh sát ĐTTPVMT toàn quốc đã đấu tranh thành công 7.253 vụ, bắt giữ 13.272 đối tượng phạm tội về ma túy; thu giữ 80 kg heroine; 540 kg cần sa; 563 kg và 1,22 triệu viên ma túy tổng hợp. Trong đó, riêng Cục Cảnh sát ĐTTPVMT đã đấu tranh 23 vụ, 141 đối tượng.

“tâm ngầm” của lực lượng cảnh sát ĐTTPVMT. Thông qua tăng cường hợp tác quốc tế, tháng 8/2024, phía Trung Quốc cảnh báo về 2 đối tượng từng sản xuất trái phép chất ma túy đã xuất cảnh sang Việt Nam với lô hàng số lượng lớn ống thủy tinh. Bằng sự nhạy bén nghề nghiệp và kinh nghiệm đấu tranh các chuyên án về sản xuất, mua bán trái phép chất ma túy, Cục Cảnh sát ĐTTPVMT đã phân công trinh sát thu thập tài liệu, xác minh làm rõ.

Sau thời gian thu thập thông tin, xác định các đối tượng chuẩn bị sản xuất ma túy trái phép tại Việt Nam, cuối tháng 9/2024, Cục Cảnh sát ĐTTPVMT quyết định xác lập chuyên án 199Đ, triển khai lực lượng, áp dụng đồng bộ các biện pháp nghiệp vụ, quyết tâm triệt xóa đường dây. Với sự mưu trí, sáng tạo, kiên trì của lực lượng trinh sát và sự chỉ đạo quyết liệt của lãnh đạo Bộ Công an, sau 6 tháng

xác lập chuyên án và giám sát mọi di biến động của các đối tượng, lực lượng cảnh sát đã dựng được sơ đồ, vai trò của các đối tượng trong đường dây.

Cuối tháng 3/2025, Ban Chuyên án nhận định thời cơ phá án đã chín muồi, khi các đối tượng đã sản xuất xong ma túy, chuẩn bị tạm dừng hoạt động và xuất cảnh về nước. Cục Cảnh sát ĐTTPVMT đã báo cáo lãnh đạo Bộ Công an cho phép phối hợp Cục Kỹ thuật nghiệp vụ, Công an tỉnh Khánh Hòa và một số đơn vị liên quan tổ chức phá chuyên án.

0 giờ ngày 22/3, gần 200 cán bộ, chiến sĩ đã đồng loạt tấn công, bắt giữ các đối tượng đang có hành vi sản xuất trái phép chất ma túy. Lực lượng chức năng tìm giữ tại cơ sở sản xuất (xã Vĩnh Lương, TP Nha Trang) 118 kg ketamin thành phẩm, 160 lít dung dịch ketamin, 17 tấn hóa chất, cùng dây chuyền, thiết bị phục vụ sản

xuất ma túy; thu giữ tại kho xưởng (47 Cát Lợi, TP Nha Trang) khoảng 90 kg ketamin, 270 lít dung dịch và dây chuyền, thiết bị phục vụ sản xuất ma túy, khoảng 57 tấn hóa chất và 380 lít khí.

Đến nay, cơ quan điều tra thu giữ 1,4 tấn ketamin với độ tinh khiết rất cao, cùng gần 80 tấn hóa chất, đủ căn cứ tạm giữ hình sự 11 đối tượng, gồm các đối tượng người Trung Quốc, người Đài Loan (Trung Quốc) và người Việt Nam. Các đối tượng đều thừa nhận hành vi sản xuất trái phép chất ma túy.

Nỗ lực ngăn chặn tội phạm ma túy xuyên quốc gia

Tước tính chất phức tạp của vụ án, chiều 24/3, Trung tướng Nguyễn Văn Long, Thứ trưởng, Thủ trưởng Cơ quan cảnh sát điều tra Bộ Công an đã trực tiếp đến hiện trường kiểm tra và chỉ đạo công tác điều tra, mở rộng vụ án. Chiều cùng ngày, Trung tướng Nguyễn Văn Long đã trao Quyết định khen thưởng “nóng” của Bộ Công an cho 20 tập thể; đồng chí Nguyễn Tấn Tuân, Chủ tịch UBND tỉnh Khánh Hòa trao Quyết định khen thưởng của UBND tỉnh cho 5 tập thể có thành tích xuất sắc trong công tác đấu tranh chuyên án.

Ghi nhận thành tích đặc biệt xuất sắc của các lực lượng tham gia đấu tranh triệt phá xưởng sản xuất ma túy tổng hợp với quy mô đặc biệt lớn, dây chuyền trang thiết bị hiện đại, công nghệ tiên tiến, ngày 25/3, Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính có Thư khen gửi Ban Chuyên án. Trong thư, Thủ tướng đánh giá chiến công thể hiện sự mưu trí, kiên quyết tấn công, trấn áp tội phạm, đánh đúng, đánh trúng các đường dây sản xuất ma túy lớn, xuyên quốc gia. Nỗ lực này góp phần ngăn chặn nguồn cung ma túy, không để Việt Nam là địa bàn trung chuyển ma túy quốc tế.

Trung tướng Nguyễn Văn Viện, Cục trưởng Cảnh sát ĐTTPVMT nhìn nhận, đường dây sản xuất ma túy tổng hợp vừa bị triệt xóa trong Chuyên án 199Đ có dây chuyền trang thiết bị hiện đại, công nghệ tiên tiến, thành phẩm chất ma túy có hàm lượng tinh khiết nhất và quy mô lớn nhất tại Việt Nam từ trước đến nay. Đặc biệt, đến thời điểm bị triệt xóa, chưa có bất kỳ số lượng nhỏ chất ma túy nào từ công xưởng này được đưa ra tiêu thụ ngoài thị trường Việt Nam hoặc vận chuyển đi mua bán.

Trung tướng Nguyễn Văn Viện cho biết, gần đây, hoạt động sản xuất trái phép ma túy tổng hợp trên thế giới và khu vực diễn biến đặc biệt phức tạp. Công tác nắm tình hình cho thấy các đối tượng đang tìm cách sản xuất ma túy ngoài khu vực Tam giác vàng, có xu hướng ngày càng áp sát biên giới Việt Nam. Các tổ chức tội phạm ma túy xuyên quốc gia đã lợi dụng những khu vực biên giới khó kiểm soát và các lỗ hổng trong công tác quản lý để thiết lập các cơ sở sản xuất ma túy. Nếu hình thành các cơ sở sản xuất ma túy trong nội địa, đó sẽ là mối đe dọa rất lớn đối với tình hình an ninh, trật tự.

Dự báo được những thách thức phải đối mặt, Cục Cảnh sát ĐTTPVMT tiếp tục đẩy mạnh hợp tác quốc tế để phối hợp đấu tranh, kiên quyết không để Việt Nam thành địa bàn trung chuyển ma túy quốc tế; phát huy những kinh nghiệm hợp tác trong trao đổi thông tin, truy bắt đối tượng truy nã và đấu tranh chuyên án chung để ngăn chặn ma túy từ sớm, từ xa, từ nơi xuất phát.

Mở đường cho hương vị chả cá quê hương

■ Bài và ảnh: LƯƠNG TÙNG

Tại vùng biển Nhơn Lý thơ mộng thuộc thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định, bà Dương Thị Hưng đang nỗ lực đưa chả cá hổ - một món ăn gắn liền với đời sống của ngư dân - trở thành đặc sản. Hành trình của bà là câu chuyện đầy cảm hứng về nghị lực, sự cần cù và tình yêu quê hương.

Người tiên phong

Sinh ra và lớn lên trong gia đình ngư dân nghèo tại thôn Lý Hòa, xã Nhơn Lý, bà Dương Thị Hưng sớm quen với những chuyến đi biển sớm tối, với mùi vị biển cả và những tiếng cười lao động nơi làng chài. Từ nhỏ, bà đã chứng kiến cảnh người dân chật vật với công việc đánh bắt cá. Bà trăn trở tìm cách biến những sản vật biển khơi thành nguồn sinh kế bền vững hơn.

Những năm đầu khởi nghiệp, nghề làm chả cá hổ còn khá mới mẻ và chưa được người dân chú trọng. Nhưng dưới bàn tay khéo léo của bà Hưng, những con cá hổ tươi ngon được chế biến thành món chả cá hấp dẫn với hương vị đặc trưng: Mềm, thơm và đậm đà vị biển. Tuy nhiên, để đưa sản phẩm đến gần hơn với người tiêu dùng và biến nó thành đặc sản địa phương là cả một hành trình đầy gian khó.

Thời điểm bà Hưng bắt đầu làm chả cá hổ, điều kiện sản xuất còn hạn chế. Thiếu vốn, bà phải tận dụng mọi thứ có sẵn, từ chiếc chậu làm khuôn đến chiếc bếp lò đơn giản để chiên chả. Những người biết bà thường nhắc đến hình ảnh người phụ nữ cần mẫn bên bếp lửa, đôi tay thoăn thoắt làm việc, bất chấp những vất vả mà nghề đòi hỏi. Mỗi ngày, bà Hưng đều bắt đầu công việc từ lúc 23 giờ đêm cho đến khi mặt trời lên cao. Phải làm như vậy mới kịp chuẩn bị chả cá cho phiên chợ sáng hôm sau. Vì thế, bà thường chỉ có vài giờ nghỉ ngơi trước khi lại bắt tay vào một ngày lao động mới.

“Có những đêm tôi vừa làm vừa buồn ngủ, tay gần như rụng rời, nhưng nếu ngại tay thì nhiều miếng ăn trong gia đình sẽ đói, nên tôi lại cố gắng”, bà Hưng trải lòng. Trong căn bếp đơn sơ, ánh đèn dầu leo lét như đồng hành cùng bà suốt đêm dài. Công việc bắt đầu từ việc làm sạch cá hổ tươi vừa được đánh bắt, lọc bỏ xương, rồi giã nhuyễn bằng tay để thịt cá đạt độ dai tự nhiên. Những công đoạn này đòi hỏi sự tỉ mỉ, tốn rất nhiều thời gian và sức lực. Giờ đây, với đôi tay đã chai sạn qua năm tháng, bà Hưng đã tìm được bí quyết tạo nên hương vị chả cá đạt chất lượng trọn vẹn nhất.

Dẫu vậy, một trong những thách thức lớn nhất mà bà gặp phải là sự thiếu ổn định của nguồn nguyên liệu. Cá hổ - loại cá được xem là “nguyên liệu vàng” cho món chả cá - phụ thuộc vào mùa vụ và điều kiện thời tiết. Khi biển không có cá, bà phải xoay xở tìm kiếm nguồn cá thay thế hoặc tạm ngừng sản xuất, dẫn đến nhiều khó khăn trong việc duy trì sản xuất. Nhắc đến những điều này, bà không ngại bộc bạch: “Làm chả cá không đơn giản. Có những mùa biển lặng, cá không có nên nguyên liệu khan hiếm.

Cơ sở sản xuất chả cá của bà Hưng (ngoài cùng, bên phải) tạo ra công ăn việc làm cho nhiều chị em phụ nữ trong thôn.

Dù chả cá hổ rất ngon và được nhiều người ưa chuộng, nhưng do nguồn nguyên liệu không ổn định, cộng với việc sản xuất thủ công còn manh mún, nhỏ lẻ nên chưa thể mở rộng được thị trường. Do vậy, để tạo ra một sản phẩm truyền thống có thể đáp ứng nhu cầu thị trường rộng lớn, cần có sự đầu tư hơn nữa từ các cơ sở sản xuất, đồng thời cần sự hỗ trợ của chính quyền để nâng tầm đặc sản địa phương. Qua đó, có thể tạo ra những chuỗi sản phẩm du lịch kết hợp với món ăn truyền thống, thu hút du khách trong và ngoài nước.

Những lúc ấy, tôi cũng buồn nhưng không bao giờ từ bỏ”.

Kiên trì và học hỏi, bà Hưng không ngừng cải tiến công thức, thay đổi phương pháp chế biến để giữ được hương vị thơm ngon và bảo đảm chất lượng. “Cá hổ sau khi được làm sạch sẽ được xay nhuyễn cùng các loại gia vị như tiêu, hành, tỏi, sả, ớt, đường, muối... để tạo độ kết dính. Hỗn hợp này sau đó được nặn thành từng miếng vừa ăn rồi đem chiên vàng hoặc hấp chín. Chả cá hổ phải có độ dai, thơm và đặc biệt là giữ được vị ngọt tự nhiên của cá”, bà Hưng chia sẻ. Những điều này giúp sản phẩm của bà chinh phục khẩu vị của cả những khách hàng khó tính. Thương hiệu “chả cá Năm Hưng” đã không chỉ được tiêu thụ tại địa phương mà còn được phân phối đến các khu vực lân cận, thậm chí xa hơn ở các tỉnh khác và ra nước ngoài.

Khát vọng phát triển nghề

Kể về nghề làm chả cá hổ, ánh mắt bà Hưng sáng lên đầy tự hào nhưng cũng phảng phất nét trầm tư. Với bà, nghề không chỉ là kế sinh nhai mà còn là cuộc đời mà bà đã dành trọn tâm huyết để gắn bó. Mỗi bước đường bà đi qua đều in dấu mồ hôi, công sức và cả những giấc mơ lớn lao mà bà ấp ủ cho quê hương Nhơn Lý.

Hiểu được tâm tư của mẹ, chị Nguyễn Thị Nữ, người con gái thứ sáu trong gia đình, được bà lựa chọn và tận tâm truyền lại những kinh nghiệm quý báu trong nghề, luôn cố gắng học hỏi. Chị Nữ từ nhỏ đã quen với hình ảnh mẹ cần mẫn làm chả cá, lọc từng con cá hổ, nêm gia vị hay chiên chả trên bếp lửa đỏ rực. Chính những điều giản dị ấy đã giúp chị thấm nhuần giá trị lao động cũng như niềm đam mê

với nghề truyền thống. Trong việc truyền nghề, bà Hưng luôn kiên nhẫn hướng dẫn từng chi tiết, chỉ dạy con gái từng công đoạn chế biến chả cá hổ, đặc biệt là bí quyết quan trọng để giữ trọn hương vị đặc trưng. Từ việc chọn lựa cá hổ tươi ngon nhất sau mỗi chuyến thuyền cập bến đến cách nêm gia vị chuẩn xác sao cho từng miếng chả giữ được độ dai, thơm và ngọt tự nhiên.

Không chỉ dừng lại ở kỹ thuật, bà Hưng còn truyền đạt cho chị Nữ những giá trị đạo đức nghề nghiệp như giữ chữ tín, đạo đức nghề nghiệp, phải bảo đảm chất lượng sản phẩm và không chạy theo lợi nhuận mà làm ảnh hưởng danh tiếng của gia đình. Nhận được sự chỉ bảo tận tình từ mẹ, chị Nguyễn Thị Nữ đã dần tiếp quản công việc và không ngừng học hỏi để nâng cao tay nghề. Chị hiểu rằng, gìn giữ nghề truyền thống không chỉ dừng lại ở việc bảo tồn một món ăn, mà còn là duy trì một phần bản sắc văn hóa của quê hương. Với sự dìu dắt của bà Hưng, chị Nữ đang từng bước kế thừa và phát triển nghề làm chả cá hổ, mang sản phẩm gia đình đến gần hơn với khách hàng trong và ngoài nước.

Mong thương hiệu Việt đi xa

Hiện nay, cơ sở sản xuất chả cá Năm Hưng tại thôn Lý Hòa đã trở thành một điểm sáng trong việc phát triển kinh tế ở làng chài Nhơn Lý. Không chỉ tạo ra một thương hiệu chả cá độc đáo, bà còn giúp giải quyết việc làm cho hàng chục lao động địa phương, chủ yếu là phụ nữ. Mỗi miếng chả cá đều mang dấu ấn tâm huyết của bà khi chứa đựng cả câu chuyện về tình thân lao động bền bỉ, ý chí vượt khó và tình yêu quê hương. Hơn thế, bà Hưng cũng tích cực chia sẻ kinh nghiệm và bí quyết với những

người muốn theo nghề làm chả cá. Bà coi đó là cách để giúp đỡ cộng đồng và là cách tốt nhất để giữ gìn và phát triển nghề truyền thống cho thế hệ mai sau. “Tôi chỉ mong nghề này không mai một, để mai sau khi nhắc đến Nhơn Lý, người ta sẽ nhớ đến món chả cá hổ và tự hào rằng nó gắn liền với quê hương mình”, bà Hưng tâm sự.

Đánh giá về chất lượng chả cá Năm Hưng, anh Nguyễn Hữu Đào, chủ nhà hàng du lịch Khánh An (thôn Lý Hòa, xã Nhơn Lý) cho biết: “Nghề làm chả cá hổ tại Nhơn Lý đóng vai trò quan trọng trong đời sống người dân địa phương và góp phần quảng bá văn hóa ẩm thực độc đáo của vùng miền đến với du khách. Đây là món ăn truyền thống lâu đời, đặc biệt được ưa chuộng trong mùa mưa bão, thời điểm ngư dân Nhơn Lý đánh bắt cá hổ nhiều nhất. Tôi nhận thấy việc phát triển món chả cá hổ thành đặc sản du lịch có thể khai thác lợi thế địa phương và tạo điểm nhấn độc đáo, thu hút du khách, đặc biệt trong những giai đoạn mùa du lịch thấp điểm do ảnh hưởng thời tiết”.

Ông Nguyễn Thành Danh, Chủ tịch UBND xã Nhơn Lý thông tin: “Để phát triển kinh tế địa phương, chúng tôi đã và đang xây dựng các sản phẩm du lịch khác nhau, trong đó có đặc sản truyền thống của địa phương. Tại đây, chả cá hổ là một trong những sản phẩm nổi bật, đặc trưng của vùng biển xã Nhơn Lý do được các cơ sở chế biến hoàn toàn thủ công và không sử dụng chất bảo quản. Thời gian tới, để phát triển sản phẩm này, chúng tôi sẽ tiếp tục xây dựng thương hiệu, cải tiến chất lượng, đóng bao bì và dán nhãn mác để thị trường tiếp nhận, không chỉ trong tỉnh mà còn có thể tiêu thụ trên thị trường cả nước”.

Hưng Yên kiên quyết xử lý ô nhiễm môi trường

■ NHÓM PV THỜI NAY

Sau loạt bài 5 kỳ “Vành đai ô nhiễm” và bài viết “Ô nhiễm chưa tuyên giảm” đăng tải trên báo *Thời Nay*, phản ánh tình trạng đốt rác thải sinh hoạt, ô nhiễm khói bụi tại huyện Văn Giang, Văn Lâm (Hưng Yên), cơ quan chức năng đã thực hiện kiểm tra, rút ráo lên phương án xử lý.

Chấm dứt tình trạng đốt rác

Đại diện Phòng Nông nghiệp & Môi trường (NN&MT) huyện Văn Giang cho biết, ngày 22/3, đơn vị đã thuê xe bồn dập lửa để xử lý bãi rác đang cháy khu vực xã Xuân Quan. Để không xảy ra tình trạng đốt rác gây ô nhiễm môi trường, phòng đã có kế hoạch xây tường bao chung quanh khu vực bãi rác, lắp camera giám sát.

Ngày 25/3, tại hội nghị đối thoại với báo chí và người dân, Phó Giám đốc Sở NN&MT Hưng Yên Trần Đăng Anh cam kết sẽ tập trung giải quyết tình trạng ô nhiễm trên địa bàn tỉnh. Theo đó, trước mắt tập trung xử lý tình trạng ô nhiễm trên hệ thống sông Bắc Hưng Hải, ô nhiễm do đốt rác và hoạt động tái chế nhựa tại làng Minh Khai.

Hiện tỉnh đã quy hoạch được 7 khu xử lý chất thải sinh hoạt tập trung với tổng diện tích 99,25 ha. Trong đó, dự án Nhà máy điện rác Phù Cừ của Công ty CP Năng lượng môi trường Thiên Ý - Huy Anh công suất giai đoạn 1 là 800 tấn/ngày đêm, giai đoạn 2 tổng công suất sẽ nâng lên 1.600 tấn/ngày đêm. Dự kiến quý II năm 2025, nhà máy sẽ khởi công xây dựng và đưa vào vận hành trước 31/12/2026.

Con đường "ngập rác" tại làng Khoai, Văn Lâm, Hưng Yên.

Trong thời gian chờ đợi, để xử lý lượng rác dư thừa trên địa bàn tỉnh, Sở NN&MT Hưng Yên có kế hoạch giao các xã tiến hành tìm vị trí phù hợp quy hoạch các bãi rác dân sinh. Theo đó, phải có biện pháp giám sát xử lý để không xảy ra tình trạng đốt rác. Đặc biệt, xử lý nghiêm hành vi đổ trộm rác thải công nghiệp vào bãi rác dân sinh. "Đối với khối lượng rác dư thừa trên địa bàn tỉnh, ước tính 134 tấn/ngày, có thể tính đến phương án di chuyển rác đến những nhà máy xử lý rác gần địa bàn để xử lý", đại diện Sở NN&MT Hưng Yên cho biết thêm.

“Chốt” phương án xử lý ô nhiễm

“Việc xử lý làng Khoai không thể chậm trễ hơn được nữa”, Phó Giám đốc Sở NN&MT Trần Đăng Anh khẳng định. Đồng thời cho biết sẽ kiên quyết di dời và đóng cửa

Văn phòng Tỉnh ủy Hưng Yên đã có Công văn số 3854-CV/VPTW ngày 11/3/2025 truyền đạt ý kiến của đồng chí Bí thư Tỉnh ủy, giao Sở NN&MT nghiên cứu, đề xuất giải pháp chấm dứt tình trạng ô nhiễm do đốt rác, đóng cửa các cơ sở sản xuất gây ô nhiễm môi trường theo quy định; báo cáo Thường trực Tỉnh ủy trước ngày 30/6.

các cơ sở sản xuất vi phạm tại làng tái chế nhựa Minh Khai theo tinh thần xử lý triệt để ô nhiễm môi trường tại làng nghề trên địa bàn tỉnh.

Trước đó, UBND tỉnh Hưng Yên đã có Công văn số 3712/UBND-KT2 ngày 17/12/2024 về việc xử lý ô nhiễm môi trường, phòng cháy chữa cháy tại làng nghề tái chế nhựa Minh Khai. Trong đó giao Sở NN&MT chủ trì, phối hợp với Công an tỉnh và cơ quan, đơn vị liên quan kiểm tra, rà soát, đề xuất UBND tỉnh các giải pháp xử lý ô nhiễm môi trường tại làng tái chế nhựa Minh Khai, thị trấn Như Quỳnh.

Theo đại diện Sở NN&MT Hưng Yên, sau khi rà soát, Sở sẽ phối hợp

các bên liên quan triển khai các kế hoạch cụ thể, dừng hoạt động các cơ sở sản xuất không đáp ứng đủ các tiêu chí đăng ký kinh doanh, phòng cháy chữa cháy, môi trường... Ngoài tăng cường giám sát xử lý các nguồn phát sinh ô nhiễm, đến nay tỉnh Hưng Yên yêu cầu 100% các khu đô thị, các dự án khu dân cư đầu tư mới phải đầu tư hệ thống thu gom, xử lý nước thải đạt quy chuẩn kỹ thuật về môi trường.

Những chỉ đạo quyết liệt, thông điệp mạnh mẽ và những phương án xử lý ô nhiễm cụ thể đã được đưa ra từ phía các cơ quan quản lý. Hy vọng, vấn đề ô nhiễm môi trường sẽ được xử lý triệt để trong thời gian tới.

Chuyện THƯỜNG NGÀY

Từ chuyện cho con “ôm” vô lăng

■ THANH XUÂN

Trong một quán cà-phê nhỏ ven đường, người đàn ông trung niên trò chuyện với người phụ nữ sau khi xem video đang gây xôn xao trên mạng xã hội: một bé gái khoảng 6 tuổi, đang ngồi trên ghế lái, tay cầm vô lăng điều khiển chiếc ô-tô chạy trên đường. Cảnh tượng này được ghi lại và đăng tải lên mạng, khiến cộng đồng dậy sóng. “Làm sao mà một đứa trẻ có thể lái xe, có khi nào nghĩ đến hậu quả không?”, người đàn ông nói. Hoi ngẫm nghĩ một chút, người phụ nữ lên tiếng: “Cái đáng sợ không phải là đứa bé, mà là người cha, khi để con mình làm một việc nguy hiểm như vậy. Một hành động coi thường tính mạng, coi thường an toàn giao thông cần phải xử lý nghiêm!”.

Những sự việc như lái xe khách vừa nghe điện thoại, chơi game; thậm chí dùng 2 điện thoại khi đang cầm vô lăng, hay người cha giao vô lăng cho con gái nhỏ, chỉ là một phần trong bức tranh toàn cảnh mà chúng ta đang đối mặt. Tại sao những hành vi thiếu ý thức, coi thường tính mạng này vẫn tồn tại, bất chấp những chế tài xử lý và nỗ lực của cơ quan chức năng? Những khoản phạt tiền, trừ điểm giấy phép lái xe, tuy có thể gây áp lực nhưng dường như chưa đủ mạnh để thay đổi thói quen và nâng cao ý thức của người vi phạm. Đặc biệt là trong các tình huống nguy hiểm, như vừa lái xe vừa chơi game hay nghe điện thoại, mức phạt hiện tại vẫn chưa làm người vi phạm nhận thức được đầy đủ mức độ nghiêm trọng của hành vi đó.

Thêm vào đó, vấn đề cấp phép lái xe cũng cần được xem xét lại. Mặc dù Nghị định 168 đã có những cải tiến và đưa ra các mức xử phạt cao hơn cho các vi phạm giao thông nghiêm trọng, nhưng nhiều ý kiến cho rằng, nếu chỉ dừng lại ở việc xử phạt hành chính, sẽ khó có thể thay đổi được tình trạng này. Để ngăn chặn những vi phạm này, cần phải có biện pháp mạnh mẽ hơn, thậm chí là xử lý hình sự đối với những hành vi gây nguy hiểm đến tính mạng và sức khỏe của người khác.

Một giải pháp khác không thể thiếu là việc gia tăng giám sát từ cộng đồng. Cảnh sát giao thông có thể tận dụng công nghệ hiện đại để giám sát các hành vi vi phạm, nhưng sự tham gia của người dân cũng rất quan trọng. Việc công khai số điện thoại đường dây nóng, hoặc một ứng dụng di động, fanpage chính thức để hành khách có thể gửi thông tin, hình ảnh, video về các vi phạm giao thông sẽ giúp cảnh sát giao thông kịp thời xử lý tình huống.

Trong thời đại số, khi mỗi hành vi vi phạm có thể bị ghi lại và chia sẻ ngay lập tức, việc đẩy mạnh sự giám sát từ cộng đồng sẽ giúp cảnh sát giao thông phát hiện sớm và xử lý kịp thời lái xe lấn các “nhà xe”. Những hành động như vậy sẽ khiến mọi người tham gia giao thông ý thức hơn về hậu quả của hành vi vi phạm, vì họ sẽ biết rằng không chỉ cơ quan chức năng mà cộng đồng cũng đang theo dõi và lên án những hành động nguy hiểm.

Tìm giải pháp cứu vùng không khí Thủ đô

Ngày 26/3, tại buổi làm việc với UBND thành phố Hà Nội, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà đã chỉ đạo khẩn trương xây dựng đề án thành lập Ban Chỉ đạo giải quyết ô nhiễm không khí.

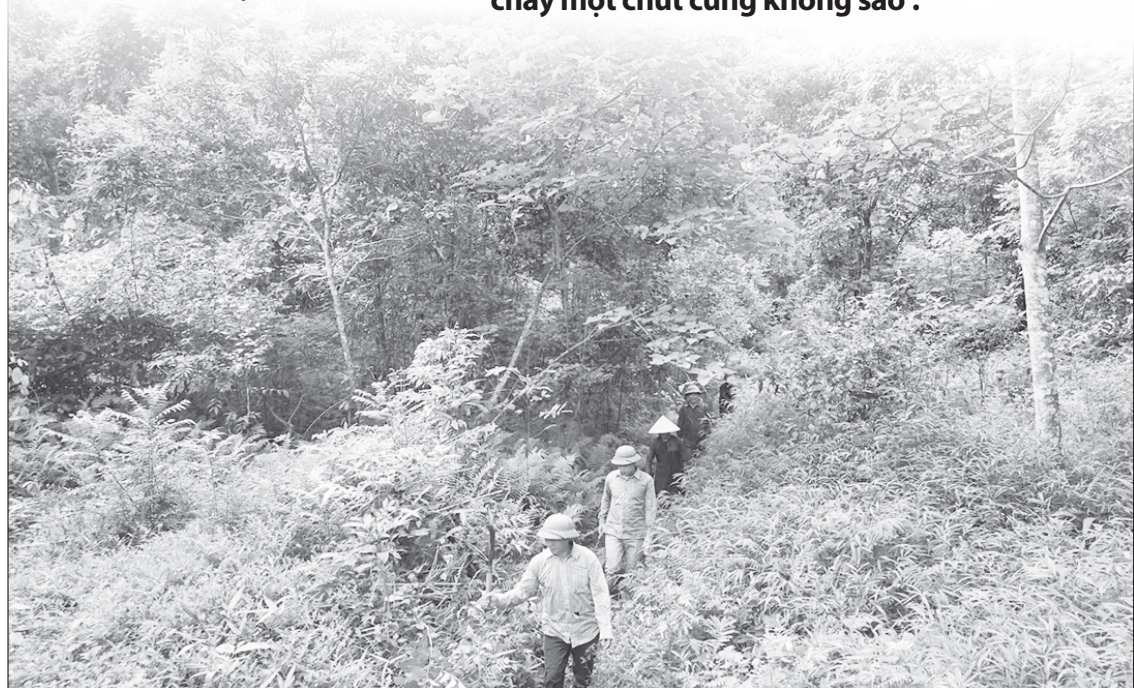
Theo đó, các địa phương phối hợp với Bộ Nông nghiệp và Môi trường xây dựng, trình Thủ tướng Chính phủ để án giải quyết ô nhiễm không khí vùng Thủ đô trong tháng 4. Trong đó xây dựng kế hoạch cụ thể, trách nhiệm của các bộ, ngành, địa phương và cơ chế, chính sách kèm theo. Hà Nội cần báo cáo các giải pháp tổng thể, bài bản để xử lý tình trạng ô nhiễm không khí, ô nhiễm nguồn nước, các dòng sông nhằm giải quyết căn cơ vấn đề chăm lo sức khỏe cho người dân, chính trang đô thị.

Thời gian gần đây, tình trạng ô nhiễm không khí của Hà Nội luôn ở mức báo động. Thậm chí, trong hai ngày 25-26/3, Hà Nội đứng đầu thế giới về mức độ ô nhiễm không khí (theo IQAir).

Lời cảnh tỉnh sau những tán rừng

■ Bài và ảnh: KIM HUỆ

Người dân thôn Cao Ngỗi tổ chức tuần rừng.

Rừng không tự cháy

Ngày 22/3/2025, một vụ cháy rừng dữ dội bùng phát tại huyện Yên Sơn, tỉnh Tuyên Quang. Từ tàn lửa nhỏ, hàng chục ha rừng bị thiêu rụi, một người thiệt mạng. Cách đây chưa đầy một năm, vụ cháy tại dãy Tây Côn Lĩnh (Hà Giang) cũng khiến 4 người tử vong, trong đó có hai cán bộ kiểm lâm. Những năm gần đây, cháy rừng đã trở thành câu chuyện “đến hẹn lại lên” vào mùa khô. Theo thống kê, năm 2020, cả nước có 179 vụ cháy rừng; đến năm 2023, con số này tăng lên 310 vụ, thiêu rụi hơn 674 ha rừng. Năm 2024, gần 300 vụ cháy được ghi nhận...

Dù nhiều văn bản đã quy định rõ trách nhiệm trong công tác phòng cháy, chữa cháy rừng, nhưng thực tế ở nhiều nơi vẫn còn bị động. Lực lượng tại chỗ mỏng, phương tiện thiếu, cơ chế phản ứng nhanh chưa đầy đủ. Việc chữa cháy chủ yếu dựa vào bộ đội, kiểm lâm, công an, cán bộ xã và người dân địa phương - những người không có đủ trang bị bảo hộ hay kỹ thuật nghiệp vụ, nhưng vẫn phải đối mặt với khói độc, lửa lớn và địa hình hiểm trở. Có nơi, cháy xảy ra ngay sát cơ quan chức năng nhưng vẫn xử lý chậm. Đó không chỉ là vấn đề kỹ thuật, mà là câu chuyện của nhận thức, tổ chức và sự chủ động từ sớm. Ông Dương Văn Xy, Phó Chi cục trưởng Kiểm lâm tỉnh Tuyên Quang nhấn mạnh: “Không thể chỉ dựa vào kiểm lâm. Phòng cháy là trách nhiệm chung. Cần tuyên truyền sâu, thiết bị đủ, tổ chức chặt chẽ”.

Hàng loạt thảm họa cháy rừng xảy ra tiếp tục đẩy lên hồi chuông cảnh báo về ý thức, trách nhiệm của con người với thiên nhiên. Những hành vi tưởng nhỏ nhặt như đốt nương, xử lý thực bì không đúng cách, vứt tàn thuốc lá, nấu ăn trong rừng... đều có thể dẫn đến thảm họa. Ông Lê Thanh Hải, Phó Chủ tịch UBND huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang cho biết: “Công tác phòng cháy, chữa cháy dù đã được chỉ đạo sát sao nhưng điều then chốt vẫn là ý thức mỗi người dân. Nếu không ngăn từ sớm, hậu quả sẽ khó lường”.

Vực dậy sau mất mát

Những nơi cháy rừng đã quét qua, người ta không nói về phòng cháy, chữa cháy như điều gì xa xôi, mà bước chân qua rừng mỗi ngày, họ hiểu: giữ rừng là giữ chính mình. Cũng tại Tuyên Quang, cách Yên Sơn không xa, thôn Cao Ngỗi, xã Đông Lợi, huyện Sơn Dương là minh chứng điển hình cho sự thay đổi trong nhận thức và hành động. Nay

Từ đầu năm đến nay, cháy rừng liên tục xảy ra ở nhiều nơi, để lại những thiệt hại nặng nề. Theo đánh giá của các ngành chức năng, hơn 80% nguyên nhân các vụ cháy đến từ hành vi của con người. Có vụ do bất cẩn, có vụ cố ý, bởi tâm lý “cháy một chút cũng không sao”.

người dân Cao Ngỗi đã thành lập tổ bảo vệ rừng với sự tham gia của toàn bộ hộ gia đình trong thôn. Các tổ tuần tra rừng hoạt động thường xuyên, kịp thời phát hiện và ngăn chặn nguy cơ cháy rừng. Nhà nước hỗ trợ tiền khoán bảo vệ rừng, cán bộ khuyến nông hướng dẫn người dân vay vốn, phát triển các mô hình kinh tế bền vững. Thay vì phá rừng, bà con sống nhờ rừng một cách hài hòa: nuôi ong dưới tán cây, trồng dược liệu, chăn nuôi bò, dê, phát triển du lịch sinh thái. Các lớp tập huấn phòng cháy, chữa cháy rừng được triển khai thường xuyên giúp người dân nâng cao ý thức, bảo vệ rừng một cách chủ động.

Nhờ sự thay đổi trong tư duy và cách làm, chỉ sau vài năm, Cao Ngỗi đã có bước chuyển mình rõ rệt và trở thành điểm sáng trong công tác bảo vệ rừng ở huyện Sơn Dương. Hơn 200 ha rừng đặc dụng và rừng tự nhiên được bảo vệ nghiêm ngặt, trong khi 400 ha rừng sản xuất tiếp tục phát triển. Thu nhập bình quân của người dân tăng lên 42 triệu đồng/năm, nhiều hộ thoát nghèo, đường giao thông được nâng cấp, nhà văn hóa thôn được xây dựng.

Thực tế ở Cao Ngỗi cho thấy, để giảm thiểu nguy cơ cháy rừng, cần có sự vào cuộc đồng bộ từ nhiều phía với những giải pháp cụ thể và phù hợp. Ông Hoàng Ngọc Phan, Phó Đội trưởng Kiểm lâm cơ động và Phòng cháy, chữa cháy rừng, Chi cục Kiểm lâm tỉnh Tuyên Quang nhận định: “Là tỉnh có diện tích rừng lớn, địa hình phức tạp, nguy cơ cháy cao. Khi cháy xảy ra, việc tiếp cận và dập lửa rất khó. Vì vậy, phải phòng từ gốc - từ ý thức người dân, sự chủ động của chính quyền và ngành chức năng”.

Nhắc lại bài học sau vụ cháy rừng, ông Hoàng Nhị Sơn, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Môi trường tỉnh Hà Giang cũng cho rằng: “Phòng là chính. Phải gắn bảo vệ rừng với sinh kế, hỗ trợ kỹ thuật, tạo điều kiện để người dân sống được từ rừng, đồng thời xử lý nghiêm hành vi vi phạm”.

Sau mỗi vụ cháy, nỗi đau không chỉ ở sự mất mát về con người, diện tích rừng, mà còn ở hoa màu, vật nuôi bị thiêu rụi. Bà con mất mùa, mất nguồn nước, nhiều nơi rơi vào khó khăn kép. Có những cánh rừng bị thiêu rụi chỉ trong vài giờ, nhưng để phục hồi lại cần tới vài chục năm, thậm chí là không thể trở lại như ban đầu. Nếu con người không thay đổi, không nâng cao ý thức, thì hậu quả cuối cùng không chỉ là mất rừng, mà còn là mất đi môi trường sống của chính chúng ta.

NHÌN THẲNG, NÓI THẬT

Những căn nhà hoang tiền tỷ

BẠN ĐỌC VIẾT:

Trịnh Xuân Nam (Quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội)

Vừa qua, cộng đồng rộ lên thông tin về một số khu nhà ở xã hội, nhà tái định cư ở khu vực phường Xuân La (quận Tây Hồ). Không chỉ trên các trang mạng xã hội, mà ngay trong số bạn bè, người thân của tôi cũng có nhiều người hăm hở tìm hiểu, thậm chí đổ xô đi tìm cơ hội sở hữu một căn nhà như vậy. Tuy nhiên, là một người sinh ra và lớn lên tại phường Xuân La, tôi nhận thấy những căn nhà ở tái định cư trong khu vực này thực tế không hề hấp dẫn như vậy.

Bằng chứng là tại khu dự án tái định cư Xuân La, có tới vài tòa nhà bị bỏ hoang đã 5 năm nay. Bắt đầu xây dựng cách đây khoảng hơn 10 năm và hoàn thiện vào năm 2025, tòa CT1 có 17 tầng, được hoàn thiện kiên cố, chắc chắn nhưng tuyệt nhiên không có người ở. Ngay bên cạnh đó là tòa CT2 với chiều cao 11 tầng, cũng đã hoàn thiện nhưng chẳng có bóng người. Năm 2021, thời điểm dịch Covid-19 bùng phát phức tạp trên địa bàn Thủ đô, các tòa nhà trên được trưng dụng làm nơi thu dung, điều trị người bệnh. Tuy nhiên, sau khi dịch bệnh qua đi, cả tòa CT1 và CT2 đều rơi vào tình trạng “đắp chiếu”. Hiện tại, có thể dễ dàng nhận ra một số trang thiết bị phục vụ công tác điều trị người bệnh Covid-19 vẫn “nằm yên” tại đây.

Do bỏ hoang quá lâu, cho nên những hạng mục ở cả khu vực trong và ngoài các tòa nhà này đều đã xuống cấp nghiêm trọng. Dễ nhận thấy nhất là những mảng rêu mốc xanh phủ loang lổ trên tường, tiếp đến là tình trạng nhiều miếng gạch ốp đã bong tróc, rơi vãi xuống sàn. Không biết từ khi nào, khu vực sân chung quanh các tòa nhà đã trở thành nơi đổ rác thải trái phép, còn thùng bay vo ve đêm ngày. Bi hài hơn, một số người dân chung quanh đã tận dụng đất ở sân để đổ ô-tô hoặc tệ hơn là tự cải tạo thành nơi... trồng rau. Thật lạ lùng là những căn hộ nằm trong khu vực này lại có thể bán được, thậm chí bán với giá không hề rẻ.

HÃY GỬI CHO CHÚNG TÔI Ý KIẾN CỦA BẠN THEO ĐỊA CHỈ: BAN BIÊN TẬP BÁO THỜI NAY - MỤC NHÌN THẲNG - NÓI THẬT - SỐ 71, HÀNG TRỐNG, HOÀN KIẾM, HÀ NỘI. ĐIỆN THOẠI: 024.39381384, EMAIL: diendan.thoinay@gmail.com

Không kỷ luật đảng viên sinh con thứ 3

Ủy ban Kiểm tra Trung ương ban hành Hướng dẫn về sửa đổi, bổ sung Hướng dẫn 05/2022 của Ủy ban Kiểm tra Trung ương thực hiện một số điều trong Quy định 69-QĐ/TW năm 2022 của Bộ Chính trị về kỷ luật tổ chức đảng, đảng viên vi phạm. Hướng dẫn có hiệu lực thi hành kể từ 20/3/2025. Một trong những nội dung đáng chú ý là không xem xét xử lý đối với hành vi quy định tại khoản 2 Điều 1 Pháp lệnh số 08/2008/PL-UBTVQH12 ngày 27/12/2008 sửa đổi Điều 10 của Pháp lệnh dân số năm 2003 "Sinh một hoặc hai con, trừ trường hợp đặc biệt do Chính phủ quy định". Với thay đổi này, từ 20/3, việc sinh con thứ 3 cũng không còn là hành vi vi phạm để xem xét xử lý kỷ luật Đảng.

Giá vé máy bay tăng cao dịp lễ 30/4-1/5

Cục Hàng không Việt Nam cho biết, nhằm đáp ứng nhu cầu vận chuyển hàng không trong dịp lễ 30/4-1/5 và cao điểm Hè năm 2025, các hãng hàng không Việt Nam đã chủ động chuẩn bị nguồn lực, bổ sung tàu bay, xây dựng kế hoạch tăng chuyến phục vụ dịp cao điểm, đặc biệt là tăng tải cung ứng trên các đường bay nội địa. Theo đó, trên các đường bay nội địa, các hãng hàng không Việt Nam dự kiến thực hiện 7.536 chuyến bay tăng trung bình 24% so lượng chuyến bay ngày thường. Mỗi ngày dự kiến trung bình có 685 chuyến/ngày, tăng 21% so với số chuyến bay hàng ngày.

Dù tăng chuyến nhưng khảo sát trên các trang bán vé máy bay trong tháng 4, giá vé máy bay cho các chặng bay nội địa dao động từ 1,5 đến 2 triệu đồng/vé/chiều (đã bao gồm thuế, phí). Trong dịp lễ 30/4, mức giá thấp nhất của Vietjet Air là 1,8 triệu đồng/vé/chiều (bay vào khung giờ muộn), trong khi Vietnam Airlines và Bamboo Airways có giá từ 2,6 triệu đồng/vé/chiều, Vietravel Airlines từ 2,7 triệu đồng/vé/chiều.

Ông Lại Hoàng Dương, Giám đốc Công ty Máy tính Thánh Gióng cho biết, với hơn 20 năm hoạt động trên thị trường, doanh nghiệp đã chứng kiến nhiều biến động về lãi suất. Hiện nay, lãi suất cho vay của các ngân hàng đã giảm đáng kể, chỉ còn khoảng 6-7%/năm, so với mức 8-9% trong năm 2024 và 11-13% trong năm 2023.

Đây được xem là mức lãi suất thuận lợi, giúp doanh nghiệp sản xuất dễ dàng tiếp cận vốn để mua nguyên phụ liệu, chi trả lương cho người lao động và bảo đảm lợi nhuận. Nếu được duy trì ổn định đến cuối năm, doanh nghiệp sẽ có thêm động lực mở rộng sản xuất và tạo bút phá về doanh thu.

Doanh nghiệp có nhiều lựa chọn

Xác định phát triển KTTN là chiến lược, chính sách lâu dài của quốc gia, thời gian qua, ngành ngân hàng đã tích cực thực hiện đồng bộ các giải pháp thúc đẩy tăng trưởng tín dụng nhằm đáp ứng nhu cầu vốn cho sản xuất, kinh doanh của người dân, doanh nghiệp nói chung cũng như các doanh nghiệp tư nhân nói riêng.

Bà Phùng Thị Bình, Phó Tổng Giám đốc Ngân hàng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Việt Nam (Agribank) cho biết, trong năm 2024, ngân hàng đã chủ động giảm lãi suất cho vay 4 lần, đưa lãi suất cho vay bình quân thời điểm cuối năm giảm gần 2% so với đầu năm và thuộc nhóm thấp trên thị trường. Chưa dừng lại ở đó, hai tháng đầu năm nay, Agribank tiếp tục giảm từ 0,2% - 0,5% sần lãi suất cho vay ngắn hạn để thúc đẩy tăng trưởng tín dụng.

Đồng thời, ngân hàng cũng triển khai 9 chương trình tín dụng quy mô hơn 350.000 tỷ đồng với lãi suất cho vay thấp hơn từ 1-3% so với lãi suất thông thường, bảo đảm cung cấp đầy đủ các sản phẩm tín dụng tới tất cả đối tượng khách hàng. Trong đó, riêng các doanh nghiệp thuộc khu vực KTTN, Agribank dành nguồn vốn 240.000 tỷ đồng, áp dụng cho nhiều đối tượng khách hàng.

Số liệu thống kê từ Ngân hàng Nhà nước (NHNN), với sự hỗ trợ tích cực của các ngân hàng thương mại (NHTM), hoạt động cấp tín dụng đối với doanh nghiệp tư nhân đã đạt được nhiều kết quả tích cực. Cụ thể, tính đến cuối năm 2024, dư nợ tín dụng đối với doanh nghiệp tư nhân tại các tổ chức tín dụng (TCTD) đạt khoảng 6,91 triệu tỷ đồng, tăng 14,72% so với năm 2023, chiếm khoảng 44% dư nợ tín dụng nền kinh tế.

Ngân hàng Lộc Phát (LPBank) cũng sớm triển khai linh hoạt nhiều chính sách và giải pháp hỗ trợ thiết thực về nguồn vốn cho doanh nghiệp, đặc biệt là nhóm doanh nghiệp nhỏ và vừa (DNNVV). Trong đó, ngân hàng dành hơn 15.000 tỷ đồng cho các chương trình vay vốn tín dụng ưu đãi,

Dồn vốn cho doanh nghiệp tư nhân

■ GIA HƯNG

Theo tính toán, chỉ cần đầu tư của kinh tế tư nhân (KTTN) tăng 1% sẽ mang lại mức tăng về giá trị tuyệt đối tương đương với việc đầu tư công phải tăng 2,5% và đầu tư nước ngoài phải tăng 3,5%. Tuy nhiên, nhiều doanh nghiệp vẫn gặp khó khăn trong việc tiếp cận nguồn vốn, cản trở quá trình mở rộng và phát triển.

Nhiều ngân hàng hỗ trợ thiết thực về nguồn vốn cho nhóm doanh nghiệp nhỏ và vừa.

Ảnh: NGUYỆT ANH

lãi suất vay linh hoạt. Cụ thể, 4.000 tỷ đồng cho sản xuất, kinh doanh với lãi suất chỉ từ 6,5%/năm; 5.000 tỷ đồng với lãi suất từ 6,15%/năm đối với VNĐ và 5%/năm đối với USD cho doanh nghiệp xuất nhập khẩu; và thúc đẩy tăng trưởng tín dụng với quy mô 6.000 tỷ đồng.

LPBank đã và đang ưu tiên phát triển các sản phẩm tín dụng xanh dành cho các doanh nghiệp, hộ kinh doanh có ứng dụng công nghệ xanh, sản phẩm thân thiện với môi trường, đặc biệt khách hàng là doanh nghiệp hoạt động kinh doanh trong lĩnh vực nông nghiệp nông thôn như xuất khẩu gạo, xuất khẩu cà-phê, xuất khẩu hạt điều, xuất khẩu thủy sản, hộ sản xuất, kinh doanh... Ngoài ra, LPBank cũng ưu tiên dành nguồn vốn vay cho khách hàng doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực năng lượng tái tạo như thủy điện, điện mặt trời, điện gió với mức lãi suất ưu đãi.

Ngoài ra, mặt bằng lãi suất cho vay đã giảm mạnh (lãi suất cho vay bình quân năm 2024 giảm 1,24%, năm 2025 tiếp tục có xu hướng giảm so với cuối năm 2024). Điều này cho thấy nguồn vốn tín dụng ngân hàng đã đáp ứng kịp thời nhu cầu vốn cho mục đích sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp tư nhân, đồng thời góp phần thúc đẩy

kinh tế phát triển và tăng nguồn thu cho ngân sách nhà nước.

Phá bung mọi “rào cản”

Theo ông Nguyễn Văn Thân, Chủ tịch Hiệp hội DNNVV Việt Nam, với khả năng đóng góp của kinh tế tư nhân chiếm tới 50% GDP, nếu khu vực này tăng trưởng bền vững ở mức hai con số thì mục tiêu tăng trưởng hơn 8% vào năm 2025 và hai con số vào năm 2026-2030 chắc chắn thành công. Trong đó, nguồn vốn đóng vai trò then chốt trong hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp.

Tuy vậy, hiện nay chỉ có khoảng 30-35% số doanh nghiệp này có thể tiếp cận vốn vay ngân hàng với tài sản thế chấp hiện có. Trong khi đó, chỉ có một số ngân hàng thực hiện cho vay dựa trên tài sản hình thành trong tương lai nhưng “rất nhỏ giọt”. Cũng cần lưu ý, tài sản hình thành trong tương lai là vấn đề tương đối nhạy cảm trong lĩnh vực tài chính. Tuy nhiên NHNN đã khẳng định, không cấm cho vay dựa trên tài sản này, cụ thể hơn là nhà (ở) hình thành trong tương lai.

Để DNNVV tiếp cận vốn ngân hàng dễ dàng hơn, ông Thân cho rằng, cần có sự liên kết chặt chẽ giữa doanh nghiệp và các tổ chức tài chính. Trong đó, việc phát triển các mô hình

tài chính thay thế như tín dụng chuỗi cung ứng, thuê tài chính (leasing), cho vay ngang hàng (P2P lending) cũng là giải pháp hữu hiệu giúp doanh nghiệp huy động vốn mà không phụ thuộc hoàn toàn vào ngân hàng. Trong đó, Hiệp hội có thể đóng vai trò trung gian, giúp kết nối doanh nghiệp với ngân hàng, tạo điều kiện để họ được đánh giá tín dụng một cách thuận lợi hơn.

Bà Phùng Thị Bình, Phó Tổng Giám đốc Agribank cho rằng, phần lớn doanh nghiệp tư nhân của Việt Nam thuộc nhóm doanh nghiệp nhỏ và siêu nhỏ với tiềm lực tài chính, năng lực quản lý còn hạn chế và hệ thống sổ sách kế toán chưa minh bạch... Vì vậy, thời gian tới, ngân hàng sẽ thường xuyên tổ chức hội nghị kết nối khách hàng - ngân hàng để nắm bắt nhu cầu và kịp thời tháo gỡ những vướng mắc, tăng khả năng tiếp cận vốn tín dụng một cách cao nhất.

“Cùng với tiết giảm chi phí hoạt động để dành nguồn lực giảm lãi suất, chúng tôi sẽ ứng dụng công nghệ thông tin cải tiến quy trình thủ tục để tăng khả năng tiếp cận sản phẩm dịch vụ ngân hàng qua phương tiện điện tử góp phần rút ngắn thời gian xử lý hồ sơ”, bà Phùng Thị Bình chia sẻ.

Tại Hội thảo “Vốn ngân hàng góp phần thúc đẩy kinh tế tư nhân” tổ chức mới đây, Phó Thống đốc Thường trực NHNN Đào Minh Tú cho rằng, năm 2025 được dự báo cho thấy tình hình kinh tế thế giới tiếp tục diễn biến phức tạp, xung đột địa chính trị, căng thẳng thương mại gia tăng và chi phí vay cao ở nhiều quốc gia. Các khó khăn này sẽ tác động lớn đến nền kinh tế có độ mở lớn như nước ta, trong đó có khu vực KTTN.

Do đó, để vốn ngân hàng thật sự trở thành “bệ phóng” cho KTTN, Phó Thống đốc cho rằng, cần có những cải cách mạnh mẽ hơn nữa trong cơ chế cho vay, mở rộng mô hình đánh giá tín dụng dựa trên dữ liệu giao dịch thay vì chỉ tập trung vào tài sản bảo đảm. Đồng thời, việc phát triển các quỹ bảo lãnh tín dụng và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ tài chính cũng là giải pháp quan trọng giúp doanh nghiệp tiếp cận nguồn vốn thuận lợi hơn.

Đặc biệt, với sự phát triển của công nghệ, kinh tế sáng tạo, ngoài những hỗ trợ đã có, NHNN đã và đang có nghiên cứu để có những giải pháp mạnh hơn cho vốn vào kinh tế tư nhân; tổ chức nhiều hội thảo, tọa đàm để tăng sức tiếp cận của doanh nghiệp tư nhân với vốn ngân hàng nhiều hơn nữa.

Khúc mắc hoàn thuế 582 tỷ đồng cho Samsung

Ông Kwon Choon Ki, Tổng Giám đốc Samsung SEHC cho biết, công ty bị chậm hoàn thuế với số tiền 582 tỷ đồng. Tuy nhiên, sau nhiều lần làm việc với Cục Thuế TP Hồ Chí Minh, Bộ Tài chính, Tổng cục Hải quan và Tổng cục Thuế, vẫn chưa có hướng xử lý cụ thể. Trong hội thảo đối thoại giữa TP Hồ Chí Minh và doanh nghiệp sáng 25/3, Tổng Giám đốc Samsung SEHC một lần nữa phải đặt vấn đề.

Sau khi nghe các bên liên quan trình bày quan điểm, Phó Chủ tịch UBND thành phố Hồ Chí Minh Võ Văn Hoan cho rằng, cần phải giải quyết dứt điểm bất kể giá nào. Nếu

đến tháng 6/2025, việc hoàn thuế chưa được giải quyết, doanh nghiệp có thể làm văn bản lên UBND thành phố, cùng phối hợp báo cáo lên Bộ Tài chính đẩy nhanh tiến độ.

Ông Kim Nyoun Ho, Chủ tịch Hiệp hội Thương mại Hàn Quốc tại Việt Nam (KOCHAM) cũng cho biết, tình trạng chậm hoàn thuế diễn ra khá phổ biến, đặc biệt liên quan đến hoạt động “xuất khẩu tại chỗ” đối với các nhà cung cấp nguyên vật liệu. Đại diện TP Hồ Chí Minh khẳng định, mọi vấn đề doanh nghiệp kiến nghị sẽ được nhanh chóng giải quyết.

Công ty CP Nhiệt điện Thăng Long, thành viên của Tập đoàn Geleximco vừa công bố thông tin phát hiện sai sót trong quá trình phát hành trái phiếu. Điều đáng nói, thông tin đã công bố cách đây gần 1 năm và phải đính chính kết quả kinh doanh từ lãi thành lỗ. Đây là khoảng thời gian công ty phát hành gần 1.800 tỷ đồng trái phiếu.

“Bàn tay” của các công ty chứng khoán

Vào ngày 20/3/2025, Nhiệt điện Thăng Long đã gửi công văn đến Sở Giao dịch chứng khoán Hà Nội (HNX) để đính chính báo cáo tài chính năm 2023 mà công ty đã công bố vào ngày 27/3/2024. Công ty cho biết đã nhầm lẫn giữa cột “kỳ trước” và “kỳ báo cáo”, dẫn đến việc công bố sai kết quả kinh doanh. Cụ thể, kết quả thực tế của năm 2023 là công ty lỗ hơn 528 tỷ đồng, thay vì lãi gần 122 tỷ đồng của năm 2022 như báo cáo trước đó. Vốn chủ sở hữu thực tế của công ty vào cuối năm 2023 là 3.981 tỷ đồng, thay vì 4.509 tỷ đồng. Hệ số nợ phải trả/vốn chủ sở hữu thực tế cũng cao hơn, ở mức 2,46 lần thay vì 2,38 lần như báo cáo.

Sự nhầm lẫn càng khó hiểu hơn khi nó xảy ra ngay trước khi Nhiệt điện Thăng Long phát hành hai lô trái phiếu mới trị giá gần 1.800 tỷ đồng. Vào ngày 22/8/2024, công ty phát hành lô trái phiếu TLPCH2427001 trị giá 899,5 tỷ đồng, mệnh giá 100 triệu đồng/trái phiếu, lãi suất 10%, đáo hạn vào ngày 22/8/2027. Đến ngày 16/9/2024, công ty tiếp tục phát hành lô trái phiếu TLPCH2427002 trị giá 900 tỷ đồng, với mệnh giá 100 triệu đồng/trái phiếu và lãi suất 10%, đáo hạn vào ngày 16/9/2027. Cả hai lô trái phiếu này đều là loại “ba không” (không chuyển đổi, không kèm chứng quyền và không có tài sản bảo đảm), với tổ chức lưu ký là Công ty CP Chứng khoán An Bình, công ty con của Geleximco.

Hẳn nhiều người vẫn nhớ vụ việc liên quan 9 đợt phát hành trái phiếu của các công ty thành viên thuộc Tập đoàn Tân Hoàng Minh. Mặc dù trái phiếu đã được bán ra và có bên mua, Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (UBCKNN) đã quyết định hủy bỏ, vì cho rằng doanh nghiệp phát hành đã có hành vi “công bố thông tin sai sự thật, che giấu thông tin trong hoạt động phát hành trái phiếu riêng lẻ”.

Cùng thời điểm phát hành thêm gần 1.800 tỷ đồng trái phiếu, công ty này cũng đã thực hiện nhiều lần mua lại trái phiếu đã phát hành trước đó. Đến nay, Nhiệt điện Thăng Long vẫn còn 3 lô trái phiếu đang lưu hành, với tổng giá trị trái phiếu lưu hành hơn 2.200 tỷ đồng. Trong đó, lô trái phiếu phát hành ngày 30/12/2021 đã được mua lại 717 tỷ đồng, còn lại 408 tỷ đồng.

Một chuyên gia tài chính cho rằng, việc phát hành trái phiếu sau khi công bố thông tin sai lệch về kết quả kinh doanh là vấn đề đáng lo ngại. Nếu sai sót trong báo cáo tài chính được công khai trước khi phát hành trái phiếu, có thể thấy sự liên kết giữa hai sự kiện này: công ty có thể hy vọng rằng thông tin sai lệch sẽ thu hút đầu tư mà không gây nghi ngờ về tình hình tài chính thực tế.

Dù công ty đã mua lại một phần trái phiếu trước hạn, nhưng việc phát hành thêm trái phiếu trong

“Ngóc ngách” trái phiếu doanh nghiệp

THUY LINH

Thị trường trái phiếu mới chỉ tạm thời yên ắng trước những yêu cầu bức thiết về tính minh bạch. Một sản phẩm "che giấu thông tin" mới xuất hiện có thể làm mọi thứ quay trở lại điểm xuất phát.

Nhà máy Nhiệt điện Thăng Long.

Khoản 1, Điều 12 Luật Chứng khoán năm 2019 quy định việc “trực tiếp hoặc gián tiếp thực hiện hành vi gian lận, lừa đảo, làm giả tài liệu, tạo dựng thông tin sai sự thật hoặc công bố thông tin sai lệch hoặc che giấu thông tin hoặc bỏ sót thông tin cần thiết gây hiểu nhầm nghiêm trọng làm ảnh hưởng đến hoạt động chào bán, niêm yết, giao dịch, kinh doanh, đầu tư chứng khoán, cung cấp dịch vụ về chứng khoán” là hành vi bị cấm.

cùng thời gian cho thấy công ty có thể gặp khó khăn về dòng tiền và khả năng thanh toán nợ, đặc biệt khi phải huy động vốn qua việc phát hành trái phiếu mới trong khi chưa giải quyết xong các trái phiếu cũ.

Vụ phát hành trái phiếu của nhóm Tân Hoàng Minh liên quan một số công ty chứng khoán, đóng vai trò tư vấn phát hành. Các công ty này bao gồm Chứng khoán An Bình, Chứng khoán Bảo Việt, Chứng khoán Agriseco, và Chứng khoán Everest. Việc kết hợp giữa 2 bên trong các đợt phát hành trái phiếu có vấn đề không phải hiếm gặp.

Những rủi ro vẫn luôn hiện hữu

Nhìn rộng ra thị trường trái phiếu, không ít công ty chứng khoán không chỉ cung cấp dịch vụ tư vấn phát hành cho doanh nghiệp mà còn đóng vai trò phân phối thứ cấp. Các công ty chứng khoán này thường chào bán trái phiếu với thông điệp lạc quan về tiềm năng tăng trưởng và triển vọng khả quan, nhằm thúc đẩy việc bán sản phẩm, nhưng ít chú trọng phân tích sâu về "sức khỏe" tài chính của doanh nghiệp phát hành, khiến nhà đầu tư khó có thể nhận biết được những rủi ro thật sự.

Các chuyên gia cảnh báo rằng, trong nhiều năm qua, không ít sản phẩm trái phiếu doanh nghiệp có chất lượng kém, lãi suất cao, tiềm ẩn nhiều rủi ro cho nhà đầu tư. Hầu hết các trái phiếu phát hành riêng lẻ này đều có sự tham gia của các công

ty chứng khoán trong tư vấn phát hành và định giá.

Phát hành trái phiếu doanh nghiệp là hình thức huy động vốn, trong đó doanh nghiệp vay nợ từ nhà đầu tư. Đơn vị phát hành có nghĩa vụ trả lợi tức cho trái chủ và hoàn trả khoản vay khi trái phiếu đáo hạn. Trong trường hợp doanh nghiệp giải thể hoặc phá sản, trái chủ sẽ được ưu tiên thanh toán trước cổ đông. Tuy nhiên, trái chủ không có quyền tham gia vào hoạt động của công ty như cổ đông. Do đó, chất lượng tài sản bảo đảm cũng là một yếu tố quan trọng để phòng ngừa rủi ro.

Thực tế, thị trường trái phiếu doanh nghiệp hiện nay vẫn tồn tại không ít sản phẩm "ba không" (không tài sản bảo đảm, không bảo lãnh thanh toán, không xếp hạng tín nhiệm). Một số doanh nghiệp nhỏ huy động vốn lớn với lãi suất cao, nhưng không có tài sản bảo đảm hoặc tài sản bảo đảm chất lượng kém, chủ yếu là các dự án đầu tư, tài sản hình thành trong tương lai, hoặc cổ phiếu của doanh nghiệp bất động sản. Điều này tiềm ẩn nhiều rủi ro cho nhà đầu tư, đặc biệt nếu doanh nghiệp gặp khó khăn trong hoạt động sản xuất, kinh doanh và không thể trả nợ gốc, lãi trái phiếu.

Để đầu tư trái phiếu hiệu quả, nhà đầu tư cần phải là người thông thái, tự đánh giá kỹ lưỡng năng lực tài chính của doanh nghiệp trước khi quyết định xuống tiền. Để giảm rủi ro, nếu doanh nghiệp có dấu hiệu thua lỗ hoặc nguy cơ phá sản, đầu tư vào trái phiếu của Nhà nước sẽ là lựa chọn an toàn hơn.

LÊN SAN

Hiệu quả nhân sự chứng khoán

THÁI CA

Ông Lê Anh Trí, một môi giới chứng khoán kỳ cựu phân tích: “Hiện nay, một môi giới trụ được với nghề sẽ có tổng giá trị giao dịch từ khách hàng vào khoảng 6-7 tỷ đồng/tháng. Để đạt được mức này cần khoảng 10-15 khách hàng có giá trị tài sản trung bình 300-500 triệu đồng/người. Và tôi có thể khẳng định mức này là không khó cho số đông nhân viên môi giới hiện nay. Thậm chí, có bạn nào chưa đạt được doanh số thì cũng có thể được đồng đội hỗ trợ bằng nhiều cách khác nhau”.

Cần biết rằng, tại một số công ty chứng khoán lớn, chỉ tiêu hằng tháng về giá trị giao dịch cho môi giới có thể lên đến 20-30 tỷ đồng. Theo mức này thì nhân viên sẽ được hưởng hoa hồng tầm 6-9 triệu đồng cộng với lương tháng 5-6 triệu đồng, tức là thu nhập dao động từ 10-15 triệu đồng. Dưới mức này thì khả năng sẽ bị đào thải, nhưng hoàn toàn có thể được một số công ty chứng khoán khác chào đón nếu giữ được số khách hàng ruột của mình. Cuộc đua thị phần một mặt rất gay gắt, nhưng mặt khác cũng tạo ra cơ hội cho nhân sự tìm kiếm những môi trường làm việc vừa sức. Chẳng hạn, công ty chứng khoán nào muốn mở rộng thị phần, chưa quan tâm tới lợi nhuận thì có thể chi hoa hồng cao lên, không cần áp chỉ tiêu giá trị giao dịch hằng tháng quá cao, lập tức sẽ hút được nhân viên và cả cộng tác viên tham gia.

Chị Thanh Hương, một môi giới với hơn 10 năm làm nghề cho biết, khó khăn lớn nhất là phải chuẩn bị cơ sở khách hàng đa dạng để dự phòng cho những thời điểm thị trường khó khăn. Khi thị trường ảm đạm, khách hạn chế giao dịch nhưng nhân viên vẫn phải bảo đảm chỉ tiêu. Lúc này, ai có những khách hàng sẵn sàng giải ngân, có tầm nhìn dài hạn thì có lợi, bằng không thì áp lực “chuyển công tác” là rất rõ ràng dù có thể doanh số đạt được lúc thị trường thuận lợi là rất cao.

Một xu hướng thanh lọc cũng đang diễn ra, dù không lớn, nằm ở khối vận hành. Theo đó, việc phát triển công nghệ trong quản lý cũng sẽ gia tăng hiệu quả công việc và cần ít con người hơn, nên khối vận hành tại nhiều công ty chứng khoán cũng có sự cắt giảm.

Việc cắt giảm nhân sự thường không nằm ngoài xu hướng nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy. Nhưng trong thực tế, việc cắt giảm nhân sự trong ngành chứng khoán diễn ra thường xuyên và bên cạnh đó cũng là hoạt động tuyển dụng. Nên có thể nói một phần nào đó, ngành chứng khoán ít có những cú sốc nhân sự lớn. Cũng nên biết rằng, đầu vào của ngành chứng khoán trong khoảng 10 năm nay liên tục được nâng lên với những yêu cầu cao về bằng cấp, kinh nghiệm và hiệu quả bước đầu. Việc “siết” đầu vào này đã tạo ra một lớp nhân sự nhìn chung là khá chất lượng. Điều này cũng dẫn đến việc phần lớn nhân sự đã “lo xa” ngay từ đầu, liên tục tìm kiếm cơ sở khách hàng mới cũng như tư vấn hiệu quả để có thể trụ vững với nghề.

Quảng Nam siết chặt quản lý dạy thêm, học thêm

■ Bài và ảnh: ANH QUÂN

Thông tư mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) quy định về dạy thêm, học thêm đã đón nhận nhiều ý kiến đa chiều. Nhằm tạo môi trường giáo dục lành mạnh, ngành giáo dục tỉnh Quảng Nam đang siết chặt quản lý dạy thêm, học thêm để không chỉ bảo đảm đúng quy định hiện hành, mà còn hài hòa lợi ích của người dạy và người học.

Việc dạy thêm, học thêm được Thông tư 29 quy định rất chặt chẽ.

Nên để học sinh có “thời gian làm trẻ thơ”

Những năm gần đây, ngành giáo dục đã phải xử lý nhiều vấn đề liên quan việc dạy thêm, học thêm, kể cả việc kỷ luật giáo viên và chế tài với cá nhân, tổ chức liên quan. Tuy nhiên, tình trạng dạy thêm, học thêm trái quy định ở địa bàn tỉnh Quảng Nam vẫn diễn biến phức tạp.

Theo nhiều phụ huynh, việc học thêm quá nhiều đang gây áp lực lên học sinh và phụ huynh cả về vật chất và tinh thần. Cũng có những phụ huynh cho rằng, học thêm là nhu cầu chính đáng để mở rộng kiến thức nên thay vì cấm dạy thêm hoàn toàn, có thể cho phép tổ chức lớp ôn tập, bồi dưỡng kiến thức cho học sinh với mức phí hợp lý, đúng quy định, minh bạch và có kiểm soát trong nhà trường.

Chị Nguyễn Thị Thìn ở TP Tam Kỳ chia sẻ, mỗi học sinh có năng lực học tập khác nhau, trong khi, phụ huynh đa phần không có kỹ năng sư phạm nên việc chỉ dạy cho con ở nhà hết sức khó khăn. Vì vậy, để con em mình có đầy đủ kiến thức hơn thì việc cho con

đi học thêm là nhu cầu chính đáng. “Trường học và giáo viên cần thực hiện nghiêm quy định về dạy thêm, học thêm trong và ngoài nhà trường, từ đó, các con được giảm áp lực bài vở, có thời gian để vui chơi, tham gia các hoạt động xã hội. Phụ huynh cũng giảm bớt gánh nặng về kinh tế khi phải cho con đi học thêm quá nhiều”, chị Thìn mong muốn.

Thầy Trần Hữu Dũng, Hiệu trưởng Trường THCS Nguyễn Huệ (TP Tam Kỳ) chia sẻ, nhà trường đã quán triệt để cán bộ, giáo viên thống nhất quan điểm về các quy định dạy thêm, học thêm theo Thông tư số 29/2024/TT-BGDĐT của Bộ GD&ĐT. Đồng thời tiếp tục kiểm tra, giám sát, nếu phát hiện giáo viên thuộc nhà trường tổ chức dạy thêm ngoài nhà trường trái Thông tư 29 thì sẽ xử lý theo thẩm quyền hoặc kiến nghị cơ quan có thẩm quyền xử lý vi phạm. “Việc quản lý dạy thêm, học thêm ngoài nhà trường rất khó khăn. Vì vậy, công tác kiểm tra, giám sát phải có sự vào cuộc của toàn xã hội. Ngành giáo dục cũng cần giảm áp lực thi cử để các trường không chạy theo thành tích, phụ huynh, học sinh giảm bớt áp lực”, thầy Dũng nêu ý kiến.

Trách nhiệm cao của nhà trường, thầy cô

Việc dạy thêm, học thêm được Thông tư 29 quy định rất chặt chẽ. Quảng Nam hiện có 725 trường với hơn 354 nghìn học sinh và hơn 23 nghìn giáo viên. Với địa bàn rộng, việc quản lý dạy thêm, học thêm ở tỉnh gặp không ít khó khăn bởi đây là vấn đề phức tạp, nhu cầu rất lớn, nếu không có biện pháp quản lý chặt chẽ và phù hợp thì đối tượng chịu thiệt thòi nhất chính là học sinh. Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Nam đã xây dựng dự thảo về quy định dạy thêm, học thêm trên địa bàn tỉnh Quảng Nam theo tinh thần Thông tư 29 trình UBND tỉnh Quảng Nam xem xét, ban hành.

Theo Giám đốc Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Nam Thái Viết Tường, trách nhiệm của giáo viên là phải bảo đảm kiến thức, chương trình học đầy đủ cho học sinh. Nếu học sinh tiếp thu chậm, giáo viên giảng dạy trên lớp phải quan

tâm và tìm phương pháp phù hợp để học sinh tiến bộ hơn, không để tình trạng giáo viên ép buộc hoặc lôi kéo học sinh tham gia các lớp học thêm không cần thiết. Bên cạnh đó, để giảm bớt áp lực cho học sinh trong việc học thêm ngoài nhà trường, trước mắt các trường học cần xây dựng kế hoạch, bảo đảm đầy đủ các điều kiện tổ chức tăng thêm buổi dạy phụ đạo trong nhà trường đối với học sinh nhưng phải có sự quản lý chặt chẽ và phân loại học sinh theo đúng quy định; đồng thời, nâng cao chất lượng dạy học trên lớp, nhất là việc rèn cho học sinh ý thức tự học.

Đại diện Sở GD&ĐT tỉnh Quảng Nam cho rằng, việc thực hiện nghiêm túc các quy định về dạy thêm, học thêm không chỉ giúp nâng cao chất lượng giáo dục mà còn góp phần xây dựng niềm tin của xã hội đối với ngành giáo dục, bảo đảm mọi học sinh đều được hưởng một môi trường học tập minh bạch và hiệu quả.

Thầy Dũng cho biết thêm, nhà trường đã tổ chức cho giáo viên ký cam kết không dạy thêm ngoài nhà trường. Trên tinh thần tự nguyện, trường đã mở hai lớp học phụ đạo ngoài giờ không thu phí cho những học sinh thiếu hụt kiến thức và học sinh có nhu cầu nâng cao kiến thức với tổng số 70 học sinh.

LẮNG NGHE CUỘC SỐNG

Nhớ thương cơm trắng rắc đường

■ NGỌC NỮ

Bước chân càng rời xa, lòng tôi càng chệnh vênh nỗi nhớ món quê nhà. Có những món ăn thuộc về thuở nào xa lắm để rồi càng lớn lên nỗi lòng càng quay quắt. Tựa như nỗi nhớ về món cơm trắng rắc đường, một món ăn mà chẳng cần kỳ công chế biến, nguyên liệu cũng sẵn kể trong gian bếp. Tôi hình dung về những ngày thơ bé với cảm xúc dạt dào như mới vừa hôm qua, có đứa trẻ trở về nhà với chiếc bụng đói meo gọi mẹ.

Những ngày lam lũ, nếu nỗi cá kho hay thịt mỡ cháy hành là thứ xa xỉ với gia đình tôi thì cơm trắng rắc đường lại là món ăn ngon nhất nhì và tiết kiệm. Có những hôm trời còn chưa sáng hẳn, mẹ quần quanh trong bếp cùng làn khói len lỏi với ánh đèn dầu hiu hắt. Đôi tay mẹ lụi cụi nhặt nhanh từng cành củi khô, xếp chum

lại rồi nhóm lửa. Chờ cho đến khi than rực đỏ mẹ mới đặt nồi gang lên nấu cơm.

Mẹ vừa ngồi bên bếp, tay đều đều đưa củi vào rồi canh lúc cơm vừa cạn nước sẽ tiếp tục cời than ra ngoài để cơm chín từ từ mà không bị cháy dưới đáy nồi. Mùi cơm chín thoang thoang cuộn theo làn gió khiến chiếc bụng của tôi réo rắt. Vậy là tôi nhanh chóng bới cho mình chén cơm đầy, chạy ngay vào kệ bếp tìm hũ đường rồi cù vậy múc trực tiếp vài muỗng lên chén cơm trắng. Vừa ăn tôi vừa nhẩn nha cảm nhận vị ngọt trên đầu lưỡi. Đôi khi tôi tình nghịch tìm hạt đường to nhất rồi nhai xào xạc để đường tan hết hẳn trong miệng cùng chiếc bụng đã no căng trước giờ đến lớp. Hoặc có hôm cuối tuần, tôi bày trò, bới chén cơm đầy, nén đến khi chặt tay, úp

ngược lại vào đĩa để tạo hình cho đẹp rồi mới rắc đường lên trên cùng và tận hưởng như mấy bữa cơm hay được chiếu trên truyền hình.

Cũng có những ngày được tan học sớm, theo lối con đường mòn, tôi tung tăng nhảy chân sáo về nhà rồi khoái chí khi thấy trong nồi có mảng cơm cháy vừa xém vàng thơm nồng nàn nơi cánh mũi. Mẹ dùng vá xoay tròn đáy nồi để lấy trọn miếng cơm rồi cho ra chảo đang nóng ép đều đến khi giòn rụm. Xong đâu đấy, mẹ dùng kéo cắt cơm thành từng miếng hình chữ nhật rồi rắc đều đường lên trên. Chỉ chờ có vậy, tôi nhanh nhẩu chạy ù ra trước nhà, nơi có cây me già cổ thụ phải ba bốn người ôm mới xuể. Lấy đà từ dưới gốc, tôi trèo tót lên rồi lựa ngay khúc có ba thân cây chụm lại để ngồi cho vững vàng. Suốt buổi chiều đó, tôi vắt vèo trên cao và thưởng thức món cơm theo một phiên bản khác.

Nhớ những hôm theo chân ba mẹ lên rẫy, trong lúc ba để đồ đạc lên xe máy cày, mẹ chuẩn bị cà mèn

đựng com, thức ăn, chén dưa thì tôi sẽ nhanh chân chạy ra sau vườn, cắt miếng lá chuối rồi múc thêm mấy muỗng đường cát mang theo. Chờ cho đến buổi trưa, cả nhà bày biện com ra ăn thì tôi sẽ thích chí dùng tay nắm com thành từng viên tròn nhỏ, lăn qua một lớp đường rồi cù vậy thưởng thức miếng com tuyệt hảo nhất trần đời. Cảm giác ngồi giữa những hàng cây xanh mát mắt, gió vi vu thổi nhẹ qua từng tán lá khiến cho bữa ăn đầu không đủ đầy cũng trở nên trọn vẹn.

Đưa tay mở nắp nồi, tôi xới đều com rồi bới ra chén. Mùi com nóng bốc lên quện vào vị thơm nồng của ký ức làm tôi như được trở về với tuổi thơ. Ở đó, tôi là cô bé chưa bước hẳn vào nhà đã gọi mẹ gọi ba, là cô bé nhanh chân chạy vào kệ bếp tìm hũ đường với chén com. Thùng thàng từng chút một, tôi nhấm nháp bao nhiêu vị nhớ. Từng hạt com dẻo thơm, quện vị ngọt ngào của đường cát, tan vào nhau, vẹn nguyên như những ngày thơ ấu.

Cách sạc pin điện thoại nhanh

■ HẢI VÂN

Để có thể sạc pin nhanh nhất trong những tình huống gấp, dưới đây là một số “mẹo” do chuyên gia công nghệ cung cấp để có thể nhanh chóng nạp đầy pin cho điện thoại.

- Bật chế độ máy bay khi sạc: Mẹo này giúp bạn tiết kiệm pin đáng kể. Chế độ này sẽ khóa tất cả những kết nối không cần thiết như wifi, cuộc gọi đến, cuộc gọi đi, giúp điện thoại nhanh đầy pin hơn.

- Tắt nguồn điện thoại: Khi hệ thống ngừng hoạt động việc nhận năng lượng sẽ được trọn vẹn mà không bị tiêu hao. Nếu có việc cần đi gấp thì chỉ 5, 10 phút cũng cho bạn một lượng pin đáng kể.

- Dùng đúng bộ sạc của dòng máy. Sạc pin ở nơi nhiệt độ thấp. Tắt các tính năng chạy ngầm không cần thiết như Bluetooth, GPS, Wi-Fi, NFC.

- Bật chế độ tiết kiệm pin: Hiện nay trên hầu hết thiết bị Android chạy hệ điều hành Lollipop đều có chế độ tiết kiệm pin. Hãy sử dụng chế độ này để sạc nhanh hơn. Chế độ này sẽ tự động điều tiết giảm bớt việc sử dụng năng lượng, nhờ vậy giúp bảo toàn năng lượng tốt hơn sẽ nhanh đầy pin hơn.

- Sử dụng các ứng dụng giúp sạc pin nhanh: Có rất nhiều ứng dụng giúp sạc pin nhanh và dễ dàng tải về như: Windows Ai Charger của ASUS hay On/Off Charge của Gigabyd, ứng dụng sạc pin nhanh 5X, ứng dụng Super Fast Charger, DU Battery Saver - Pin & Battery Charge.

Mô hình thuận tiện cho người dân

■ Bài và ảnh: NGUYỄN THÙY

Nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người dân khi thực hiện các thủ tục hành chính, Trung tâm Phục vụ hành chính công TP Hà Nội đã phê duyệt và đưa vào hoạt động hàng loạt đại lý dịch vụ công trực tuyến của các doanh nghiệp viễn thông lớn, có uy tín như VNPost, Viettel Post, FPT Shop, VNPT, MobiFone và Viettel. Việc này giúp tiết kiệm thời gian và chi phí cho người dân khi đến làm các giấy tờ thiết yếu.

Theo Trung tâm Phục vụ hành chính công TP Hà Nội, trong bối cảnh chuyển đổi số và cải cách hành chính, thành phố đã tiên phong trong việc xã hội hóa các dịch vụ công trực tuyến thông qua hệ thống đại lý nhằm góp phần giảm tải cho các cơ quan hành chính truyền thống. Đây là bước tiến quan trọng giúp người dân dễ dàng tiếp cận và thực hiện các thủ tục hành chính một cách thuận tiện hơn.

Đại lý dịch vụ công trực tuyến là mô hình xã hội hóa, huy động các doanh nghiệp tham gia vào công tác phục vụ người dân, doanh nghiệp trong giải quyết các thủ tục hành chính phổ biến và thiết yếu trên môi trường điện tử. Thay vì phải đến các cơ quan hành chính, người dân có thể thực hiện thủ tục ngay tại các cửa hàng bán lẻ gần nhà hoặc nơi làm việc, góp phần thúc đẩy quá trình chuyển đổi số diễn ra nhanh chóng hơn. Các đại lý dịch vụ công trực tuyến của các doanh nghiệp nói trên được trang bị đầy đủ cơ sở vật chất, nhân lực đã được trải qua các lớp

Người dân có thể đến cửa hàng của MobiFone để được giải quyết các loại thủ tục thiết yếu.

đào tạo tập huấn chuyên sâu về quy trình, nghiệp vụ nộp hồ sơ giải quyết thủ tục hành chính trực tuyến.

Tại đây, người dân, doanh nghiệp sẽ được hướng dẫn thực hiện giải quyết khoảng 30 loại thủ tục thiết yếu chẳng hạn như cấp phiếu lý lịch tư pháp qua ứng dụng VNeID; cấp lại giấy phép lái xe; khai sinh; khai tử; xác nhận tình trạng hôn nhân; các thủ tục liên quan đến hộ kinh doanh; cấp giấy chứng nhận về điều kiện hoạt động điểm cung cấp dịch vụ trò chơi điện tử công cộng. Tuy nhiên, vì mới đi vào hoạt động, lượng khách hàng biết và đến sử dụng dịch vụ tại các đại lý vẫn chưa nhiều. Dự kiến, trong thời gian tới, khi người dân hiểu rõ hơn về tiện ích của hệ thống này, số lượng người đến sử dụng dịch vụ sẽ tăng lên.

Tính đến nay, trên toàn địa bàn TP Hà Nội đã có hơn 200 đại lý dịch vụ công trực tuyến của các doanh nghiệp được phê duyệt, đi vào hoạt động. Các nhà mạng viễn thông lớn như MobiFone, VNPT và Viettel

store đã có 94 đại lý dịch vụ công trực tuyến phối hợp thực hiện. Trong đó, VNPT có 50 cửa hàng, MobiFone có 18 cửa hàng và Viettel store có 26 cửa hàng. Cùng với đó là 60 bưu cục của Tổng công ty Bưu điện Việt Nam; 30 bưu cục của Tổng công ty Bưu chính Viettel; 35 cửa hàng FPT Shop; 25 nhà thuốc Long Châu. Các đại lý này đều của các doanh nghiệp lớn, bảo đảm uy tín và hoàn toàn không sử dụng ngân sách nhà nước.

Trung tâm Phục vụ hành chính công TP Hà Nội cho biết, với các bước cải cách hành chính mà Hà Nội đang thực hiện là “chọn đúng người, trao niềm tin, cho điểm tựa và đánh giá kết quả”, việc đưa vào hoạt động hàng loạt đại lý dịch vụ công trực tuyến sẽ giúp thành phố đẩy nhanh tiến độ, sớm đạt được tiêu chí: “Phi địa giới - Phi trung gian - Phi vật chất” và “Không cửa hành chính - Không khóa thủ tục”. Đơn vị đặt mục tiêu trong quý II/2025 sẽ phấn đấu nâng tổng số đại lý dịch vụ công trên địa bàn Hà Nội lên 500 điểm.

ĐIỂM ĐẾN TUẦN NÀY

Buôn Ê Đê trong lòng phố thị

■ Bài và ảnh: MỸ HẠNH

Thăm TP Buôn Ma Thuột, nếu nhờ người dân gợi ý điểm đến hấp dẫn, chắc chắn bạn sẽ nhận được câu trả lời là hãy đến buôn Akô Đông. Đây là buôn đầu tiên của tỉnh Đắk Lắk được công nhận là buôn du lịch cộng đồng, nơi bảo tồn và phát huy nhiều nét đẹp văn hóa đặc trưng của người Ê Đê.

Giữa tháng 3, “mùa con ong đi lấy mật” trên những cao nguyên đầy nắng và gió, bước chân vào buôn Akô Đông (phường Tân Lập) là thấy ngay một trời xanh mát, bình yên. Qua cổng chào, phần lớn du khách thường xuống xe đi bộ để được ngắm nha ngắm cảnh, chụp ảnh bên những ngôi nhà

dài, những vườn tượng gỗ đậm chất Tây Nguyên xen giữa cỏ cây hoa lá.

Buôn Akô Đông theo tiếng Ê Đê có nghĩa là buôn nằm ở vùng đất đầu nguồn. Buôn còn có những tên khác như buôn Cô Thôn (cách gọi phiên âm của người Kinh), hoặc buôn Ama Hrin (tên già làng người Ê Đê đã có công khai

hoang, lập làng). Trong con lốc đô thị hóa, buôn vẫn còn giữ được hơn 30 ngôi nhà dài truyền thống, biểu tượng của văn hóa Ê Đê. Những mái nhà và vách gỗ trông đầy vững chãi dù nhuộm màu thời gian, cầu thang gỗ khắc hình bầu ngực người mẹ và vầng trăng khuyết như kể phần nào về nếp sống mẫu hệ tồn tại lâu đời. Và hương thơm nồng nàn, ngây ngất của những ly cà-phê sẽ dẫn lối bạn ghé vào một trong số những quán, nhà hàng độc đáo nơi đây. Ngay đầu buôn, nổi bật là không gian văn hóa ẩm thực Arul đang được các thế hệ con, cháu của già Ama Hrin kế thừa và vận hành. Họ chỉ cải tạo một số chi tiết sao cho phù hợp xu thế hiện đại và tiện lợi cho khách, còn gần như nguyên bản về kiến trúc, vật liệu. Có đến 90% nhân viên phục vụ ở đây là đồng bào Ê Đê, luôn tay chế biến và mang ra những đặc sản địa phương như cà-phê rang củi, gà nướng, cơm lam, canh cà đắng, vech bò, gỏi lạc bắp chuối.

Nếu có thời gian ngủ lại một đêm trong nhà dài hoặc các bungalow xinh xắn dưới tán cây thì thật lý tưởng. Còn nếu không, du khách có thể trải nghiệm riêng các chương trình tái hiện, biểu diễn không gian văn hóa công chiêng hào hùng và huyền bí tại nhà dài của Ama Pi, Ama Nhiên trong buôn. Bên chén rượu cần ngọt ngào, trong ánh lửa bập bùng, thời gian cũng dường như ngưng đọng lại khi giai điệu của công chiêng vang vọng, khi những câu dân ca, sử thi Ê Đê ngân lên.

BẠN CÓ BIẾT?

■ **Thương hiệu Skechers ưu đãi giảm 10% cho các sản phẩm còn nguyên giá tại hệ thống cửa hàng.** Các thành viên VIP khi mua hóa đơn từ 2,2 triệu đồng từ 2 sản phẩm sẽ được giảm giá thêm 10% trên giá trị hóa đơn, (áp dụng theo từng hạng thành viên khác nhau). Chương trình áp dụng đến hết ngày 31/3.

■ **“Cuối tháng sales vẫn nhiệt”, thương hiệu VANS giảm giá 50% cho toàn bộ sản phẩm giày và phụ kiện.** Chương trình áp dụng đến hết ngày 31/3.

■ **Gà rán Lotteria tặng một miếng gà rán cho đơn hàng từ 80 nghìn đồng trở lên.** (Chương trình ưu đãi đến hết ngày 30/4).

■ **SunWorld BaNaHills ưu đãi giảm 50% giá vé vào cổng đối với khách hàng miễn trung-Tây Nguyên.** (Chương trình ưu đãi đến hết ngày 15/4).

■ **Nhãn hàng OVS giảm 200 nghìn đồng cho hóa đơn từ 2 triệu đồng, giảm 400 nghìn đồng cho hóa đơn từ 3,5 triệu đồng.** (Chương trình áp dụng đến hết ngày 2/4).

Nghe người điếc kể chuyện bằng phim

■ Bài và ảnh: KHIẾU MINH

Hai tác phẩm điện ảnh trong dự án “Nghe bằng mắt, nói bằng phim” do những người điếc thực hiện vừa được trình chiếu tối 25/3 tại Hà Nội đã khắc họa một bức tranh sống động về quá trình vượt qua rào cản, khẳng định giá trị bản thân và khám phá sức mạnh của nghệ thuật.

1/Được Trung tâm hỗ trợ phát triển tài năng Điện ảnh TPD phối hợp cùng nhóm “Nghe bằng mắt” phát động, dự án là thành quả của chương trình “Kêu gọi đề xuất ý tưởng: Nghệ thuật bao hàm” do Goethe-Institut Hà Nội tổ chức. Với mục tiêu sử dụng nghệ thuật điện ảnh như một “ngôn ngữ chung”, dự án hướng tới việc mở rộng cánh cửa tiếp cận nghệ thuật cho cộng đồng người điếc, từ đó giúp họ kể lại những câu chuyện đời thường, những trải nghiệm cá nhân và chia sẻ niềm tin vào cuộc sống.

Dự án được triển khai trong khoảng thời gian từ tháng 10/2024 đến tháng 3/2025 với 3 mảng hoạt động chính gồm: Đào tạo làm phim cho người điếc; Trình chiếu phim; Giao lưu với nghệ sĩ nổi tiếng cùng các buổi trao đổi, thảo luận về điện ảnh dành cho người điếc và người nghe quan tâm tới cộng đồng. Chị Ngọc Anh, đại diện cho nhóm “Nghe bằng mắt” của cộng đồng người điếc cho biết, trong bối cảnh nghệ thuật luôn được xem là cầu nối của tâm hồn và cảm xúc, dự án “Nghe bằng mắt, nói bằng phim” đã và đang mở ra một chương mới đầy nhiệt huyết, nơi mà cộng đồng người điếc được trao cơ hội thể hiện tài năng qua ngôn ngữ hình ảnh.

Nhờ dự án “Nghe bằng mắt, nói bằng phim”, những tài năng ẩn giấu trong cộng đồng người điếc sẽ có cơ hội trải nghiệm một môi trường học tập bài bản, được hướng dẫn bởi các chuyên gia trong lĩnh vực điện ảnh, và từ đó tạo ra những tác phẩm mang đậm dấu ấn cá nhân.

2/Tại buổi tổng kết dự án, rạp Lotte Cinema kín chỗ, hành lang lên xuống cũng được lấp đầy bởi đông đảo khán giả từ cộng đồng người điếc

Một cảnh trong phim “Khoảng lặng yêu thương”.

“Linh Trang (Trung tâm TPD), người hỗ trợ dự án cho biết: Khi lần đầu tiên tham gia buổi học lý thuyết về điện ảnh, các bạn chưa hiểu rõ lắm. Nhưng đến những ngày cuối cùng, các bạn đã chủ động cầm máy quay và làm được tất cả mọi thứ, tôi rất ngạc nhiên và bất ngờ khi thấy sự tự tin đó. Tôi cũng biết rằng ở ngoài kia, đã có những nhà làm phim điếc sản xuất được các bộ phim đạt nhiều giải thưởng. Điều này càng làm tôi muốn những người điếc ở Việt Nam sẽ có nhiều cơ hội để thực hiện nhiều bộ phim cũng như các hoạt động nghệ thuật hơn nữa. Thế giới của mọi người điếc rất đa dạng và sống động và không ai có thể kể hết câu chuyện của người điếc hay bằng họ cả.”

Các học viên nhận chứng chỉ tốt nghiệp về sản xuất phim tại buổi tổng kết dự án.

và người bình thường. Hai bộ phim ngắn được trình chiếu “Đầu gối bông” và “Khoảng lặng yêu thương” đã gây xúc động mạnh cho khán giả bằng những câu chuyện đậm chất nhân văn qua lăng kính của người điếc. Khi màn hình chạy những dòng chữ cuối cùng, cả rạp vẫn lặng im, nhưng có hàng trăm cánh tay cùng giơ lên vỗ tay cho tiếng vỗ tay. Đó là sự tán dương, thán phục và đồng cảm của tất cả mọi người dành cho những nhà làm phim điếc, những người rất trẻ.

Ông Nguyễn Tuấn Linh, Chủ tịch Chi hội người điếc Hà Nội, Trưởng ban Vận động Hội người điếc Việt Nam đã chia sẻ cảm nhận của mình về những tác phẩm được trình chiếu. Các bộ phim là thông điệp về gia đình, sự đoàn kết và lòng kiên cường. Và tôi thấy mình trong đó, những tình huống trong phim rất chính xác với những tình huống của cuộc sống mà tôi đã từng trải qua. Sự hòa nhập của gia đình hay tình cảm gắn kết giữa bố mẹ và con cái trong bộ phim “Khoảng

lặng yêu thương” không chỉ chạm đến trái tim của khán giả mà còn khơi dậy niềm tin rằng, bất kỳ ai, kể cả người khiếm thính, cũng có thể làm nên điều kỳ diệu. Đây là bước ngoặt quan trọng để chúng ta nhận ra rằng, nghệ thuật không biên giới, không ranh giới giữa người nghe và người không nghe.

Qua dự án, cộng đồng người điếc không chỉ được học hỏi và thực hành nghệ thuật mà còn có cơ hội để giao lưu, trao đổi và truyền cảm hứng cho nhau. Điều đó được thể hiện rõ qua những lời chia sẻ bằng ngôn ngữ ký hiệu từ Ngô Anh Dũng đạo diễn bộ phim “Khoảng lặng yêu thương” sau buổi công chiếu: Khi nhận được thông tin về dự án và quyết định tham gia, trở thành học viên chính thức, em cảm thấy rất vui và được học hỏi nhiều điều mới mẻ. Trong quá trình học tập, em hiểu được các vai trò trong làm phim, như thế nào là đạo diễn, ký hiệu của đạo diễn là gì. Em cảm thấy hứng thú và muốn thử sức với vai trò đạo diễn.

Bước ra từ phòng chiếu, Linh, cô sinh viên đến từ Đà Nẵng hiện đang học Trường cao đẳng Sư phạm Trung ương bày tỏ về cảm xúc của mình: Tôi cũng là người điếc, bộ phim đã khiến tôi xúc động mạnh. Trước đây, tôi cũng đã từng gặp những khó khăn, trở ngại như vậy, những hoàn cảnh giống như các bạn trong bộ phim và tôi đã vượt qua được. Tôi mong có thêm nhiều bộ phim như thế này, những tác phẩm để nhiều người có thể đồng cảm và chia sẻ được cảm xúc của nhân vật, từ đó đồng hành với những hoàn cảnh bên ngoài như chúng tôi.

Chia sẻ với phóng viên, ông Oliver Brandt, Viện trưởng Goethe Hà Nội đã nhấn mạnh tầm quan trọng của nghệ thuật bao hàm trong việc thúc đẩy sự phát triển của văn hóa và cộng đồng. Đội ngũ của Trung tâm TPD và Viện chúng tôi có cùng một quan điểm, đó chính là tiềm năng của nghệ thuật bao hàm. Chúng ta cần nhiều hơn những bộ phim về người khuyết tật. Cũng như rất nhiều bộ phim được làm bởi những người khuyết tật để từ đó khám phá những câu chuyện và được truyền cảm hứng từ chính các bạn. Tôi rất thích câu chuyện của ngày hôm nay, những tác phẩm đi sâu vào các mối quan hệ gia đình và khắc họa sức mạnh của văn hóa, của nghệ thuật. Tôi mong rằng, qua dự án này, cộng đồng người điếc sẽ tiếp tục phát triển và khẳng định vị thế của mình trong ngành nghệ thuật.

Cuộc “hồi cố” của họa sĩ Tử Xuân

■ Bài và ảnh: MINH AN

Gợi yêu hội họa Việt Nam vừa được đắm chìm trong cảm xúc ở không gian triển lãm của họa sĩ Tử Xuân tức hoàng đế Hàm Nghi - vị vua yêu nước và có duyên với nghệ thuật.

Được khai mạc tại lầu Kiến Trung, một công trình kiến trúc tuyệt đẹp bên trong Hoàng cung Huế, mượn từ thơ “Dừng chân đứng lại trời non nước/ Một mảnh tình riêng ta với ta” của Bà Huyện Thanh Quan để đặt cho tên triển lãm là “Trời, non, nước”, ở đó, người xem đắm chìm trong bữa tiệc nghệ thuật với hành trình ngược dòng lịch sử kể về câu chuyện trắc trở, nỗi nhớ quê hương da diết và tình yêu thiên nhiên của vị vua nước Việt vì thời cuộc mà bị lưu đày.

Trong không gian tầng 2 của lầu Kiến Trung, 21 tác phẩm của vị vua

lần đầu tiên được trở về cố hương theo cách riêng. Người xem bắt gặp được câu chuyện qua tác phẩm “Vue de la résidence d’El Biar” (Quang cảnh dinh thự ở El Biar) khắc họa nơi ông từng sống tại Alger, hay như “Phong cảnh với cây bách” (Menthon-Saint-Bernard) (1906) là hình ảnh một vùng quê nước Pháp, nơi ông tìm đến trong những chuyến du ngoạn với nỗi nhớ quê nhà... Ban tổ chức triển lãm nhận định, tranh Hàm Nghi là sự kết hợp độc đáo giữa tài năng mỹ thuật và tình yêu đất nước, nơi ông gửi gắm nỗi nhớ quê hương và ẩn chứa cả sự phản kháng ngầm trước những áp bức trong thời gian bị lưu đày.

Triển lãm như lời tri ân sâu lắng gửi đến vị vua bị lưu đày nhưng

không lạc mất hồn quê. TS Amandine Dabat, hậu duệ đời thứ 5 của Vua Hàm Nghi chia sẻ, 21 bức tranh khi xâu chuỗi lại cho thấy đức vua là một nghệ sĩ thực thụ. Khi còn sống, ngài tránh không công khai rộng rãi về thực hành nghệ thuật của mình,

tuy vậy luôn được những bằng hữu đương thời, các nghệ sĩ Pháp công nhận và chào đón vào cộng đồng. Có thể nói, Hàm Nghi là người đã thành công trong việc kế thừa kỹ thuật hàn lâm phương Tây mà vẫn xây dựng được bản sắc độc đáo riêng.

Nung nấu cách đưa tác phẩm “sống cùng lịch sử” đến với công chúng

Nhiều văn nghệ sĩ trẻ đang bền bỉ sáng tạo về đề tài chiến tranh cách mạng, quê hương, đất nước. Vừa dần thân, họ vừa nung nấu những ý tưởng và cách thức khơi gợi tình yêu quê hương, đất nước trong công chúng. Một số nghệ sĩ chia sẻ với *Thời Nay*.

Các nhà văn đi thực tế về đề tài người lính hôm nay trên địa bàn Tây Nguyên. Ảnh: QUANG HÙNG

Nhạc sĩ Tạ Duy Tuấn (*Nhà hát Ca múa nhạc Quân đội*)
“**Cảm xúc chân thật với lịch sử**”

Các nhạc sĩ tiền bối như Văn Cao, Hoàng Vân, Trịnh Công Sơn... đã để lại một kho tàng âm nhạc vô giá, đặc biệt trong dòng nhạc cách mạng, trữ tình yêu nước. Điều tôi học được từ họ là sự chân thành trong cảm xúc, sự sâu sắc trong ca từ và giai điệu. Như nhạc sĩ Hoàng Vân với “Hò kéo pháo”, nhạc sĩ Phan Huỳnh Điểu với “Bài ca không quên”... Tất cả đều phản ánh chân thực tinh thần của dân tộc qua từng giai điệu. Khi viết về người lính, quê hương, đất nước, tôi luôn muốn giữ được tinh thần ấy - viết bằng sự rung động thật sự của chính mình, để ca khúc không chỉ là lời hát mà còn là tâm hồn, là câu chuyện của những con người đã đi qua năm tháng hào hùng của lịch sử.

Trong thời đại bùng nổ thông tin và sự đa dạng của thị hiếu âm nhạc, để những sáng tác về đề tài cách mạng chạm đến trái tim công chúng, theo tôi, cần làm mới phong cách âm nhạc. Các ca khúc cách mạng không nhất thiết phải gắn liền với những giai điệu, hòa thanh quen thuộc của quá khứ. Kết hợp các thể loại âm nhạc hiện đại như pop, rock, rap, hoặc thậm chí là electronic, world music có thể giúp những ca khúc này đến gần hơn với khán giả trẻ mà vẫn giữ được tinh thần hào hùng. Thứ hai, những

ca khúc cách mạng thế hệ trước mang đậm tính hùng tráng, nhưng thế hệ hôm nay cần một cách kể chuyện mới - một cách tiếp cận đời thường hơn, đi vào chiều sâu cảm xúc cá nhân, từ góc nhìn của những con người bình dị. Khi người nghe cảm nhận được câu chuyện của chính mình trong bài hát, họ sẽ dễ đồng cảm hơn. Thứ ba, ứng dụng công nghệ và truyền thông. Việc đưa âm nhạc cách mạng đến gần hơn với khán giả cần tận dụng nền tảng số như YouTube, TikTok, Spotify... bằng cách thực hiện các MV sáng tạo, series kể chuyện qua âm nhạc, hoặc những chiến dịch lan tỏa ý nghĩa lịch sử thông qua các bài hát.

Nhưng dù cách thể hiện có thay đổi thế nào, điều quan trọng nhất vẫn là cảm xúc chân thật. Khi người sáng tác thật sự rung động với đề tài này, khi họ kể một câu chuyện từ trái tim, khán giả sẽ cảm nhận được và đồng điệu với ca khúc.

Ca sĩ Hà Quỳnh Như (*sinh viên Học viện Âm nhạc quốc gia Việt Nam*):
“**Bền bỉ theo con đường khó**”

Tôi là một ca sĩ trẻ đang theo đuổi dòng âm nhạc dân gian, những bài hát cách mạng, bài hát về quê hương, đất nước. Trước khi muốn mọi người có thể nghe được và yêu được dòng nhạc này thì trước tiên bản thân mình phải là một người yêu, say mê và đầu đầu với nghệ thuật truyền thống. Trong quá trình theo đuổi, tôi luôn tìm tòi những bài hát hay, ý

nghĩa, rồi làm mới lại bài hát đó để gửi tới đồng bào quý vị khán giả. Tôi cũng phải đọc và hiểu rõ nội dung cũng như ý nghĩa của bài hát, để thể hiện một cách cảm xúc nhất.

Trong thực tế hiện nay, lượng khán giả nghe dòng âm nhạc truyền thống chủ yếu là người trung tuổi và lớn tuổi, còn thế hệ trẻ thì khá ít người quan tâm. Bởi thế, trong tôi đau đầu tìm cách để mình có thể làm mới hơn nữa, giúp nhiều bạn trẻ biết đến hơn nữa về dòng nhạc truyền thống, âm nhạc cách mạng. Mấy năm qua, tôi tham gia nhiều chương trình, trong đó có cả chương trình ở nước ngoài, được kết hợp cùng một số ca sĩ, nghệ sĩ đã thành danh. Mỗi chương trình tôi đều làm tốt nhất có thể. Đó là những cơ hội để tôi lan tỏa, tôn bồi tình yêu quê hương, đất nước.

Tôi đã từng nghĩ rằng mình phải làm giống theo cách của người này, người kia, nhưng cốt lõi vẫn là bản thân mình phải tìm được con đường đi riêng. Nhiều đàn anh, đàn chị đi trước đã rất thành công, đó cũng là điều tôi phải học và tạo động lực phát triển bản thân hơn nữa.

Họa sĩ Nguyễn Duy Quang
(*Tạp chí Văn nghệ quân đội*)

“**Khuyến khích họa sĩ trẻ đọc về đề tài chiến tranh**”

Tôi chịu trách nhiệm mỹ thuật của Văn nghệ Quân đội, là cầu nối giữa tạp chí với các họa sĩ minh họa. Để các họa sĩ minh họa chuyển tải được tinh thần của tác phẩm, trước tiên, tôi luôn gửi tác phẩm để họa sĩ đọc kỹ và cảm nhận đúng tinh thần, nội dung mà tác giả muốn truyền tải. Bên cạnh đó, sau một quá trình dài công tác chuyên môn, tôi cũng đã nắm rõ phong cách minh họa của từng họa sĩ. Có họa sĩ mạnh về mảng lịch sử, có người giỏi thể hiện tinh thần quân sự, chiến đấu, và cũng có những họa sĩ diễn tả tốt các chủ đề về cuộc sống đời thường. Từ đó, tôi phân loại tác phẩm để chọn họa sĩ thích hợp, nhằm bảo đảm minh họa không chỉ đẹp mắt mà còn đúng tinh thần và nội dung của tác phẩm.

Việc kết hợp hài hòa giữa tinh thần văn học và sức mạnh hình ảnh minh họa sẽ giúp người đọc dễ dàng hình dung và cảm nhận câu chuyện,

đồng thời tạo sự hấp dẫn và lôi cuốn ngay từ cái nhìn đầu tiên.

Hiện nay, đội ngũ họa sĩ cộng tác minh họa của Văn nghệ Quân đội không chỉ gồm những họa sĩ lão thành, có tên tuổi và kinh nghiệm lâu năm mà còn được bổ sung thêm những nhân tố mới với phong cách hiện đại. Điều này giúp làm phong phú diện mạo của tạp chí. Để khuyến khích họa sĩ trẻ, tôi thường khích lệ các bạn đọc nhiều tác phẩm về đề tài chiến tranh, từ đó tham khảo và học hỏi thêm những kinh nghiệm quý báu từ các họa sĩ đi trước, những người đã dày dặn kinh nghiệm trong việc thể hiện hình ảnh người lính và chiến tranh cách mạng.

Nhà văn Hồ Kiên Giang
(*Báo Quân khu 9*):

“**Người lính vẫn chờ tác phẩm viết về mình**”

Tôi đang sinh sống và làm việc ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long. Có thể thấy, đội ngũ những người sáng tác văn học mặc áo lính trong lực lượng vũ trang Quân khu 9 càng về sau càng thiếu vắng. Có nhiều nguyên nhân nhưng điều dễ nhận thấy là do yêu cầu nhiệm vụ, do cuộc sống gia đình nên họ ít có thời gian tập trung sáng tác. Mặt khác, môi trường làm việc ít có điều kiện giao lưu, trao đổi kinh nghiệm văn chương, thiếu chất xúc tác để người có khả năng hoặc đã từng sáng tác nuôi giữ nhiệt huyết.

Thực tế, trong cuộc sống có rất nhiều tấm gương cán bộ, chiến sĩ ngày đêm miệt mài trên thao trường với những bài huấn luyện nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu; vẫn chắc tay súng bảo vệ biên giới, biển đảo bình yên; vẫn sát cánh với nhân dân phòng chống lụt bão, khắc phục hậu quả thiên tai, hỗ trợ bà con phát triển kinh tế ở vùng sâu vùng xa, biên giới, hải đảo; vẫn đấu tranh với bản thân trước những cám dỗ nơi đô thị... Họ rất cần và luôn sẵn sàng tiếp đón các nhà văn tìm đến chia sẻ để mọi người thấu hiểu hơn nhiệm vụ của người lính hôm nay. Và họ luôn hy vọng được đọc những tác phẩm văn chương xúc động viết về họ, vì họ.

DIỄN KHẢNH (*Thực hiện*)

Giao hưởng thơ Điện Biên Phủ ra mắt khán giả Hà Nội

Hòa nhạc “Đình Vinh Quang - From Struggle to Triumph” của Dàn nhạc Giao hưởng Mặt Trời (SSO) sẽ diễn ra lúc 20 giờ ngày 29/3 tại Nhà hát Hồ Gươm (TP Hà Nội), với sự góp mặt của tài năng piano trẻ Lương Khánh Nhi.

Đêm hòa nhạc được xây dựng với 3 tác phẩm mang những câu chuyện khác nhau nhưng đều có chung một chủ đề: sự đấu tranh và chiến thắng. Phần mở đầu là Giao hưởng thơ Điện Biên Phủ của

nhạc sĩ Trần Mạnh Hùng, tái hiện khí thế hào hùng của chiến dịch Điện Biên Phủ và khắc sâu sự hy sinh, lòng quả cảm của những người lính nơi chiến trường. Chương trình còn có sự góp mặt của nghệ sĩ piano Lương Khánh Nhi - người đầu tiên giành được giải cao tại Cuộc thi Piano Quốc tế Leed trong phần trình diễn Piano Concerto số 3 của Prokofiev. Phần cuối của chương trình là Giao hưởng số 9 của Shostakovich.

Với sự kết hợp giữa một bản giao hưởng thơ Việt Nam đầy tự hào, một concerto piano mang đậm dấu ấn cá nhân, và một bản giao hưởng Nga với góc nhìn sắc sảo, “Đình Vinh Quang - From Struggle to Triumph” của Dàn nhạc Giao hưởng Mặt Trời được kỳ vọng là một chuyến hành trình bằng âm nhạc, nơi mỗi nốt nhạc đều là một lời kể về quá khứ, một sự phản chiếu về con người và một lời hứa cho tương lai. “Đình Vinh Quang - From Struggle to Triumph” sẽ được trình diễn bởi Dàn nhạc Giao hưởng Mặt Trời (SSO) dưới sự dẫn dắt của Giám đốc Âm nhạc/Nhạc trưởng Olivier Ochanine.

Anh rể tôi

Truyện ngắn của **CHU ĐỨC TÍNH**

Minh họa: **TRẦN PHONG**

Tôi có 3 chị gái. Chị thứ 3 tật tà nên phải làm lễ ông Ao. Ông tốt bụng, thật thà, chất phác, cả đời không ra khỏi làng, nên không có chuyện gì để kể. Tôi kể về anh Kiềm lấy chị Thăng - chị cả và anh Thức, lấy chị Phẩm - chị thứ 2 của tôi.

Anh là Hoa Đình Thức, sinh năm 1935, ở xã Vĩnh Chân, huyện Hạ Hòa, Phú Thọ. Hồi nhỏ, anh học rất giỏi và mơ thành thầy giáo. Tốt nghiệp Trường sư phạm Việt Bắc, tháng 9/1956 anh về dạy ở xã Đức Long, huyện Thạch An, tỉnh Cao Bằng. Năm 1958, anh được bổ nhiệm Hiệu trưởng Trường cấp I - II Đức Long. Đồng bào ở đây quý thầy giáo lắm. Năm nào không về Tết, ở lại trường, được đồng bào coi như con. Có năm về Tết 15 ngày, lên thấy khoai, sắn, bí đỏ dân mang cho để đây ở cửa, cả mấy con gà treo trên mái là đã chết khô vì đói. Năm 1962 trở về quê hương, anh dạy học ở các Trường cấp II Yên Luật, Văn Lang rồi đảm nhiệm các chức vụ Bí thư Đoàn, Hiệu trưởng Trường cấp II Ấm Thượng; Hiệu trưởng Trường Bồ tức văn hóa cán bộ - huyện Hạ Hòa...

Anh xây dựng với chị Phẩm tôi năm 1964 - năm chị tôi 24 tuổi. Khác với chị cả “ngoan ngoan” nghe lời mẹ lấy chồng từ năm 18 tuổi, 20 tuổi sinh con, chị Phẩm tôi hơn 20 tuổi vẫn ham làm công tác Đoàn, tham gia đội văn nghệ xã, ham phấn đấu vào Đảng... Tôi chứng kiến nhiều lần bấm rên rí, bắt chị bỏ ngay Đoàn đi để mà lấy chồng, kéo ế, chị chỉ cười. Năm 1962, thầy Thức về làm Hiệu phó Trường Văn Lang, vợ Hà tôi, nhà ngay gần trường đã đứng ra mai mối cho anh lấy chị. Hồi đó tôi 10 tuổi, nghe bà mẹ khen thầy Thức mà tôi đang ngồi “chầu rìa” không nén nổi, chen ngang: Bấm gà ngay chị cho thầy Thức đi!

Bố bấm tôi đồng ý cho chị Phẩm lấy anh Thức, nhưng với điều kiện: Anh phải ở rể vì nhà neo người, chị Thăng lấy anh Kiềm đã ra ở riêng từ lâu. Gia đình anh Thức đồng ý, vì nhà cụ Hoa Đình Đĩnh rất đông con trai, bác cả Hoa Đình Hạ đã đảm nhiệm việc chăm sóc các cụ. Đám cưới anh chị Thức Phẩm tôi là đám cưới đầu

tiên ở làng tổ chức theo “đời sống mới”, không ăn uống lu bù mà cưới ở hội trường ủy ban xã. Rất đông và vui. Chỉ hơi bị dài quá, vì hát nhiều đã đành, mà thầy giáo làm MC ở khâu giới thiệu tặng phẩm quá kỹ. Mặc dù thầy có cách nói hóm hình, nhưng nghe mãi, sốt cả ruột.

Anh chị đã sinh ở Văn Lang 2 con, thì đúng cái năm 1967, bác Hoa Đình Hạ, vốn Tiểu đoàn trưởng chuyển ngành, được gọi tái ngũ để đi chiến trường B, làm đến Tham mưu phó sư đoàn thì hy sinh ở Quảng Trị, nên anh chị tôi phải xin phép bố bấm tôi đưa con về Vĩnh Chân, để chăm bố mẹ chồng.

Năm 1983, anh tôi xin nghỉ hưu sớm (48 tuổi). Tôi tiếc vì anh đang là hiệu trưởng có uy tín, là giáo viên dạy giỏi và rất yêu nghề. Nhưng anh bảo: thương chị cậu vất vả quá. Thương cái đoàn tàu đói quá. Người ta bảo: Tam nam bất phú, vậy mà, không những 3 mà anh chị tôi “trời cho” có 5 thằng con trai, rõ sẵn bày ra, các cháu ăn một loáng đã hết. Năm đó đất nước đang ở đáy của khủng hoảng kinh tế xã hội, lương giáo viên, quân đội chưa cải cách như bây giờ, đang ở cái thời: “đầu đường đại tá bom xe/giữa đường trung tá bán chè đồ đen...” nên anh tôi phải bỏ nghề dạy học về đi quảng câu bắt cá khắp đồng Công, đồng Vĩnh để nuôi con.

Về hưu nửa non, nửa già, vẫn nhớ nghề, anh rể tôi là người khởi xướng, động viên dân cư tại xóm Dốc Nai thành lập hội khuyến học. Để động viên học sinh trong xóm nỗ lực học tập, anh đã mở nhiều lớp dạy Toán miễn phí cho các cháu học sinh của xóm. Ngoài ra anh tích cực vận động mọi người thành lập tổ liên gia với tiêu chí thật đơn giản: Đoàn kết giúp đỡ nhau trong lúc khó khăn, hoạn nạn. Anh còn vận động người dân trong xóm chấp hành đường lối chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước... nên khu dân cư nơi anh chị tôi cư trú là điểm sáng trong phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa cơ sở” của xã Vĩnh Chân.

Mang bệnh trọng trong người đã lâu, đáng lẽ ở tuổi nghỉ hưu, nghỉ ngơi an dưỡng tuổi già nhưng anh vẫn cố gắng truyền đạt các kiến thức môn Toán cho các thế hệ học sinh trong xóm. Hơn 30 năm nghỉ hưu tại quê nhà, nhiều thế hệ học trò được học các lớp miễn phí của thầy Thức giờ đã trưởng thành, có cháu đạt giải cao trong kỳ thi Olympic Toán của tỉnh. Nhiều cháu giữ cương vị cao vẫn luôn nhớ về người thầy giáo đáng nhớ bé tặn tụy giảng cho lũ học trò cấp 1, 2 hiểu được các công thức toán học.

★

Anh Nguyễn Ngọc Kiềm sinh năm 1937. Hai lần đi bộ đội. Năm 1958, anh là lính lính nghĩa vụ đầu tiên. Anh được huấn luyện trình sát pháo binh. Ba năm xuất ngũ với quân hàm Hạ sĩ.

Năm 1968, anh được gọi tái ngũ, năm ấy anh đã 30 tuổi, anh chị đã có 5 cháu. Với cái vốn hạ sĩ quan hồi lính nghĩa vụ, anh được giao huấn luyện quân đi B. Cứ từ 3 đến 5 tháng, đơn vị huấn luyện của anh ở Thái Nguyên đưa một đợt tân binh giao cho chiến trường. Ở hậu phương huấn luyện quân 2 năm, đầu năm 1970, anh làm đơn tình nguyện đi chiến đấu. Mấy ông chỉ huy thương anh lính lớn tuổi, động viên: Đồng chí đồng con, đang làm khung huấn luyện tốt, không phải làm đơn tình nguyện. Anh không chịu, làm đơn đến lần thứ 3. Lần này cấp trên giao cho anh đưa quân vào Tây Nguyên và ở lại đơn vị chiến đấu.

Năm 1969, từ ngoài bắc, anh đã được phong hàm Trung sĩ. Năm 1970, đưa quân đi B với chức vụ Trung đội trưởng. Về đơn vị chiến đấu, ban đầu sợ anh chưa quen chỉ huy thực tế chiến trường, nên đơn vị xếp anh làm Trung đội phó. Qua 2 trận đánh, người ta lại đưa anh lên Trung đội trưởng. Có quyết định phong quân hàm hẳn hoi: Cấp bậc Trung đội bậc trưởng (tức Chuẩn úy), vượt một cấp bỏ qua Thượng sĩ.

Một ngày đầu năm 1971, đồng chí đại đội trưởng pháo binh cùng anh

dẫn 2 khẩu đội cối 82 đi pháo kích cứ điểm địch ở Kon Tum, trên quốc lộ 14. Với kinh nghiệm đào tạo bài bản pháo binh từ hồi lính nghĩa vụ, anh trực tiếp lấy phân tử và chỉ huy bắn. Ngay loạt đạn đầu, 2 khẩu cối của trung đội anh đã nã trúng căn cứ địch, đồng thời bắn trúng cả đoàn xe địch đang đổ ở cổng đồn. Song địch phản pháo rất nhanh và chính xác bởi đã lấy phân tử sẵn mọi tọa độ chung quanh căn cứ. Hai khẩu đội của anh chưa bắn hết 5 loạt để di chuyển, thì đã bị pháo cối địch khắp nơi dội tới. Bản thân anh tôi bị một miếng pháo gọt gọn 3 ngón chân và bị mảnh nhỏ khắp người. Vậy mà, anh vẫn cố bò đi kiểm tra từng khẩu đội. Tất cả đã hy sinh, riêng đồng chí đại đội trưởng bị gãy chân. Anh tôi tự băng bó cho mình, cho đại đội trưởng rồi cố giấu nòng pháo, sau đó vừa diu, vừa lúi đồng chí đại đội trưởng rút khỏi trận địa. Lẩn mò trong rừng suốt đêm, may sáng hôm sau gặp các đồng đội từ phía sau lên tìm, khiêng cáng cả hai người về Trại phẫu.

Bị thương như thế nên cuối năm 1971, anh tôi được đi bắc, được xếp hạng thương binh và được trao Huân chương Chiến công. Thời gian anh tôi bị thương rồi được cho ra bắc, tự nhiên con gà nhà chị tôi gáy giữa ban ngày. Quê tôi gọi là gà gáy dờ. Mẹ tôi sợ, đi hỏi cụ Côn Diêm. Cụ ung dung reo quê, bấm đốt tay tính toán, rồi nói: “Quê này điềm lành, tôi nghĩ bác ấy sắp được về”. Cả nhà tôi mừng, nhưng vẫn bán tín, bán nghi chẳng dám khoe với ai.

Căn cứ giấy chuyển viện là Trung đội bậc trưởng, đường dây giao liên đưa anh tôi về Đoàn 235 Vĩnh Phú an dưỡng và khám để xếp hạng thương tật. Được một tháng, Ban cán bộ yêu cầu anh nộp quyết định phong quân hàm. Anh chẳng có, vì từ khi bị thương anh không về đơn vị cũ, quân trang và các giấy tờ riêng mất hết, đơn vị chỉ làm giấy chuyển sinh hoạt Đảng cho anh. Không có giấy tờ chứng minh là sĩ quan, vì người ta không công nhận cấp bậc ghi trên giấy chuyển viện - anh chuyển về Đoàn 232, là đoàn an dưỡng dành cho chiến sĩ. Anh vui vẻ chẳng thắc mắc gì.

★

Tháng 11/1972, tôi về phép để đi B. Vừa lúc anh được phục viên. Anh và em Đàm lai tôi về tận thị xã Phú Thọ để trả phép. Anh về, tôi yên tâm đi chiến đấu, vì tin có anh chị ở nhà, thay tôi việc chăm lo bố mẹ. Khi tiễn tôi, anh tặng tôi chiếc hộp đựng thuốc đánh răng anh tự chế từ hộp liều phóng đạn. Tôi giữ chiếc hộp này suốt 3 năm ở chiến trường, vừa là kỷ niệm của anh, vừa như “chiếc bùa” may mắn.

Anh về, chị có thêm cháu thứ 6. Đông con, nheo nhóc nên anh cảm ơn Huyện ủy Hạ Hòa, không nhận chức cán bộ Ban Tổ chức huyện ủy. Thời ấy, đảng viên như anh từ chiến trường trở về, quý lắm, nên dù anh không muốn, xã vẫn cứ khoác việc vào vai anh. Thế là cho đến năm nghỉ hưu, anh phải lần lượt đảm nhiệm đủ chức vụ: Chủ nhiệm Hợp tác xã mua bán, Ủy viên Thư ký Ủy ban, Phó Chủ tịch kiêm Trưởng công an xã... Nhưng như tôi biết, trong bấy nhiêu chức, điều làm anh tâm đắc nhất là khi làm Chủ nhiệm Hợp tác xã nông nghiệp toàn xã, anh đã kiên quyết huy động mọi nguồn lực để đắp bằng được con đập thủy lợi, bảo đảm nguồn nước tưới, tiêu dồi dào cho mấy trăm mẫu ruộng 3 vụ của xã.

Bao tháng năm, có anh chị và các cháu ở nhà, mỗi lần vợ chồng, con cái tôi về quê, vẫn thấy ấm lòng như còn bố mẹ.

Tình trạng bạo lực mất kiểm soát tại Mexico

Mexico đang chấn động sau phát hiện về một “trại thủ tiêu” tại trang trại Izaguirre, thuộc khu vực Teuchitlán, ngoại ô Guadalajara, thủ phủ bang Jalisco. Phát hiện tại Teuchitlán làm nổi bật thực trạng đáng lo ngại về các vụ mất tích và bạo lực liên quan ma túy ở Mexico.

Lực lượng chức năng kiểm tra hiện trường ở bang Jalisco.

Ảnh: AP

Trang trại chết chóc

Theo *Reuters*, sự việc bắt đầu khi một nhóm tình nguyện viên tìm kiếm người thân mất tích nhận được thông tin ẩn danh về một ngôi mộ tập thể. Khi đến nơi, họ phát hiện 3 lò hỏa táng ngấm dưới lòng đất, hàng trăm mảnh xương, thi thể cháy, hơn 1.000 vật dụng cá nhân, bao gồm 200 đôi giày, quần áo, ba-lô, cùng các bức tượng thần chết Santa Muerte - một biểu tượng thường liên quan các băng đảng ma túy.

Văn phòng Công tố bang Jalisco nghi ngờ trang trại này là cơ sở của băng đảng có tên gọi là “Jalisco thế hệ mới” (CJNG), một trong những tổ chức tội phạm bạo lực nhất Mexico, vốn kiểm soát khu vực này. Cuộc điều tra ban đầu cho thấy, trang trại từng được lực lượng an ninh kiểm tra vào tháng 9/2024, nhưng không phát hiện gì bất thường, làm dấy lên nghi ngờ về hiệu quả giám sát và khả năng “đi đêm” giữa băng đảng và một số quan chức địa phương để che giấu địa điểm đáng ngờ này. Tổng thống Mexico Claudia Sheinbaum đã lập tức yêu cầu điều tra toàn diện. Trong cuộc họp báo ngày 20/3, bà tuyên bố: “Chúng ta không thể để những hành động man rợ như thế này tiếp diễn”.

Bộ trưởng Tư pháp Mexico Alejandro Gertz Manero cũng lên tiếng xác nhận sự nghiêm trọng của vụ việc. Ông cho biết: “Chúng tôi đã tìm thấy hài cốt người tại trang trại bỏ hoang này, nhưng chưa thể xác định đây là trại huấn luyện hay nơi xử lý thi thể”. Theo *Mexico News Daily*, số lượng nạn nhân chính xác chưa được xác định, song các nhà điều tra ước tính có thể lên đến hàng trăm người dựa trên số lượng hài cốt và vật dụng. Sự kiện này không chỉ phơi bày mức độ tàn bạo của CJNG mà còn đặt ra câu hỏi lớn về khả năng kiểm soát bạo lực băng đảng của chính quyền Mexico.

Khu vực Jalisco từ lâu là điểm nóng của CJNG, với các hoạt động buôn ma túy, tổng tiền và thanh trừng đối thủ. Việc sử dụng lò hỏa táng ngấm cho thấy băng đảng này đã phát triển phương thức tinh vi để tiêu hủy bằng chứng, gây khó khăn cho quá trình điều tra. Sự việc này là lời cảnh báo rõ ràng về mối đe dọa từ tội phạm có tổ chức, đồng thời cho thấy lỗ hổng trong hệ thống an ninh của bang Jalisco.

Tìm kiếm người mất tích giữa làn ranh bạo lực

Tình trạng mất tích tại Mexico đã trở thành một cuộc khủng hoảng nhân đạo nghiêm trọng, với hơn 100.000 người được ghi nhận mất tích tính đến tháng 3 năm nay. Tuy nhiên, con số thực tế có thể cao hơn nhiều, bởi hàng nghìn gia đình không

Cảnh sát canh phòng bên ngoài “trại thủ tiêu”.

Ảnh: AP

đám báo cáo với chính quyền do sợ bị trả thù từ các băng đảng như CJNG. Bang Jalisco là một trong những khu vực chịu ảnh hưởng nặng nề nhất, với gần 15.000 trường hợp mất tích được Ủy ban Tìm kiếm quốc gia của Mexico thống kê. Sự gia tăng này trùng khớp với giai đoạn CJNG mở rộng quyền lực từ đầu thập niên 2010, biến bang này thành trung tâm của bạo lực và tội phạm.

Nguyên nhân sâu xa của tình trạng mất tích bắt nguồn từ cuộc chiến giành lãnh thổ giữa các băng đảng ma túy, đặc biệt là CJNG và các đối thủ như băng Sinaloa. Các tuyến đường buôn ma túy từ Mexico sang Mỹ là mục tiêu tranh chấp chính, dẫn đến hàng loạt vụ bắt cóc, thủ tiêu và thanh trừng lẫn nhau. CJNG không chỉ nhắm vào đối thủ mà còn tấn công dân thường, cảnh sát và bất kỳ ai bị nghi ngờ cản trở hoạt động của chúng. Nạn tham nhũng trong một số cơ quan chức năng nước này càng làm trầm trọng thêm vấn đề. Áp lực từ các vụ mất tích không chỉ đè nặng lên gia đình nạn nhân mà còn làm xói mòn niềm tin vào chính quyền.

Bà Maraa Navarro có em trai mất tích từ 9 năm trước, nay bà cũng là thành viên nhóm tình nguyện tìm kiếm nạn nhân Colectivo Luz de Esperanza. Bà chia sẻ: “Đã có rất nhiều người mất tích không thể trở về. Đây là hiện thực đáng buồn của chúng tôi. Mọi người cần biết sự thật và điều gì đã xảy ra với họ”. Hàng nghìn gia đình khác cũng đối mặt nỗi ám ảnh này khi họ phải tự mình tìm kiếm người thân giữa mối đe dọa từ băng đảng và không hề được giới chức hỗ trợ.

Cuộc khủng hoảng bạo lực còn phản ánh sự bất bình đẳng xã hội sâu sắc ở Mexico. Nhiều nạn nhân là thanh niên nghèo khó, dễ bị lôi kéo vào các hoạt động tội phạm hoặc trở thành mục tiêu của các băng đảng. Chính phủ Mexico đã triển khai các chương

trình tìm kiếm, nhưng tiến độ chậm chạp và thiếu hiệu quả khiến người dân ngày càng mất niềm tin. Phát hiện tại “trại thủ tiêu” ở Jalisco là minh chứng cho thấy mức độ nghiêm trọng của vấn đề, khiến đại diện các gia đình nạn nhân kêu gọi khẩn cấp cải thiện hệ thống an ninh và tư pháp, nhằm bảo vệ người dân trước bạo lực băng đảng.

Thách thức khó kiểm soát

Bạo lực băng đảng đã leo thang thành một trong những mối đe dọa lớn nhất đối với an ninh ở quốc gia Bắc Mỹ. Theo *Reuters*, Mexico ghi nhận trung bình hơn 34.000 vụ giết người mỗi năm từ 2019 đến 2024, phần lớn liên quan cuộc đụng độ giữa các băng đảng. Riêng năm 2024, hơn 70% vụ giết người được liên kết với tội phạm có tổ chức, theo Viện Thống kê quốc gia Mexico (INEGI).

Riêng CJNG, dưới sự chỉ đạo của tên trùm Nemesio Oseguera Cervantes, được biết đến với biệt danh “El Mencho”, đã sử dụng vũ khí hạng nặng, máy bay không người lái (drone) và chiến thuật quân sự để mở rộng quyền lực. Một vụ tấn công gần đây vào ngày 17/3 tại Jalisco và Michoacan khiến 5 binh sĩ thiệt mạng, cho thấy mức độ liều lĩnh của băng đảng này. Nhà phân tích cấp cao Falko Ernst của Tổ chức phi chính phủ nghiên cứu về an ninh và xung đột Crisis Group nhận định: “CJNG không chỉ là một băng đảng ma túy mà là một lực lượng bán quân sự với khả năng thách thức chính quyền ở các khu vực rộng lớn”.

Vòng xoáy bạo lực tại Mexico còn là kết quả của một mạng lưới phức tạp các băng đảng tranh giành quyền lực. Băng Sinaloa, dù suy yếu sau khi tên trùm “El Chapo” Guzman bị bắt năm 2016, vẫn kiểm soát tuyến buôn ma túy phía tây bắc, gây ra các vụ thanh trừng tại Chihuahua và Sonora khiến hàng trăm người thiệt mạng trong năm 2024. Băng đảng Los Zetas dù tan rã nhưng một nhánh đã gây bạo loạn ở phía đông bắc, như vụ tấn công ngày 10/3 vừa qua tại Tamaulipas khiến 12 dân thường thiệt mạng. Hai nhóm Gulf và Tijuana cũng làm gia tăng bất ổn khi tranh giành cảng biển để xuất khẩu ma túy. Nguyên nhân chính là cuộc chiến giành thị trường fentanyl và các chất gây nghiện gốc ma túy khác, cùng những hoạt động phạm tội có tổ chức khác như tổng tiền hay buôn người.

Một trong những thách thức lớn nhất hiện nay của Mexico là nạn tham nhũng trong lực lượng an ninh và chính quyền địa phương. Vụ việc “trại thủ tiêu” vừa qua một lần nữa làm nổi lên vấn đề này, do trang trại Izaguirre từng được kiểm tra nhưng giới chức lại tuyên bố “không phát hiện bất thường”. Ngoài ra, áp lực từ chính quyền Mỹ yêu cầu Mexico kiểm soát buôn lậu fentanyl càng làm gia tăng căng thẳng, đặt chính quyền Mexico vào thế khó, vừa phải đối phó với băng đảng trong nước, vừa chịu sức ép quốc tế.

Chính phủ của Tổng thống Claudia Sheinbaum đã đưa ra một số giải pháp để đối phó. Bà cam kết tăng cường điều tra các vụ như “trại thủ tiêu” và cải tổ hệ thống tư pháp. Trong cuộc họp báo ngày 20/3, bà nhấn mạnh: “Chúng tôi sẽ không để bạo lực lần át đất nước. Điều tra kỹ lưỡng và trừng phạt nghiêm khắc là bước đầu tiên trong cuộc chiến này”. Theo *Financial Times*, từ năm 2019, Mexico đã triển khai 100.000 nhân viên an ninh để trấn áp tội phạm, nhưng hiệu quả còn hạn chế do thiếu sự phối hợp và nạn tham nhũng. Chính quyền Tổng thống Sheinbaum cũng đề xuất các chương trình xã hội như giảm nghèo và tạo việc làm để ngăn thanh niên gia nhập băng đảng, song tiến độ thực hiện cho đến nay còn chậm chạp.

Tuy nhiên, các chuyên gia cho rằng, những nỗ lực này chưa đủ để giải quyết gốc rễ vấn đề. Bạo lực băng đảng không chỉ là vấn đề an ninh mà còn là hệ quả của bất bình đẳng kinh tế, tham nhũng và sự yếu kém trong quản lý nhà nước. Bởi vậy, Mexico đang đứng trước yêu cầu cải cách sâu rộng hệ thống tư pháp, đầu tư mạnh mẽ vào phát triển xã hội. Phát hiện tại “trại thủ tiêu” một lần nữa gióng lên cảnh báo về tình trạng bạo lực được ví như là “bóng ma” ám ảnh đất nước này.

Rong ruổi những cung đường Vạn Tượng

■ Bút ký của **GIANG CÔNG**

Kỳ 2: Màu phố và nhịp phố

Các nhà sư trẻ quét chùa trong buổi sớm ở Thủ đô Vientiane.

Màu sắc, nhịp điệu trong những thành phố của Lào mà chúng tôi đi qua, giống như một bản hòa sắc, hòa thanh của những dấu ấn lịch sử, văn hóa bản địa cũng như giao thoa quốc tế, nhưng hết thảy đều mang một cảm giác chung nhẹ nhàng và bình lặng.

Thành phố của xe bán tải và chim sẻ

5 giờ 30 phút sáng, thị xã Thakhek (thủ phủ của tỉnh Khammouane) dường như thức giấc với tiếng chổi quét sân của các vị sư trẻ học việc trong ngôi chùa nằm bên con đường ngay sông Mê Công. Chúng tôi chỉ đi qua ngôi chùa, chính xác là sân chùa để khám phá nhịp điệu của thị xã Thakhek. Chim sẻ ríu rít, ran ran xen lẫn tiếng chổi quét chùa là những âm thanh “chùa lành” thanh khiết.

Đi qua sân chùa một đoạn chừng dăm bảy phút mà tưởng như đi qua một miền đất khác.

Bước chân ra phố, những ngã tư Tây với dấu ấn kiến trúc Pháp hai tầng màu sơn vàng hay trắng, hệ cửa xanh, mái nâu, những vết lõm vừa lộ ra nền gạch đỏ... im ắng trong sớm mai. Thakhek chưa thức, một vài xe ô-tô đỗ ven đường, bên những ngôi nhà còn khép cửa. Các công trình kiến trúc tại Lào trước mắt chúng tôi, là sự kết hợp kiến trúc Pháp với các yếu tố bản địa (khí hậu ẩm áp và ẩm ướt, văn hóa tín ngưỡng truyền thống, vật liệu gỗ đặc trưng, cảnh quan tự nhiên...), do đó như các chuyên gia nhấn mạnh thì đó là “lối kiến trúc thuộc địa độc đáo chỉ có riêng trên đất Lào”.

Một cô gái với trang phục truyền thống sinh (váy Lào), dép xăng-đan, phạ biêng (khăn Lào đeo chéo trước ngực) ngồi sau chiếc xe máy, lượn qua ngã tư. Tóc vấn cao, má hồng, môi đỏ. Cô quay lại cười tươi, chiếc xe máy vẽ một đường cua trên phố cũ trong sớm mai bình yên.

Buổi sáng ở một số thị xã, thành phố của Lào dường như đều trong treo như vậy. Bên bờ sông Mê Công của thành phố Kaysone Phomvihane, trong số những người chạy bộ, nghe thấy cả tiếng hỏi thăm nhau của đồng bào Việt tại Lào. Những con phố cũ với kiến trúc Pháp-bản địa nổi bật bởi những gam màu: đỏ rực rèm cửa sổ, khung cửa xanh màu biển, tường vôi

vàng xen rêu và đôi chỗ lộ ra những mảng tường gạch đỏ. Chỗ khác lại hệ cửa xanh navy, xanh lá cây, ghi xám... Nhà thờ giáo xứ Savannakhet nằm ngay trung tâm khu phố đi bộ. Cha xứ người Quy Nhơn đã ở đây 16 năm. Ông cho biết, nhà thờ ở ngay vị trí phố cổ, xây từ năm 1929 là một trong 3 nhà thờ công giáo lâu đời nhất ở Lào.

Chim sẻ ríu ran suốt cả buổi sớm trên mái nhà, hàng cây, trong sân các công trình. Và bên đường, trong sân những ngôi nhà gỗ đặc trưng của Lào, xe bán tải đồ khắp nơi. Dọc đường từ miền Trung Lào đến Bắc Lào, đâu đâu cũng tràn ngập xe bán tải, mà còn được cải tạo muôn hình vạn trạng. Chiếc thì thùng xe có thêm hai hàng ghế hai bên, chiếc lại ngật ngư thùng xe kín mít phía sau, không chiếc nào giống chiếc nào. Bãi đỗ xe ở thành phố Kaysone Phomvihane, bên sông Mê Công, một hàng dài bán tải trắng nom thật ấn tượng. Xe bán tải ở Lào tạo nên một khung cảnh giao thông riêng, sinh động.

Buổi sáng Thakhek yên tĩnh, chuỗi nhà hàng nổi tiếng Khop Chai Deu (Cảm ơn!) với dòng chữ: “Restaurant Lounge Bar - Where the world meets” cũng chưa mở cửa. Chúng tôi cứ thế đi bộ trong yên lặng giữa một thành phố chỉ có bước chân nhay nhót và tiếng chim sẻ ríu ran.

Cho đến khi bắt gặp một quầy bánh mì đặc biệt nằm bên đường. Những chiếc bánh mì rất to, dài dễ đến 40 cm, vỏ vàng ruộm kiểu bánh mì Pháp, được làm nóng trong lò than đặt dưới chiếc hộp tôn 4 mặt. Người phụ nữ hóa ra nói được tiếng Việt, bà là Phạm Thị Diễm quê gốc ở Quảng Bình, sang đây từ khi 4 tuổi và cha mẹ cũng mất lâu rồi. Bánh mì Việt Nam với nhân pa-tê, dưa chuột, rau mùi, ớt tương cộng với tiếng nói miền trung quê hương làm buổi sáng trở nên đủ đầy, ấm áp.

Chiếc bánh mì hương vị Việt Nam của một đồng bào ở Thakhek đã tiễn chúng tôi đi tiếp những cung đường về phía Bắc Lào.

Viết postcard, gửi thư tay

Suốt hành trình trên đất bạn, bưu điện là một trong những điểm tìm kiếm của chúng tôi khi đến mỗi thành phố của Lào. Có hai ý nghĩa trong sự tìm kiếm này, một là không gian vintage mà một số bưu điện còn lưu giữ, nó nhắc nhở không chỉ một giai đoạn phát triển mà gọi lại cả những ký ức kết nối nào đó trong quá khứ mà có thể chúng ta đã trải qua, nhất là trước thời điểm có internet và email. Một thời kỳ mà những trao đổi phải dồn nén trong chờ đợi và cảm xúc khi nhận thư từ, điện tín. Hai là, bưu điện hôm nay như một hiện hữu của sống chậm và mỗi tấm bưu thiếp gửi người thân, bạn bè có đóng dấu bưu điện nơi từng qua, như một loại kỷ vật, thậm chí như một loại tư liệu thú vị-có thể tra cứu chính xác hành trình của mình sau này. Chúng tôi đã ghé thăm 3 bưu điện ở Savannakhet, Thủ đô Vientiane, thành phố cao nguyên Xiengkhouang.

Tại Savannakhet, nói như giới trẻ, “chiếc” bưu điện của tôi nằm ở một góc ngã tư, trong một không gian khá rộng. Nhìn qua hàng rào sắt ra phía con ngõ nằm bên lại bắt gặp một bức tranh tường sinh động với gam màu nhã nhặn mô tả 3 người thợ đang làm nghề thủ công.

Thật thú vị khi bắt gặp những dấu ấn thời thuộc Pháp tại bưu điện Lào, như hộp thông tin bằng kính, khung gỗ treo trên tường có dán biểu tượng Lao Post. Phía dưới tủ kính là 3 tấm biển xanh song ngữ Lào-Pháp. Trên cùng là Boites aux lettres (hòm thư), hai miệng hòm thư âm tường phía dưới ghi: International (quốc tế) và Interieur (nội địa). Những dấu ấn làm nên ký ức của đô thị còn vẹn nguyên đến độ ngỡ ngàng.

Cửa bưu điện là những khung cửa kính gỗ nâu gần như mở ra toàn bộ

mặt tiền, tràn ánh sáng, thoáng đãng. Tôi không tìm được bưu thiếp của Lào tại bưu điện Savannakhet, nên chọn mua mấy con tem sưu tầm về dự án cải tạo quốc lộ 9 của Lào (giai đoạn 1: Seno đi Phanlane). Anh nhân viên bưu điện vất vả chạy đi chạy lại tìm kiếm bì thư có chữ Lao post cho tôi. Có vẻ như, nơi đây chưa khai thác nhiều dịch vụ thú vị này cho du khách quốc tế.

Nhưng ở Thủ đô Vientiane thì khác, thi thoảng trên một con phố lại xuất hiện một hòm thư. Nó làm phố vốn đã thông thả lại càng trở nên thông thả, dễ chịu hơn. Ở bưu điện Thủ đô cũng dễ dàng tìm được bưu thiếp có hình ảnh con người, thiên nhiên Lào. Tôi chọn mấy tấm về những ngôi chùa, công trình nổi tiếng ở Lào để gửi cho gia đình. Thêm một tấm ảnh chụp một cụ bà để gửi cho bạn tôi-một nhà xã hội học đã có nhiều nghiên cứu về già hóa dân số. Bên cạnh tôi là một vị khách nước ngoài chừng ngoài 60 tuổi, bà cũng đang bận rộn viết postcard, để đến 20 chiếc, nhưng vẫn ngẩng lên mỉm cười thân thiện. Cô nhân viên của Post Office tại Vientiane cũng thật niềm nở, chuyên nghiệp.

Bưu điện cuối cùng chúng tôi ghé là Xiengkhuang Post. Thành phố biên giới sớm tỉnh mơ còn sương bay, bưu điện của một tỉnh biên giới cũng khiêm tốn song là vùng đất của điểm du lịch nổi tiếng - Cánh đồng chum, nên thu hút nhiều khách quốc tế và có nhiều hơn bưu thiếp về đất nước, con người Lào. Thư đóng dấu bưu điện Lào 27/2, về đến Việt Nam ngày 7/3. Một trải nghiệm thú vị!

Và dường như, màu phố, nhịp phố thông thả hấp dẫn ấy vẫn theo suốt hành trình của tôi, không ngừng mở ra những bất ngờ.

(Còn nữa)

Sáng sớm là vậy, còn chợ đêm Savannakhet khá nhộn nhịp với những dãy hàng ăn di động, các dãy nhà dạng ki-ốt bán tạp hóa, quầy bar, hàng ăn... có hơi hướng dãy nhà phố cổ. Tôi muốn mua mấy bánh xà-phòng đặc sản làm bằng gạo và mấy thanh niên trong cửa hàng tạp hóa í ới gọi nhau tìm kiếm một thông dịch viên tiếng Anh người Lào giúp tôi. Chàng trai đang chơi guitar gần đó bèn bỏ đàn bước tới, là sinh viên đại học và đang trong đợt nghỉ đầu năm. Các bạn trẻ có vẻ quen với việc du khách đến Savannakhet và giao tiếp với lối tự nhiên, thân thiện.

Một hòm thư trên đường phố Vientiane.

T&T GROUP:

Khởi công xây dựng khách sạn 5 sao tiêu chuẩn quốc tế đầu tiên tại Đồng bằng sông Cửu Long

THU THỦY

Với quy mô cao 20 tầng và được vận hành quản lý bởi Hilton - Tập đoàn khách sạn hàng đầu thế giới, công trình Khách sạn-Trung tâm thương mại-Trung tâm hội nghị thuộc Dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ tại tỉnh An Giang của T&T Group là khách sạn 5 sao tiêu chuẩn quốc tế đầu tiên tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long tính đến thời điểm này.

Không gian cảnh quan của tổ hợp khách sạn cũng được chú trọng với hình thái kiến trúc xanh, mang đậm bản sắc văn hóa miệt vườn miền Tây Nam Bộ.

Hình thái kiến trúc xanh, mang đậm bản sắc văn hóa miệt vườn

Ngày 25/3/2025, Công ty TNHH Vĩnh Thiện Đà Nẵng - thành viên của Tập đoàn T&T Group, đã chính thức khởi công công trình Khách sạn-Trung tâm thương mại-Trung tâm hội nghị tại Dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ, phường Mỹ Bình, TP Long Xuyên, tỉnh An Giang. Đây là công trình điểm nhấn kiến trúc độc đáo của toàn dự án, với tổng mức đầu tư khoảng 2.300 tỷ đồng, quy mô cao 20 tầng, bao gồm 260 phòng khách sạn tại Tháp A và 284 phòng căn hộ dịch vụ tại Tháp B.

Lấy cảm hứng từ hình ảnh Thiên Cầm Sơn (Núi Cầm) nằm trong vùng Thất Sơn - biểu tượng nổi tiếng của tỉnh An Giang và là ngọn núi cao nhất miền Tây Nam Bộ, tổ hợp công trình khách sạn được thiết kế với hình khối kiến trúc mạnh mẽ, tạo hình như ngọn núi soi bóng bên dòng sông Hậu. Tuy nhiên, ẩn chứa trong đó vẫn là những đường nét mềm mại, uyển chuyển, như phản chiếu vẻ đẹp của dòng suối Otuksa - suối tiên huyền thoại trong lòng Núi Cầm. Bên cạnh đó, không gian cảnh quan của công trình cũng được chú trọng với hình thái kiến trúc xanh, mang đậm bản sắc văn hóa miệt vườn miền Tây Nam Bộ.

Đặc biệt, nhằm mang đến trải nghiệm đẳng cấp xứng tầm quốc tế, T&T Group đã hợp tác cùng với Hilton - Tập đoàn khách sạn hàng đầu thế giới để vận hành quản lý tòa khách sạn theo tiêu chuẩn khắt

Phối cảnh công trình Khách sạn-Trung tâm thương mại-Trung tâm hội nghị thuộc Dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ, phường Mỹ Bình, TP Long Xuyên, tỉnh An Giang.

khe của thương hiệu DoubleTree by Hilton. Cùng với các dịch vụ tiện ích cao cấp được tích hợp đầy đủ, như: nhà hàng, trung tâm thương mại, hội nghị, gym, spa, bể bơi..., sự góp mặt của Tập đoàn Hilton hứa hẹn sẽ mang đến một không gian lưu trú nghỉ dưỡng đạt chuẩn 5 sao quốc tế cùng chất lượng dịch vụ cao cấp đầu tiên tại khu vực Đồng bằng sông Cửu Long nói chung và tỉnh An Giang nói riêng, với việc đáp ứng đầy đủ nhu cầu của du khách trong và ngoài nước. Không chỉ tạo động lực thúc đẩy du lịch địa phương, quảng bá và định vị du lịch An Giang trên bản đồ Việt Nam, công trình khách sạn được

khởi công xây dựng còn góp phần hoàn thiện đồng bộ dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ hiện đại của T&T Group, từng bước thay đổi diện mạo của thành phố Long Xuyên, để dự án trở thành “viên ngọc sáng” của An Giang, là niềm tự hào của người dân địa phương.

Dấu mốc quan trọng, tiếp tục khẳng định uy tín của T&T Group

Theo ông Nguyễn Anh Tuấn, Phó Tổng Giám đốc Tập đoàn T&T Group, công trình Khách sạn-Trung tâm thương mại-Trung tâm hội nghị này dự kiến sẽ hoàn thành vào quý IV/2026. Công trình được khởi công xây dựng đã khẳng định quyết tâm đầu tư của Tập đoàn T&T Group. Đây cũng là thành quả của công tác chỉ đạo điều hành, giải pháp đúng đắn để tạo môi trường thuận lợi, thu hút đầu tư và khẳng định sự đồng hành với doanh nghiệp của cả hệ thống chính trị, chính quyền tỉnh An Giang.

Đánh giá cao sự đầu tư của Tập đoàn T&T Group và Công ty TNHH Vĩnh Thiện Đà Nẵng, ông Lê Văn Phước, Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Phó Chủ tịch Thường trực UBND tỉnh An Giang nhận định: Dự án là minh chứng rõ nét cho sự hợp tác chặt chẽ giữa chính quyền địa phương và doanh nghiệp trong việc phát triển đô thị, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân. Khi hoàn thành và đi vào khai thác sử dụng, dự án không chỉ đáp ứng nhu cầu của người dân và du khách, mà còn thúc đẩy kinh tế, thương mại, dịch vụ của địa phương, góp phần quảng bá và định vị du lịch An Giang với không gian lưu trú, nghỉ dưỡng đẳng cấp 5 sao đầu tiên tại tỉnh An Giang.

Sự kiện khởi công này cũng là dấu mốc quan trọng, tiếp tục khẳng định uy tín của T&T Group trong việc kiến tạo nên những công trình mang tính biểu tượng cho từng địa phương để đóng góp vào sự phát triển kinh tế-xã hội của mỗi vùng đất. Dấu ấn của T&T Group - nhà đầu tư, phát triển bất động sản hàng đầu Việt Nam đã được thể hiện qua các dự án quy mô lớn, đồng bộ, hiện đại tại Đồng bằng sông Cửu Long và nhiều tỉnh thành trên khắp cả nước. Một số dự án nổi bật có thể kể đến như: T&T City Millennia (Long An), Khu dân cư Phước Thọ (Vĩnh Long), Khu trung tâm dịch vụ, thương mại và nhà ở T&T Sa Đéc (Đồng Tháp), Khu đô thị mới tại thành phố Cà Mau (Cà Mau), dự án số 2 Phạm Ngọc Thạch (Hà Nội), T&T Phố Nối (Hưng Yên); Khu dịch vụ - du lịch Gio Hải (Quảng Trị); Sân golf Văn Lang Empire (Phú Thọ)...

Tại An Giang, ngoài dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ đang triển khai xây dựng, T&T Group cũng đang được lựa chọn là nhà đầu tư triển khai một số dự án có ý nghĩa trong lĩnh vực phát triển đô thị và là cơ sở để tạo động lực phát triển kinh tế-xã hội của địa phương, có thể kể đến như: Khu đô thị mới Bình Khánh (132 ha), Khu đô thị mới Vàm Cống (128 ha),...

Lấy cảm hứng từ các quảng trường nổi tiếng châu Âu kết hợp với các tuyến phố đi bộ, mua sắm như Prague (Cộng hòa Séc) hay Lisbon (Bồ Đào Nha), đồng thời kết hợp đặc trưng văn hóa sông nước với hình ảnh chợ nổi trên sông, Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ của T&T Group sẽ tạo nên “Một phố châu Âu hoa lệ bên dòng Hậu Giang”.

Công trình Khách sạn -Trung tâm thương mại -Trung tâm hội nghị thuộc Dự án Khu phức hợp nhà ở kết hợp thương mại dịch vụ, phường Mỹ Bình, thành phố Long Xuyên, tỉnh An Giang - dự án có quy mô 3,5 ha, và mang tính biểu tượng đầu tiên tại thành phố Long Xuyên với sự kết hợp hài hòa giữa bản sắc văn hóa Việt Nam và tinh hoa thế giới.

Trước đó, Giai đoạn 1 của dự án chính thức khánh thành vào tháng 11/2023, với 118 nhà ở thấp tầng cùng các công trình hạ tầng, cảnh quan sẵn sàng đi vào vận hành và bàn giao.

Khởi công công trình Khách sạn-Trung tâm thương mại - Trung tâm hội nghị tại An Giang.

■ Trong 3 ngày (25, 26 và 27/3), Bộ Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức kỳ thi chọn đội tuyển quốc gia dự thi Olympic quốc tế và khu vực năm 2025. 187 học sinh xuất sắc nhất đại diện cho học sinh các trường phổ thông trên cả nước đã được triệu tập. Đây là những học sinh giành thành tích cao nhất tại kỳ thi chọn học sinh giỏi quốc gia cấp THPT năm học 2024-2025 do Bộ tổ chức. Trong số 187 học sinh "ứng thí" vào đội tuyển quốc gia dự thi Olympic quốc tế và khu vực năm nay, TP Hà Nội có 24 học sinh.

■ Trường đại học Bách khoa Thành phố Hồ Chí Minh đang tuyển giảng viên Khoa học máy tính, Kỹ thuật máy tính, Công nghệ thông tin. Người được tuyển dụng vị trí này sẽ thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, đào tạo đại học và sau đại học, nghiên cứu khoa học, chủ trì/tham gia các đề tài/dự án, công bố bài báo khoa học quốc tế. Trong đó, tiến sĩ có thời gian làm việc dưới 3 năm có thu nhập trung bình ở mức 35 triệu đồng/tháng, thời gian làm việc từ 3 năm ở mức 45 triệu đồng/tháng. Giáo sư, phó giáo sư có thu nhập trung bình tham khảo lên tới 85 triệu đồng/tháng.

■ Trường đại học Ngoại thương vừa phát thông tin cảnh báo sinh viên bảo vệ bản thân trước các hình thức lừa đảo tình vi hiện nay trên mạng internet và nhiều hình thức khác, bao gồm sử dụng văn bản giả mạo các tổ chức, cá nhân, văn bản giả mạo nhà trường. Trường lưu ý sinh viên khi nhận được bất kỳ cuộc gọi, tin nhắn, email hoặc thông tin nào liên quan đến học bổng, học phí, tài chính cần kiểm chứng thông qua các kênh chính thức, số điện thoại chính thức của các đơn vị trong nhà trường đã đăng tải trên các kênh chính thống hoặc liên hệ Phòng Chính trị công tác sinh viên để tra cứu thông tin.

HỎI & ĐÁP

Bạn đọc:

Tôi được biết sau khi sáp nhập, đơn vị hành chính sẽ có sự thay đổi. Xin hỏi Thời Nay vậy lúc đó người dân có phải đổi lại biển số xe, đăng ký xe không? (Văn Trúc, Tứ Kỳ, Hải Dương).

Thời Nay

Sau khi sáp nhập tỉnh, đơn vị hành chính sẽ có sự thay đổi. Tuy nhiên, theo quy định hiện hành, người dân không bắt buộc phải đổi biển số xe hoặc giấy chứng nhận đăng ký xe khi thay đổi địa chỉ cư trú do sáp nhập tỉnh. Nếu có nhu cầu, chủ xe có thể thực hiện thủ tục cấp đổi theo địa chỉ mới.

Cụ thể, Thông tư 79/2024/TT-BCA đã bãi bỏ quy định bắt buộc đổi giấy đăng ký xe và biển số xe khi thay đổi địa chỉ cư trú sang tỉnh, thành phố khác.

Hiện nay, việc đổi giấy chứng nhận đăng ký xe, biển số xe chỉ thực hiện khi: Chứng nhận đăng ký xe, biển số xe bị mờ, hỏng. Chủ xe có nhu cầu đổi chứng nhận đăng ký xe theo địa chỉ mới.

Ngoài ra, Ban Chỉ đạo Trung ương đã giao Đảng ủy Công an Trung ương tham mưu Chính phủ và Bộ Công an bổ sung, sửa đổi, ban hành các quy định, hướng dẫn thực hiện các dịch vụ công, quản lý xã hội theo hướng số hóa. Các dịch vụ được cung cấp trực tuyến, không phụ thuộc vào địa giới hành chính, và miễn phí hoàn toàn đối với cá nhân, tổ chức phải thay đổi giấy tờ, thủ tục do sắp xếp đơn vị hành chính.

Như vậy, sau khi sáp nhập tỉnh, người dân không bắt buộc phải đổi biển số xe hoặc giấy chứng nhận đăng ký xe. Tuy nhiên, nếu có nhu cầu cập nhật địa chỉ mới trên giấy tờ xe, chủ xe có thể thực hiện thủ tục cấp đổi tại cơ quan chức năng có thẩm quyền.

Thanh niên giúp cộng đồng chuyển đổi số

■ Bài và ảnh: DUNG TRẦN

Tháng Thanh niên năm 2025, Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh cùng cấp đoàn cơ sở đẩy mạnh hoạt động hỗ trợ người dân chuyển đổi số thông qua các chương trình thiết thực. Tại nhiều quận, huyện, đoàn viên, thanh niên “gõ cửa” từng nhà hướng dẫn cài đặt, sử dụng những ứng dụng hữu ích và tuyên truyền đến người dân cách dùng mạng xã hội an toàn, tránh các chiêu thức lừa đảo.

Hướng dẫn người dân cách thức cài đặt ứng dụng “Công dân số Thành phố Hồ Chí Minh”.

Đưa công nghệ đến nhà dân

Hai tuần nay, mỗi ngày, Đoàn Thanh niên phường Nguyễn Cư Trinh, Quận 1 đều phân công đội hình từ 10 đến 15 đoàn viên, thanh niên vào từng khu phố, hẻm nhỏ giới thiệu và hướng dẫn người dân cách thức cài đặt, thao tác trên ứng dụng mới mang tên “Công dân số Thành phố Hồ Chí Minh”. Mục tiêu phường đề ra là đến ngày 15/4 sẽ hỗ trợ được 1.000 người dân đăng ký, biết cách tìm kiếm thông tin, sử dụng các tiện ích tích hợp trên ứng dụng thông minh này. Đón tiếp bạn trẻ, bà Phạm Thị Ngọc Lan, Trưởng ban Công tác Mặt trận Khu phố 5, phường Nguyễn Cư Trinh đưa đi giới thiệu với vài hộ trong xóm.

“Trước khi hỗ trợ cài đặt, các bạn còn giới thiệu, tuyên truyền về lợi ích của ứng dụng này. Từ trước đến giờ, tôi sử dụng điện thoại thông minh nhưng chưa sử dụng hết chức năng. Giờ thêm các ứng dụng trên nền tảng số như thế này sẽ biết thêm nhiều thông tin hữu ích. Triển khai như vậy rất tiện. Người dân dễ dàng tiếp cận và nắm bắt các thông báo, thông tin chính thống thay vì phải chờ từ phường xuống khu phố, rồi khu phố xuống nhà dân, lòng vòng mất thời gian”, bà Lan vui vẻ cho hay.

Theo anh Nguyễn Lê Hoàng Minh, Bí thư Đoàn Thanh niên phường Nguyễn Cư Trinh, việc đến tận nhà dân trò chuyện, hướng dẫn đã giúp cho công tác tuyên truyền chuyển đổi số trong cộng đồng hiệu quả hơn. Sau khi tham gia tập huấn, mỗi đoàn viên, thanh niên sẽ hỗ trợ từng người dân, hướng dẫn tỉ mỉ và trả lời đầy đủ các thắc mắc. Bên cạnh việc hỗ trợ người dân cài đặt ứng dụng “Công dân số Thành phố Hồ Chí Minh”, đội tình nguyện viên trẻ còn giúp bà con kích hoạt tài khoản định danh điện tử VneID mức độ 2, hướng dẫn cách sử dụng và đăng tải thông tin trên Facebook, Zalo sao cho an toàn, hiệu quả. Đoàn phường còn triển khai lớp cải thiện kỹ năng sử dụng máy tính và điện thoại thông minh cho người trung niên, cao tuổi, tạo điều kiện để người dân dễ dàng tiếp cận các nền tảng số.

Triển khai nhiều hoạt động

Từ giữa tháng 3, UBND Quận 1 đã phối hợp cùng Trung tâm Phát triển khoa học và công nghệ trẻ tổ chức lễ ra quân Đội hình chuyển đổi số cộng đồng năm 2025. Đội hình có sự tham gia của 200 trí thức trẻ đến từ hơn 20 trường đại học, cao đẳng, học viện trên địa bàn, hoạt động tại bốn điểm là UBND Quận 1, phường Nguyễn Cư Trinh, phường Bến Nghé và phường Nguyễn Thái Bình. Công việc chính của đội hình là hướng dẫn cài đặt, sử dụng ứng dụng VneID, “Công dân số Thành phố Hồ Chí Minh” và đăng ký chữ ký số cá nhân tại nhà cho người dân trên địa bàn Quận 1.

Thành đoàn Thành phố Hồ Chí Minh cũng đã tổ chức Ngày hội hoạt động cao điểm “Tuổi trẻ thành phố xung kích, đẩy mạnh chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo” và đồng loạt ra quân thực hiện các đội hình “Bình dân học vụ số” tại 273 phường, xã, thị trấn. Hoạt động khuyến khích, hỗ trợ người dân, tiểu thương không dùng tiền mặt cũng được triển khai rộng khắp. Tại các khu công nghiệp, khu lưu trú thanh niên công nhân, ký túc xá các trường đại học, cao đẳng đều bố trí sẵn đội hình hỗ trợ cài đặt, hướng dẫn sử dụng ứng dụng “Công dân số Thành phố Hồ Chí Minh” và bắt đầu triển khai các lớp hướng dẫn sử dụng máy tính, điện thoại thông minh, mạng xã hội miễn phí cho cộng đồng.

Kéo dài đến hết năm 2025, chương trình “Trí thức khoa học trẻ tình nguyện Thành phố Hồ Chí Minh” lần thứ 16 do Trung tâm Phát triển khoa học và công nghệ trẻ cũng tập trung đẩy mạnh các hoạt động chuyển đổi số trong cộng đồng. Theo đó, từ đây đến tháng 12 sẽ có nhiều chuyên đề tập huấn về xây dựng nội dung số, truyền thông số, quảng cáo số và thương mại điện tử cho người dân tại các huyện ngoại thành, giúp nâng cao kỹ năng kinh doanh trực tuyến, mở rộng thị trường tiêu thụ sản phẩm. Ngoài ra, Trung tâm sẽ tổ chức năm buổi tập huấn chuyên đề “Ứng xử văn minh trên không gian mạng” nhằm xây dựng môi trường số lành mạnh, giảm thiểu thông tin xấu độc. Các lớp “Chuyển đổi số dành cho người cao tuổi” cũng được ưu tiên với mục tiêu giúp người lớn tuổi làm quen với công nghệ và tránh các rủi ro trên không gian mạng.

Không có Messi, Argentina vẫn khiến Brazil phải nhận thất bại nặng nề.

“Thảm họa” Brazil

■ NGỌC LINH

Đội tuyển Argentina mừng chiếc vé chính thức dự World Cup 2026 bằng cách đánh bại "kỳ phùng địch thủ" Brazil 4-1. Đó là một ngày đáng xấu hổ của “Canarinha”.

Trong tiếng Bồ Đào Nha, “vergonha” có nghĩa là xấu hổ. Trong ngày 26/3, không từ nào được người Brazil sử dụng nhiều như “vergonha”. Từ người hâm mộ đến báo chí, từ các kênh truyền hình lớn và nhỏ đến mạng xã hội. Đó là phản ứng chung khi họ chứng kiến đội nhà hứng chịu thất bại nặng nề 1-4 trên sân Argentina.

Siêu kinh điển Nam Mỹ, cách mà thế giới gọi cuộc so tài này, bắt đầu với lời tuyên chiến của Raphinha. Trong cuộc trò chuyện trực tuyến với huyền thoại Romario, nhà vô địch World Cup 1994, cầu thủ của Barcelona tuyên bố Brazil sẽ đánh bại Argentina cả trong và ngoài sân cỏ. Anh cũng nhấn mạnh bản thân sẽ ghi bàn. Những lời này được lan truyền trên khắp thế giới.

Lời tuyên bố mạnh mẽ của Raphinha hoàn toàn phản tác dụng với đội bóng áo vàng xanh. “Canarinha” để thủng lưới 2 bàn

chỉ sau 12 phút. Một kịch bản không ai có thể tưởng tượng. Đó là Argentina không có Đội trưởng Lionel Messi vì chấn thương. Các trường hợp không thi đấu vì vấn đề y tế còn có Lautaro Martinez, Lisandro Martinez, Lo Celso, Paulo Dybala và Gonzalo Montiel. Ngoài ra, Nico Gonzalez bị treo giò sau pha bóng bạo lực trong trận thắng Uruguay.

Julian Alvarez thay thế hoàn hảo vai trò chủ công của Messi. Cầu thủ của Atletico Madrid, người đang trải qua mùa giải hay nhất sự nghiệp (23 bàn cho đội bóng Thủ đô Tây Ban Nha), mở tỷ số ngay từ phút thứ 4. Các hậu vệ Brazil giống như đứng trên sân cho vui. Họ hoàn toàn lạc lối và không biết kèm người như thế nào. Điều này lặp lại khi trận đấu bước sang phút 12, khi Enzo Fernandez lập công.

Brazil là một tập thể vụng về, trái ngược với Argentina đầy nhiệt

tình và khao khát chiến thắng. Không ai nhận ra những gương mặt như Vinicius Junior, Rodrygo hay Raphinha, những ngôi sao nổi bật trong màu áo Real Madrid và Barcelona. Ngược lại, khán giả truyền hình được thấy một cảnh xấu xí: Raphinha cãi nhau với Savinho, người vào thay Cunha.

Đội ngũ Brazil không có tiếng nói chung. “La Albiceleste” thì ngược lại. Mọi người chiến đấu cùng nhau, cầu thủ dự bị cũng nỗ lực và hiệu quả như những người đá chính. Điều đó thể hiện qua việc Giuliano Simeone - con trai Diego Simeone, HLV hiện tại của Atletico vào sân và ghi bàn quốc tế đầu tiên trong sự nghiệp, ấn định kết quả 4-1.

“Không có Messi, Argentina vẫn khiến Brazil phải nhận thất bại nặng nề nhất kể từ trận thua 1-7”, trang điện tử *Lance* chán nản, ám chỉ trận thua Đức ở World Cup 2014 trên sân nhà. Argentina chính thức giành vé đầu tiên của Nam Mỹ dự World Cup 2026. Trong khi đó, thảm họa trên sân El Monumental khiến tương lai HLV Dorival Junior bị đe dọa.

Các đội đã giành vé World Cup 2026

- Châu Á: Nhật Bản, Iran
- Nam Mỹ: Argentina
- Châu Đại Dương: New Zealand
- Chủ nhà: Canada, Mexico, Mỹ

Alexander-Arnold sắp gia nhập Real Madrid

Như sự trớ trêu của số phận, bức ảnh đầu tiên của Trent Alexander-Arnold (trong ảnh), trên Instagram là từ một buổi tập luyện tại Santiago Bernabeu cách đây 11 năm. Bây giờ, hậu vệ phải người Anh sắp trở thành cầu thủ của Real Madrid.

Đó là tháng 11/2014. Alexander-Arnold mới chỉ 16 tuổi, nhưng anh cùng đội một Liverpool tham gia một số buổi tập ở Champions League 2014-2015. Tại vòng bảng, Liverpool đối mặt Real Madrid. Trent được HLV khi đó là Brendan Rodgers cho tham gia tập luyện tại Thủ đô Tây Ban Nha. Điều này giúp ích rất nhiều cho anh trên hành trình trưởng thành.

Khi lần đầu tiên bước chân lên Bernabeu huyền thoại, Alexander-Arnold không ngần ngại chia sẻ lên Instagram bức ảnh anh chụp cùng Raheem Sterling và Rickie Lambert, kèm theo thông điệp ngắn gọn: “Buổi tập luyện tại Bernabeu”.

Sau hơn 10 năm, với những thành công cùng Liverpool, Alexander-Arnold đang chuẩn bị bước vào bước ngoặt mới trong sự nghiệp. Thay đổi này liên quan đến Real Madrid. Anh chuẩn bị ký hợp đồng với “Los Blancos”. Các quan chức ở Bernabeu đã gửi đề nghị chính thức đến công ty đại diện của cầu thủ 26 tuổi. Về cơ bản, mọi thứ gần như đã được các bên đồng ý, chỉ còn làm rõ một vài điều khoản phụ trước khi ký hợp đồng.

Mục tiêu của Real Madrid là đăng ký Alexander-Arnold thi đấu ở FIFA Club World Cup, giải đấu diễn ra tại Mỹ mùa hè năm nay, khai mạc ngày 14/6 (15/6, theo giờ Hà Nội). Tuy nhiên, đăng ký lên FIFA, Real Madrid phải chờ La Liga mở cửa thị trường chuyển nhượng trước khi giải đấu diễn ra, cũng như trả một khoản phí nhất định cho Liverpool. Về lý thuyết, Alexander-Arnold chỉ chính thức tự do từ ngày 1/7.

FIFA đã phê duyệt “khoảng thời gian đăng ký đặc biệt” từ ngày 1 đến 10/6 để các CLB đăng ký cầu thủ mới, như trường hợp Alexander-Arnold.

GÓC KHÁN ĐÀI

Chiến thắng dễ dàng

■ QUANG VINH

Văn Vỹ là một trong những cầu thủ chơi xông xáo trong trận tuyển Việt Nam gặp đội tuyển Lào. Ảnh: LÊ MINH

Đội tuyển Việt Nam (ĐTVN) chính thức bước vào vòng loại Asian Cup 2027 với trận gặp Lào trên sân Bình Dương. Trận đấu “một chiều” với lợi thế hoàn toàn thuộc về đội chủ nhà làm hài lòng cả đội bóng và người hâm mộ.

Ở trận đấu này, ĐTVN đã có những cải thiện rõ rệt so với trận giao hữu trước Campuchia. Nhờ sự cơ động và nền tảng thể lực, tốc độ tốt của Văn Vỹ và Tiến Anh, ĐTVN tổ chức được các tình huống tấn công đều sang cả hai cánh để lật bóng vào vòng cấm. Đây là phương án tấn công có hiệu quả. Một điểm sáng khác là Hoàng Đức với vai trò cầu thủ kiến tạo. Những đường chuyền của Hoàng Đức trong trận đấu này có sức “sát thương” lớn, nhiều lần xé toang hàng thủ của Lào, tạo điều kiện cho các tiền đạo tiếp cận khung thành đối phương. Dĩ nhiên, một trong những nguyên nhân khiến các học trò của HLV Kim Sang Sik có thể vận hành khá trơn tru chiến thuật đã đề ra là vì Lào không phải là đối thủ mạnh, thậm chí còn yếu hơn Campuchia khi đưa ra sân các cầu thủ ở lứa U21. Bên cạnh các ưu điểm nói trên, vẫn

cần thẳng thắn nhận xét rằng, ĐTVN còn nhiều việc phải làm để cải thiện hơn nữa cách vận hành chiến thuật. Trong số 5 bàn thắng, có 2 bàn được ghi nhờ hậu vệ (Văn Vỹ) và 3 bàn còn lại là của các tiền vệ. Điều đó cho thấy sự hoạt động thiếu hiệu quả của các tiền đạo thực thụ. Việc trông chờ Tiến Linh đóng thay vai trò của Xuân Sơn cũng chưa thành công, bởi cầu thủ này không phải là cầu thủ đa năng với kỹ thuật giỏi. Về lâu dài khi ĐTVN chưa thể có Xuân Sơn trong đội hình, có lẽ lối chơi hợp lý nhất là củng cố chắc tuyến tiền vệ, động viên khả năng và phong độ của những cầu thủ sáng tạo như Hoàng Đức, Quang Hải để tuyến này đóng vai trò ghi bàn chủ lực. Đây không phải là lối chơi mới mà là cách vận hành mà các tuyển thủ Việt Nam từng quen thuộc qua nhiều đời HLV.

Với trận thắng đậm đầu tay, ĐTVN đã có được đà tiến thuật lợi tại Asian Cup 2027. Dù vậy, toàn đội vẫn cần tiếp tục cải thiện lối chơi, chuẩn bị sẵn nhiều miếng chiến thuật để không rơi vào bị động nếu gặp đối thủ mạnh ở các giải đấu tới chứ không chỉ riêng Asian Cup.

Bình nước tự làm mát

Một công ty khởi nghiệp có trụ sở tại London (Anh) vừa ra mắt bình đựng nước (trong ảnh) có khả năng tự làm mát. Theo *Oddity Central*, chiếc bình có tên là “Cool Can”, được trang bị nút “nguồn” dưới đáy. Khi bấm nút này, nước bên trong bình có thể hạ xuống được 6-7°C và giữ mát trong khoảng 45 phút.

2025 sẽ là một trong những năm ấm kỷ lục

Các nhà khoa học Nga mới đây đánh giá năm 2025 có thể là một trong những năm ấm nhất lịch sử. Theo TASS, nguyên nhân của tình trạng nói trên là do tác động của nồng độ khí nhà kính ngày càng tăng, trong khi chu trình kiểm soát khí thải hiện chưa thật sự hiệu quả. Tình trạng đại dương giải phóng nhiệt vào bầu khí quyển vẫn ở mức rất cao và đây cũng là yếu tố khiến nhiệt độ không khí tăng lên.

Phát hiện hợp chất hữu cơ lớn nhất trên sao Hỏa

Các nhà khoa học Mỹ phân tích mẫu đá được nghiên thành bột từ xe tự hành Curiosity của Cơ quan Hàng không vũ trụ Mỹ (NASA) đã phát hiện các phân tử hữu cơ có kích thước lớn nhất từng được tìm thấy trên sao Hỏa. Theo *AP*, các kết quả cho thấy phản ứng hóa học tiền sinh học trên sao Hỏa có thể đã tiến xa hơn so những gì từng được quan sát trước đây.

Hang động chứa hóa thạch người tiền sử

Các nhà khoa học mới đây phát hiện hóa thạch một quần thể người tiền sử chưa từng được biết đến trong hang Sima del Elefante, thuộc dãy núi Atapuerca ở miền bắc Tây Ban Nha. *AFP* cho hay, các hóa thạch bao gồm một phần hộp sọ và quần thể người tiền sử này có thể sống cách đây hơn 1,1 triệu năm.

Cầu xuyên quốc gia ngắn nhất thế giới

El Marco, một cây cầu nhỏ (trong ảnh) nối ngôi làng El Marco (Tây Ban Nha) với ngôi làng Varzea Grande (Bồ Đào Nha), là cây cầu xuyên quốc gia nhỏ nhất thế giới. Theo *Oddity Central*, El Marco được làm hoàn toàn bằng gỗ, chỉ dài 6 m và rộng 1,45 m. Do kích thước nhỏ, cây cầu này chỉ cho phép người đi bộ và xe hai bánh như xe đạp, xe máy đi qua.

Tổng thống Brazil Lula da Silva (thứ hai, trái sang) tại lễ đón ở Tokyo.

Ảnh: REUTERS

TIÊU ĐIỂM DƯ LUẬN

Mục tiêu đa dạng hóa thương mại

LÂM VŨ

Tổng thống Brazil Lula da Silva đang có chuyến công du Nhật Bản và đây là chuyến thăm thứ ba của ông trong tư cách nguyên thủ quốc gia Brazil tới nền kinh tế lớn thứ tư thế giới. Không chỉ củng cố nền tảng truyền thống của quan hệ hai nước, chuyến thăm còn nhằm mở rộng quan hệ đối tác, trong bối cảnh xu hướng bảo hộ thương mại đang nổi lên.

Nhà vua Nhật Bản Naruhito và Hoàng hậu Masako đã chủ trì lễ đón Tổng thống Brazil Lula da Silva và phu nhân tại Cung điện Hoàng gia ở Thủ đô Tokyo hôm 24/3. Đây cũng là cuộc đón tiếp đầu tiên dành cho các nguyên thủ các nước thăm Nhật Bản, kể từ sau chuyến thăm trong nhiệm kỳ đầu của Tổng thống Mỹ Donald Trump hồi tháng 5/2019.

Trong chuyến thăm kéo dài ba ngày, Tổng thống Lula da Silva cũng có cuộc trao đổi với Thủ tướng nước chủ nhà Ishiba Shigeru; tham dự Diễn đàn Doanh nghiệp Brazil-Nhật Bản, sự kiện quy tụ các đại diện của khoảng 500 doanh nghiệp từ cả hai nước trong các lĩnh vực thực phẩm, nông nghiệp, hàng không vũ trụ, năng lượng, thép...

Năm 2025 đánh dấu mốc 130 năm Brazil và Nhật Bản thiết lập quan hệ ngoại giao (5/11/1895-5/11/2025). Quan hệ Brazil-Nhật Bản có nền tảng lịch sử, dựa trên sự gắn kết truyền thống về giao lưu nhân dân. Với hơn hai triệu người, cộng đồng người gốc Nhật Bản tại Brazil là cộng đồng lớn nhất và Nhật Bản là nơi sinh sống của cộng đồng người Brazil lớn thứ năm trên thế giới, với khoảng 211 nghìn người.

Hai nước cũng vừa kỷ niệm 10 năm thiết lập quan hệ Đối tác chiến lược và đối tác toàn cầu (năm 2014). Hai bên tăng cường hợp tác trong lĩnh vực khoa học công nghệ, đổi

mới sáng tạo, thương mại và đầu tư, phối hợp trong các vấn đề quốc tế và tại các diễn đàn đa phương. Brazil và Nhật Bản đều là thành viên Nhóm các nền kinh tế mới nổi hàng đầu thế giới (BRICS). Tại LHQ, cùng với Đức và Ấn Độ trong Nhóm G4, Brazil và Nhật Bản ủng hộ và thúc đẩy cải tổ Hội đồng Bảo an LHQ.

Tháp tùng Tổng thống Lula da Silva thăm Nhật Bản lần này là phái đoàn gồm các lãnh đạo Thượng viện, Hạ viện là hơn 10 Bộ trưởng, cùng đoàn đại biểu doanh nghiệp gồm 100 người, cho thấy Brazil coi trọng quan hệ với Nhật Bản, mong muốn tiếp tục củng cố nền tảng hợp tác truyền thống 130 năm qua, đồng thời thúc đẩy các lĩnh vực ưu tiên và tìm kiếm các cơ hội hợp tác mới, nhất là trong lĩnh vực thương mại và đầu tư.

Đại sứ Eduardo Saboia, Vụ trưởng Vụ châu Á-Thái Bình Dương thuộc Bộ Ngoại giao Brazil cho biết: “Hai nước có nền tảng quan hệ vững chắc, về giao lưu con người và kinh tế, nhưng cần tiến xa hơn”. Theo đại sứ, kỳ vọng lớn nhất trong chuyến thăm là mở cửa thị trường Nhật Bản cho các sản phẩm Brazil, nhất là thịt bò và thịt lợn tươi sống, cũng như thúc đẩy đàm phán Hiệp định thương mại giữa Nhật Bản với Khối thị trường chung Nam Mỹ (MERCOSUR), mà Brazil là một trong những thành viên sáng lập. Hai nền kinh tế có tính bổ trợ cao, các nhà đầu tư Nhật Bản có kinh nghiệm

với thị trường Brazil và đang đứng trước cơ hội mở rộng hợp tác đầu tư.

Nhật Bản là đối tác thương mại, thị trường xuất khẩu lớn thứ ba của Brazil tại châu Á, với tổng kim ngạch thương mại giữa hai nước năm 2024 đạt khoảng 11 tỷ USD. Nhật Bản cũng là nhà đầu tư lớn thứ hai của Brazil tại châu Á. Theo Ngân hàng Trung ương Brazil, đầu tư trực tiếp của Nhật Bản vào Brazil đạt 35 tỷ USD và là nguồn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) lớn thứ chín tại Brazil.

Xét phạm vi toàn cầu, Nhật Bản chỉ xếp thứ 11, trong khi Trung Quốc mới là đối tác thương mại lớn nhất của Brazil và sự phụ thuộc của Brazil về thương mại với Trung Quốc gia tăng trong những năm gần đây. Brazil là nước xuất khẩu thép lớn thứ hai vào Mỹ sau Canada, đạt 4 triệu tấn vào năm 2024.

Tuy nhiên, sau khi nhậm chức tháng 1 vừa qua, Tổng thống Mỹ Donald Trump đã áp dụng chính sách thuế quan mới, áp thuế lên tới 20% đối với hàng hóa Trung Quốc, đồng thời tuyên bố sẽ đánh thuế thép và nhiều mặt hàng nhập khẩu khác. Theo Giáo sư Karina Calandrin tại Trường Kinh doanh Ibmec ở Sao Paulo, chính sách thuế quan của Mỹ đang khiến Brazil gặp rủi ro lớn và dễ bị tổn thương hơn.

Trong bối cảnh đó, chuyến thăm Nhật Bản của Tổng thống Lula da Silva cho thấy rõ mục tiêu của Brazil nhằm đa dạng hóa thương mại, tìm kiếm thị trường mới cho những sản phẩm có thể bị hạn chế vào Mỹ, đồng thời tìm cách giảm sự phụ thuộc vào thị trường xuất khẩu hàng đầu trước nguy cơ bất ổn do xung đột thương mại gây ra.

NHÂN VẬT & SỰ KIỆN

Tiết lộ gây chấn động

■ GIAO LINH

Ngày 24/3 vừa qua, Tổng Biên tập tờ *The Atlantic*, ông Jeffery Goldberg (*trong ảnh*) tiết lộ, ông đã tình cờ được thêm vào một nhóm chat, trong đó các quan chức cấp cao của Mỹ thảo luận chi tiết về các cuộc tấn công nhằm vào lực lượng Houthi ở Yemen. Thông tin này lập tức "gây bão" dư luận trong khi Hội đồng An ninh Quốc gia Mỹ ra tuyên bố sẽ điều tra vụ việc.

Ông Goldberg cho biết, được Cố vấn An ninh Quốc gia Mỹ Mike Waltz mời nhóm chat mật có tên "Houthi PC small group" trên ứng dụng nhắn tin Signal vào ngày 13/3. Trong nhóm chat này có Bộ trưởng Quốc phòng Pete Hegseth, Cố vấn An ninh Quốc gia Mike Waltz, Phó Tổng thống JD Vance, Bộ trưởng Ngoại giao Marco Rubio...

Các quan chức Nhà trắng trong nhóm chat đã trao đổi thông tin chi tiết về kế hoạch tấn công nhắm vào lực lượng Houthi ở Yemen, bao gồm thông tin về mục tiêu, vũ khí mà Mỹ sẽ triển khai và trình tự tấn công. Chỉ hai giờ đồng hồ sau khi ông Goldberg tiếp cận được thông tin chi tiết về cuộc tấn công ngày 15/3, Mỹ đã thực hiện một loạt các cuộc không kích nhằm vào các mục tiêu Houthi ở Yemen.

Ông Goldberg cho biết, ban đầu ông nghi ngờ về tính xác thực của nhóm chat trên Signal bởi không nghĩ rằng các quan chức cấp cao về an ninh quốc gia Mỹ lại trao đổi trên ứng dụng nhắn tin phổ thông về kế hoạch tấn công quy mô. Ông cũng mô tả việc Nhà trắng dùng Signal là "liều lĩnh đến kinh ngạc". Hiện, chưa rõ liệu các chi tiết cụ thể của chiến dịch quân sự có được phân loại là thông tin mật hay không, song thông thường các thông tin này đều được giữ kín để bảo vệ binh sĩ và an ninh tác chiến.

Ngay khi những tiết lộ chấn động của ông Goldberg được công bố, Hội đồng An ninh Quốc gia Mỹ ra tuyên bố sẽ điều tra cách thức một nhà báo lại được thêm vào nhóm chat trên ứng dụng Signal. Trong phát biểu đầu tiên về vụ việc, Bộ trưởng Quốc phòng Hegseth phủ nhận các thông tin từ phía ông Goldberg, khẳng định rằng "không ai nhắn tin về kế hoạch tấn công trên ứng dụng Signal". Người đứng đầu Lầu năm góc Hegseth còn gọi Tổng Biên tập của *The Atlantic* là "một kẻ gian dối và mất uy tín, tự xưng là nhà báo, liên tục phát tán tin đồn thất thiệt". Ông đồng thời nhắc lại các bài viết trước đây của

Ảnh: GETTY IMAGES

tạp chí này chỉ trích Tổng thống Mỹ Donald Trump.

Tuy nhiên, Người phát ngôn của Hội đồng An ninh Quốc gia Brian Hughes đã xác nhận sự tồn tại của nhóm chat. "Chuỗi tin nhắn này có vẻ là thật và chúng tôi đang xem xét lý do một số tài khoản ngoài ý muốn đã được thêm vào nhóm. Thành công liên tục của chiến dịch chống Houthi chứng minh rằng, không có đe dọa nào đối với quân đội hoặc an ninh quốc gia", ông Hughes chia sẻ.

Trong một phiên điều trần tại Quốc hội ngày 25/3, Giám đốc Tình báo Quốc gia Mỹ Tulsi Gabbard và Giám đốc Cơ quan Tình báo Trung ương Mỹ (CIA) John Ratcliffe khẳng định, nội dung các cuộc thảo luận trên ứng dụng Signal không bao gồm thông tin mật.

Trước những phản ứng trái chiều về tiết lộ của mình, ngày 25/3, ông Jeffery Goldberg đã lên tiếng: "Tôi hiểu phản ứng của dư luận. Tôi có kế hoạch công khai nội dung chi tiết trong nhóm chat đã được kiểm tra này. Nhưng tôi cảm thấy rằng, nghĩa vụ của mình là phải tôn trọng các thông tin an ninh quốc gia. Do đó, tôi không chia sẻ bây giờ".

Theo AP, các tiết lộ của ông Goldberg xảy ra trong bối cảnh văn phòng của Bộ trưởng Hegseth vừa tuyên bố siết chặt các biện pháp ngăn chặn rò rỉ thông tin mật, bao gồm khả năng sử dụng máy phát hiện để xác định xem các phóng viên có được thông tin như thế nào. Vụ việc nói trên nhanh chóng khiến các nghị sĩ đảng Dân chủ chỉ trích gay gắt các quan chức Quốc phòng Mỹ,

thậm chí yêu cầu Bộ trưởng Hegseth từ chức. Lãnh đạo phe Dân chủ tại Thượng viện, ông Chuck Schumer, kêu gọi tiến hành cuộc điều tra toàn diện. "Đây là một trong những vụ rò rỉ tình báo quân sự đáng kinh ngạc nhất mà tôi từng biết trong suốt một thời gian rất dài", ông Schumer nhấn mạnh.

Thượng nghị sĩ Jack Reed của Rhode Island, thành viên đảng Dân chủ cấp cao nhất trong Ủy ban Quân vụ Thượng viện, tuyên bố: "Nếu điều này là sự thật, câu chuyện này cho thấy một trong những thất bại nghiêm trọng nhất về an ninh tác chiến mà tôi từng chứng kiến". Trong khi đó, Người phát ngôn Nhà trắng Karoline Leavitt khẳng định, Tổng thống Trump vẫn tin tưởng tuyệt đối vào đội ngũ an ninh quốc gia sau vụ việc này.

GÓC QUAN SÁT

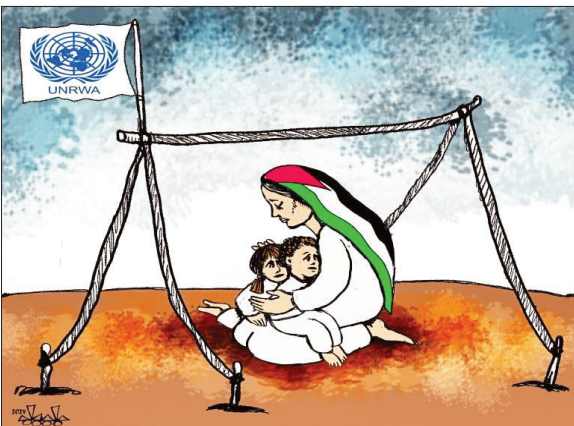
Lực bất tòng tâm

■ AN LINH

Người phát ngôn LHQ Stephane Dujarric ngày 24/3 ra tuyên bố cho biết, LHQ sẽ cắt giảm quy mô hiện diện tại Dải Gaza sau khi 5 nhân viên thuộc Cơ quan cứu trợ và việc làm của LHQ dành cho người tị nạn Palestine (UNRWA) thiệt mạng trong những cuộc giao tranh.

Theo AP, ông S.Dujarric khẳng định, người đứng đầu LHQ đã buộc phải "đưa ra quyết định khó khăn" là thu hẹp quy mô hiện diện của tổ chức tại Gaza, dù cho nhu cầu nhân đạo tăng cao cũng như mối quan ngại ngày càng lớn của LHQ về nhiệm vụ bảo vệ dân thường. Theo ông Dujarric, một phần ba trong tổng số 100 nhân viên quốc tế của LHQ sẽ rời khỏi Gaza. Trước đó, LHQ đã xác định được xe tăng của quân đội Israel đã tấn công một cơ sở của LHQ hồi tuần trước, khiến một nhân viên của tổ chức này thiệt mạng và 6 người khác bị thương.

Kể từ ngày 18/3, Israel đã tiến hành nhiều đợt tấn công trên không và trên bộ mới vào Dải Gaza, chính

Biếm họa: HASSAN BLEIBEL

thức chấm dứt lệnh ngừng bắn kéo dài 2 tháng. The Guardian cho hay, chỉ tính riêng những cuộc không kích từ đó đến nay đã khiến hơn 730 người thiệt mạng và 1.233 người khác bị thương. Hôm 20/3, người đứng đầu UNRWA Philippe Lazzarini thông báo 5 nhân viên của cơ quan này đã bị sát hại trong các vụ tấn công của quân đội Israel.

Trên mạng xã hội X, ông Lazzarini bày tỏ: "Trong vài ngày qua, 5 nhân viên của UNRWA được xác nhận là đã bị sát hại, đưa tổng số thiệt mạng lên 284 người. Họ là những giáo viên, bác sĩ và y tá và họ đều phục

vụ những người dễ bị tổn thương nhất". Người đứng đầu UNRWA cũng bày tỏ quan ngại khi tình huống tồi tệ nhất vẫn chưa xảy ra, trong bối cảnh những đợt không kích của quân đội Israel tiếp tục nhắm vào các mục tiêu trên đất liền và trên biển.

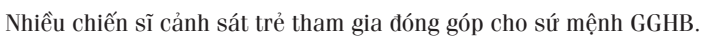
Bạo lực leo thang dữ dội sau khi quân đội Israel ngày 24/3 thừa nhận các lực lượng của nước này đang hoạt động ở thành phố Rafah, phía nam Gaza, đã nã đạn vào một tòa nhà của Ủy ban Chữ thập đỏ quốc tế (ICRC), do "xác định nhầm các nghi phạm bên trong" và cảm thấy bị "đe dọa". Tuyên bố của quân đội Israel nêu rõ: "Sau khi điều tra, chúng tôi xác định quá trình nhận dạng là không chính xác và tòa nhà thuộc về Hội Chữ thập đỏ. Vào thời điểm nổ súng, lực lượng của chúng tôi không biết tòa nhà này có liên quan ICRC", đồng thời khẳng định, vụ tấn công không gây ra thương vong và sự cố sẽ tiếp tục được điều tra.

Quân đội Israel yêu cầu người dân ở phía bắc Gaza sơ tán trước khi lực lượng này triển khai đợt tấn công mới, mà theo CNN là một cuộc huy động binh lực cả trên bộ và đường không. Người phát ngôn LHQ Dujarric khẳng định rằng, LHQ sẽ không bỏ rời Gaza, song dường như "lực bất tòng tâm", LHQ đành phải giảm quy mô hiện diện ở dải đất này trong lúc chờ những giải pháp ngoại giao mới.

■ THANH TÂM

VNFPU-1 - Đơn vị cảnh sát GGHB đầu tiên của Việt Nam

Hiện nay, đội VNFPU-1 đang gấp rút chuẩn bị lực lượng dự bị cho việc sẵn sàng triển khai đến phái bộ, với các chương trình huấn luyện được xây dựng theo tiêu chuẩn nghiêm ngặt của LHQ. Các chiến sĩ trẻ không chỉ rèn luyện thể lực và kỹ năng thực

Ânh: **NAM ANH**

Xây dựng trên nền tảng vững chắc

Chia sẻ với chúng tôi, Đại tá Lê Quốc Huy, Phó Chánh Văn phòng thường trực Bộ Công an về GGHB LHQ cho biết, VNFP-U-1 là đơn vị

Trở về sau một năm rưỡi công tác tại Phái bộ UNMISS, Trung tá Nguyễn Thu Hà vẫn nhớ mãi khoảnh khắc con gái 8 tuổi ôm chặt lấy mẹ không rời, ánh mắt sáng lên niềm vui xen lẫn chút hờn dỗi vì những ngày xa cách. “Khi mẹ về, con bám lấy, cứ quẩn quýt như sợ mẹ lại đi xa”, chị kể, giọng thoáng trầm khi nhắc đến nỗi khó khăn trong lòng người mẹ chiến sĩ an ninh. Dù vậy, chị nhanh chóng lấy lại tinh thần, sẵn sàng trở lại công việc. Hiện nay, chị Hà đảm nhận hai nhiệm vụ quan trọng. Với kinh nghiệm dày dạn công

Sẵn sàng cho nhiệm vụ quốc tế

Khi chúng tôi tới Trung tâm, các chiến sĩ VNFPU-1 trong màu áo CAND đang tập trung tại sân trường, hàng ngũ ngay ngắn, tiếng hô khẩu lệnh vang dội, sự dứt khoát toát lên trong từng động tác. Trung tá Nguyễn Thu Hà quả quyết với tôi: “Tôi không phải người truyền cảm hứng cho các bạn, mà chính năng lượng tích cực, khí thế của các bạn đã truyền lại cho tôi”. Với chị, đó là động lực để cùng đồng đội trong ban huấn luyện nỗ lực nâng cao chất lượng đào tạo, chuẩn bị tốt hơn cho đơn vị. Chị nhấn mạnh rằng, công việc GGHĐ đòi hỏi sự chuyên nghiệp, không chỉ trong chuyên môn mà còn cả về bản lĩnh, chuẩn bị cho nhiệm vụ ở nơi cách xa Tổ quốc hàng nghìn km. Kể về những ngày đối mặt với cát bụi, tiếng súng và nỗi nhớ nhà, liên tục dặn dò các chiến sĩ trẻ, song chị cũng luôn khẳng định sự tin tưởng vào tiềm năng của họ: “Các chiến sĩ đang rèn luyện mỗi ngày, về cả tiếng Anh, kỹ năng mềm và ý thức trách nhiệm, đó là cả một quá trình tích lũy lâu dài”.

Là một trong những chiến sĩ trẻ trong đội hình, Đại úy Nguyễn Phương Thảo chia sẻ: “Hình ảnh người chiến sĩ mũ nồi xanh thể hiện cho mẫu hòa bình thế giới. Em đặt mục tiêu tham gia GGHB để thực hiện ước mơ của một chiến sĩ công an”. Thảo kể rằng, Thượng tá Lương Thị Trà Vinh chính là “người truyền lửa”, truyền cảm hứng cho cô theo đuổi ước mơ. Cùng với sự ủng hộ từ gia đình và tin tưởng của cơ quan, ngày càng nhiều chiến sĩ cảnh sát trẻ đang quyết tâm đóng góp cho sứ mệnh GGHB.

Nhìn lại hành trình của những cán bộ CAND đi trước để thấy được rằng, thành công hôm nay là hoa trái của sự nỗ lực không ngừng. Với nền tảng vững chắc là kinh nghiệm đã qua thử thách của những người “truyền lửa” đi trước, tuổi trẻ CAND hiện nay sẵn sàng rèn luyện một cách chính quy, chuyên nghiệp để khoác lên mình màu áo xanh của lực lượng cảnh sát GGHB.

Càng tránh xa, càng kỳ thị

Đù là ngày cuối tuần, 12 giờ trưa, đồng nghiệp í ới gọi đi ăn nhưng tập hồ sơ khám bệnh trên bàn làm việc của Đại tá, PGS, TS, bác sĩ Bùi Quang Huy, Chủ nhiệm Bộ môn - Khoa Tâm thần (Khoa A6), Bệnh viện (BV) Quân y 103 vẫn chưa giảm. Ngoài hành lang, bệnh nhân và người nhà vẫn lặng lẽ, kiên nhẫn ngồi đợi. Họ là những người dân bình thường, từ khắp nơi theo “tiếng lành đồn xa” đến đây thăm khám. “Mời bệnh nhân tiếp theo vào!”. Lần này, là một cậu bé đang độ tuổi đi học. Cháu có ý định tử tự và đã cắt cổ tay mình tới 3 lần. Cháu được xác định bị trầm cảm từ 3 năm nay nhưng gia đình không hay biết. Lần này, mẹ cháu mới để ý đến hành động nguy hiểm của con và đưa đến đây.

“Nếu cha mẹ quan tâm đến con cái, có những điều đơn giản mà chúng ta có thể nhận biết được ngay trong sinh hoạt hằng ngày như: Con có mất ngủ không; có biểu hiện mệt mỏi, chán ăn, sút cân không; dễ nổi cáu không... Hay những biểu hiện kín đáo hơn như: Sống thu hẹp mình, không giao lưu với ai, về nhà chui ngay vào phòng, chỉ sống với thế giới ảo... Đó là những dấu hiệu dễ nhận ra và hầu như các bệnh tâm thần đều khởi đầu bằng những dấu hiệu đó!”, bác sĩ Huy khuyến cáo.

Tuy nhiên, chính cha mẹ lại không chấp nhận hai chữ “tâm thần”, không đối diện vào sự thật rằng con mình mắc bệnh mà hay đổ lỗi cho hoàn cảnh như con đang độ tuổi “nổi loạn”. Nhiều trường hợp được bác sĩ chẩn đoán mắc tâm thần lại vội vàng đưa con “trốn” ngay. Sau đó, tìm đến thầy bói, thầy cúng. “Sự kỳ thị với bệnh tâm thần, sự thiếu hiểu biết về căn bệnh này của các bậc cha mẹ đã làm hại chính con mình, lấy đi cơ hội vàng điều trị. Bởi với bệnh tâm thần phân liệt thì có 10% bệnh nhân sẽ khỏi hoàn toàn trong tuần đầu phát bệnh”, bác sĩ Huy phân tích.

Với kinh nghiệm 36 năm trong nghề, bác sĩ Huy chia sẻ, các bệnh tâm thần (lo âu, trầm cảm, phân liệt...) chủ yếu là do gene di truyền gây ra. Khi đi khám, bác sĩ thường chẩn đoán thông qua các chức năng như: Chú ý, trí nhớ, cảm xúc của người bệnh. Nếu trong giới hạn bình thường, thì bệnh nhân chỉ gặp các vấn đề tâm lý tức thời. Nhưng nếu vượt quá giới hạn, tức là yếu tố gene bệnh đã được đánh thức và bệnh nhân đã mắc tâm thần. Lúc này, buộc phải đi điều trị.

“Việc khám và điều trị sớm rất quan trọng. Thí dụ, với bệnh trầm cảm, nếu 3 ngày mất ngủ liên tiếp

Ở nơi... “tâm” bệnh

(Tiếp theo trang 1)

Đại tá, PGS, TS, bác sĩ Bùi Quang Huy, Chủ nhiệm Bộ môn - Khoa Tâm thần, Bệnh viện Quân y 103 hướng dẫn sinh viên tại buồng bệnh.

là báo hiệu phát bệnh. Khi đó, bệnh nhân đi khám ngay, được chữa trị kịp thời, phục hồi sớm. Nhưng đến khi xuất hiện 7-8 triệu chứng rầm rộ thì bệnh đã nặng lên. 1 lần trầm cảm phải điều trị 1 năm, 5 lần phải điều trị cả đời. Chúng ta hãy nhìn nhận người mắc bệnh tâm thần giống như mắc các bệnh lý khác. Nếu bệnh nhân đi khám nhiều, có nghĩa là đã không còn kỳ thị nó nữa. Nếu càng tránh xa thì sự kỳ thị càng tăng lên”, Trung tá, TS, bác sĩ Đình Việt Hùng, Phó Chủ nhiệm Bộ môn - Khoa Tâm thần, Bệnh viện Quân y 103 cho biết.

Từ lâu, nói đến bệnh nhân tâm thần, nhiều người thường gắn với định kiến, ác cảm là “người điên”. Chính vì thế, số lượng bác sĩ theo học chuyên ngành này rất ít. Hiện cả nước có khoảng 1.000 bác sĩ tâm thần/100 triệu dân, so sánh với Australia, họ có tới 8.000 bác sĩ tâm thần/40 triệu dân. “Thời gian ngồi trên ghế giảng đường, khi điểm danh, tôi xưng là bác sĩ tâm thần. Vậy là, cả hội trường với hàng trăm sinh viên y khoa quay về phía tôi và cười ồ lên(!). Đó là đồng nghiệp, là người trong ngành còn kỳ thị với chuyên khoa tâm thần, chứ chưa nói đến ngoài xã hội”, bác sĩ Hùng kể lại.

Tái sinh lại một con người

Câu chuyện xóa bỏ rào cản kỳ thị với bệnh nhân tâm thần chính thức được Bộ môn - Khoa Tâm thần, Bệnh viện Quân y 103 tiên phong trong cả nước thông qua việc áp dụng hệ thống cửa mở điều trị cho các bệnh nhân tâm thần ở Việt Nam. “Trước đây, nơi điều trị bệnh nhân tâm thần được xây như nhà tù, đều ở xa các khu đô thị. Phòng bệnh cũng không khác phòng biệt giam với giường bê-tông, toa-lét tại chỗ, bệnh nhân nặng còn

bị xích. Mỗi phòng bệnh bị khóa bởi then của to bằng cổ tay”, bác sĩ Huy nhớ lại.

Nhờ áp dụng phương pháp điều trị bằng loại thuốc mới hiệu quả, sức khỏe bệnh nhân ổn định, lãnh đạo Bộ môn - Khoa Tâm thần đã chính thức đề xuất Bệnh viện Quân y 103 xây dựng mới Khoa A6 là cơ sở khám, chữa bệnh thân mật, gần gũi giống với các khoa tim mạch, hô hấp... Ý tưởng đó đã được chấp thuận và BV điều trị bệnh nhân tâm thần còi mớ với khuôn viên vườn hoa, cây cảnh, sân chơi thể thao, xưởng làm việc, rạp chiếu bóng... được ra đời. Đây là mô hình đầu tiên trên cả nước và sau này đã được các cơ sở điều trị bệnh nhân tâm thần học tập, triển khai. “Phương pháp này đã giảm đáng kể sự kỳ thị đối với bệnh nhân. Làm cho việc nằm viện của bệnh nhân không quá nặng nề. Do đó, bệnh nhân sẽ đến chữa trị, không giấu bệnh như ngày xưa nữa. Quan trọng nhất là khi được phân công về đây làm việc, nhân viên cũng không bỏ nghề nữa!”, bác sĩ Huy phân tích.

Vừa tròn 65 năm thành lập (31/3/1960 - 31/3/2025), tập thể cán bộ, nhân viên Bộ môn - Khoa Tâm thần của Bệnh viện Quân y 103 đã không ngừng học tập để cập nhật các thuốc điều trị mới, các kỹ thuật hiện đại để điều trị cho bệnh nhân mắc các bệnh lý tâm thần. Tính đến nay, Khoa A6 đã xây dựng được hàng chục phác đồ điều trị cho các rối loạn tâm thần phổ biến, hoàn chỉnh các quy trình kỹ thuật chăm sóc và điều trị bệnh nhân. Đặc biệt, đây là nơi duy nhất trên cả nước triển khai được kỹ thuật sốc điện có gây mê tĩnh mạch bằng propofol để điều trị những trường hợp mắc bệnh tâm thần phân liệt thể nặng, như những bệnh nhân bị tâm thần phân

liệt kháng thuốc, trầm cảm có hành vi tự sát, trầm cảm có loạn thần...

Thiếu tá, Thạc sĩ, bác sĩ Nguyễn Tất Định, Khoa A6 chia sẻ về 1 ca bệnh: “Đây là trường hợp bệnh nhân có ý định tự sát và thực hiện tự sát đến 10 lần. Bệnh nhân từng dí điện vào cơ thể rồi đổ nước sôi bỏng hết cả người. Thậm chí, còn mỗi cái tay lành lặn, bệnh nhân dùng đũa xia vào mũi... Khi người nhà đưa bệnh nhân vào, các cơ sở điều trị khác đã từ chối điều trị. Đến đây, được chỉ định sốc điện, sau khi làm 5-6 lần, bệnh nhân cải thiện rõ rệt, sau 8-10 lần bệnh nhân trở lại bình thường hoàn toàn”. Hằng năm, tại Khoa A6 đã thực hiện hàng nghìn lượt sốc điện điều trị các rối loạn tâm thần cho bệnh nhân với tỷ lệ điều trị thành công lên đến 100%. Hiện nay, thời gian điều trị trung bình của bệnh nhân đã rút ngắn còn 2 tuần chứ không phải vài tháng như trước kia. “Hiệu quả điều trị của phương pháp sốc điện giúp bệnh nhân mau hồi phục, thời gian nằm viện ít, không còn là gánh nặng kinh tế cho gia đình và bệnh nhân sớm tái hòa nhập cộng đồng, khả năng sinh hoạt, lao động được phục hồi”, bác sĩ Định cho biết.

Ngoài nâng cao chuyên môn điều trị, Đại tá, PGS, TS, bác sĩ Bùi Quang Huy, Chủ nhiệm Bộ môn - Khoa Tâm thần vẫn luôn dạy các thế hệ bác sĩ trẻ bài học làm nghề: “Phải đối xử với bệnh nhân như người nhà của mình và khi người nhà của mình khỏi được bệnh thì mới gọi là thành công!”. “Trong quan hệ với người bệnh, thầy của chúng em thường đóng “vai” nghiêm khắc nhưng luôn nhắc chúng em phải thương yêu người bệnh. Nghiêm khắc để bệnh nhân chấp hành uống thuốc. Nếu bệnh nhân bỏ thuốc 1 ngày thì bằng uống thuốc bù 1 năm. Như vậy đã bỏ lỡ cơ hội điều trị, lại tốn tiền cho gia đình!”, nữ điều dưỡng Trần Thị Thanh Phương tâm sự.

Với bệnh nhân tâm thần, tức là những người bị mất năng lực hành vi dân sự (Theo Bộ luật Dân sự). Còn Luật Hôn nhân và Gia đình, cũng có quy định, người bị mất năng lực hành vi dân sự không được phép kết hôn. “Vì vậy, trách nhiệm của chúng tôi phải cung cấp kiến thức về căn bệnh. Bị bệnh vào đây rồi phải mau chữa khỏi cho họ. Nếu bệnh nhân tâm thần được chữa khỏi bệnh, họ được trở lại là một công dân bình thường. Đó là niềm vui lớn nhất của chúng tôi. Với các bệnh nhân khác, việc điều trị khỏi bệnh mang lại một cơ thể khỏe khoắn. Nhưng với chúng tôi, chữa khỏi bệnh cho một bệnh nhân tâm thần là tái sinh lại cuộc sống cho họ!”, Đại tá, PGS, TS, bác sĩ Bùi Quang Huy chân tình chia sẻ.

Đã mở ra cần vận hành...

(Tiếp theo trang 1)

ngoại thành, khu vực ngoài các quận trung tâm. Với các cơ sở mới này, thực tế đã ghi nhận những bước vận hành đạt hiệu quả ở nhiều mức độ khác nhau. Có những cơ sở đón nhận đông đảo bệnh nhân đến điều trị hoặc xây dựng cơ sở hạ tầng đáp ứng một phần công tác dạy và học, góp phần đáng kể vào việc giảm mật độ người, giảm áp lực cho cơ sở chính.

Tuy nhiên cũng bộc lộ những bất cập trong việc quản lý, điều hành cùng nhiều lý do chủ quan, khách quan mà có những cơ sở không hoặc chưa được phát huy hiệu quả, chưa thực hiện tốt hoặc trọn vẹn chức năng, nhiệm vụ của mình. Hình ảnh những khoảng đất trống, những không gian mới có đường mà chưa đủ cơ ngơi, những khuôn viên có đại um tùm và những tòa nhà chưa đi vào sử dụng... từng được phản ánh trên báo chí, truyền thông, gây sự tiếc nuối, băn khoăn cho xã hội và nhiều cấp lãnh đạo, nhiều ban, ngành có trách nhiệm. Nhiều trở ngại đã

được phân tích, trong đó có sự xa xôi về khoảng cách, sự thiếu hụt về điều kiện cơ sở vật chất phục vụ cho việc đi lại, lưu trú, làm việc của y, bác sĩ, giảng viên đại học. Và cũng như vậy đôi với việc quy tụ, mời gọi, tạo sự hấp dẫn cho y, bác sĩ ở cơ sở, cho học sinh, sinh viên để tham gia khám, chữa bệnh, chuyển giao kỹ thuật, học tập, nghiên cứu... Do đó, những lãng phí về tiền của, vật chất, thời gian cũng không hề nhỏ.

Nay khi xu hướng mở rộng, nhân lên cơ sở đào tạo, điều trị tiếp tục được thúc đẩy thì bài học kinh nghiệm đã có vẫn còn đây. Những kế hoạch lớn lao và mới mẻ, chắc chắn đã và đang có các bước chuẩn bị chu đáo, được sự ủng hộ của bộ, ngành chủ quản, cộng với việc tranh thủ sự hợp tác, tạo điều kiện của các địa phương về không gian, mặt bằng, cơ chế. Nhưng sẽ không thể thiếu các điều kiện cần thiết và thuận lợi cho việc cư trú, sinh hoạt, ổn định đời sống lâu dài của lực lượng nhân sự tại chỗ. Đặc biệt là ở hiệu quả kết nối cộng đồng, tiếp cận xã hội và các điều kiện hạ tầng, dịch vụ đi kèm.

Rộng lớn và thiết yếu nữa, là các cơ sở này không thể thiếu sự thuận lợi trong điều kiện tiếp cận đối với người dân, bệnh nhân, học sinh, sinh viên nhằm thỏa mãn các nhu

cầu khám, chữa bệnh, học tập, nghiên cứu của mình. Và như vậy, những nghiên cứu thấu đáo về các địa bàn, địa phương, tỉnh, thành phố nơi đứng chân là rất cần và thiết thực đối với các trường học, bệnh viện, bộ, ngành chủ quản...

Bên cạnh sự đủ đầy về cơ sở vật chất, thiết bị, sự hiện đại của công nghệ và các mô hình, phương thức vận hành mới, cập nhật, thì những yếu tố bảo đảm cho sự ổn định, vững vàng về tâm lý, thể trạng, đời sống con người là không thể thiếu. Đó là sự bảo đảm cho quá trình làm việc, cống hiến lâu dài của lực lượng nòng cốt trong chuỗi mắt xích khám, chữa, điều trị; dạy, học.

Đặc biệt, đó cũng là điều kiện thúc đẩy cho những đóng góp hiệu quả vào việc phát triển kinh tế-xã hội của tỉnh, thành phố, của cả một vùng kinh tế trọng điểm. Bởi các cơ sở, địa chỉ lớn của ngành y, ngành giáo dục cũng gánh vác sứ mệnh quan trọng trong củng cố, xây dựng và chăm sóc xã hội, phát triển con người.

Để mở đến đâu dạy và học đến đấy, khám chữa bệnh đến đấy, thì những gì còn thiếu ở các cơ sở qua nhiều năm chưa vận hành hoặc hiệu quả còn hạn chế, chính là các đề bài cho việc phát triển, lan tỏa và phục vụ xã hội ngày hôm nay.

Ukraine, Nga nhất trí bảo đảm an toàn hàng hải

■ VIỆT HÀ

Trong các cuộc đàm phán riêng rẽ với Mỹ tại Saudi Arabia, Nga và Ukraine nhất trí bảo đảm an toàn hàng hải, loại bỏ việc sử dụng vũ lực và ngăn chặn sử dụng tàu thương mại cho mục đích quân sự ở Biển Đen, đồng thời Moscow và Kiev thống nhất không tấn công vào các cơ sở năng lượng của nhau.

Mở đường cho các cuộc đàm phán hòa bình rộng hơn

Người phát ngôn Điện Kremlin Dmitry Peskov cho biết, trọng tâm của các cuộc thảo luận giữa Mỹ với Nga và Ukraine là bảo đảm an toàn hàng hải ở Biển Đen - một phần trong nỗ lực ngoại giao mà Washington hy vọng sẽ giúp hai bên xung đột sớm có các cuộc đàm phán hòa bình rộng hơn nhằm kết thúc chiến tranh. Thỏa thuận ngừng bắn liên quan khu vực Biển Đen và cơ sở hạ tầng năng lượng có hiệu lực ngay lập tức từ ngày 25/3.

Bộ trưởng Quốc phòng Ukraine Rustem Umerov nhấn mạnh tới việc cần có nước thứ ba để giám sát việc thực thi các thỏa thuận này. Bên cạnh đó, Ukraine cũng khẳng định, sẽ coi bất kỳ động thái triển khai tàu hải quân nào của Nga vượt quá khu vực phía đông Biển Đen là vi phạm tinh thần của các thỏa thuận và Kiev có quyền tự vệ trước hành động này.

Liên quan vấn đề thực thi lệnh ngừng bắn, Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky cho biết, nước này và Mỹ đã nhất trí để bên thứ ba như Thổ Nhĩ Kỳ giám sát một số khía cạnh của thỏa thuận ngừng bắn trong tương lai giữa Nga và Ukraine. Ông Zelensky cũng cho rằng, cần làm rõ tại hội nghị thượng đỉnh về Ukraine sắp tới ở Paris (Pháp) về việc những

Một cuộc đàm phán giữa phái đoàn Mỹ (trái) và Ukraine tại Saudi Arabia.

Ảnh: DEFENSE NEWS

quốc gia nào sẽ đóng góp lực lượng để giám sát các thỏa thuận hòa bình tại Ukraine.

Về cơ sở hạ tầng năng lượng thuộc diện tạm dừng tấn công, Điện Kremlin nêu rõ danh sách các cơ sở của Nga và Ukraine đã được hai bên Nga - Mỹ thống nhất gồm: Nhà máy lọc dầu, đường ống dẫn dầu, khí đốt và các cơ sở lưu trữ, bao gồm các trạm bơm, cơ sở hạ tầng phát và truyền tải điện như nhà máy điện, trạm biến áp, máy biến áp và hệ thống phân phối, nhà máy điện hạt nhân, đập thủy điện.

Nga nêu điều kiện nổi lại Sáng kiến Biển Đen

Trong cuộc đàm phán giữa Nga và Mỹ, Washington cam kết giúp khôi phục quyền tiếp cận thị trường thế giới cho xuất khẩu nông sản và phân bón của Nga. Các nhà đàm phán Nga đã lưu ý với phía Mỹ về nguyên nhân khiến Nga rút khỏi thỏa thuận mang tên Sáng kiến ngũ cốc Biển Đen,

đồng thời cho biết, Moscow bày tỏ hy vọng “sẽ không có sự mơ hồ nào trong lần này”. Trong trường hợp Nga nổi lại việc tham gia thỏa thuận trên, nước này cần thấy các bảo đảm được xác định rõ ràng và theo hình thức phù hợp hơn đối với tất cả các bên liên quan.

Trả lời phỏng vấn Kênh 1 truyền hình Nga, Bộ trưởng Ngoại giao Nga Sergey Lavrov cho biết, Moscow mong muốn không có bên nào tìm cách loại Nga khỏi các thị trường ngũ cốc và phân bón. Nga khẳng định, các biện pháp trừng phạt của phương Tây đối với các công ty tham gia xuất khẩu và vận chuyển lương thực, phân bón của nước này phải được dỡ bỏ như một điều kiện tiên quyết cho thỏa thuận an ninh hàng hải trên Biển Đen.

Điện Kremlin cho hay, việc thực hiện thỏa thuận sẽ đòi hỏi phải dỡ bỏ các lệnh trừng phạt của phương Tây đối với ngân hàng phục vụ các công ty nông nghiệp Rosselkhozbank của

Nga và khôi phục quyền truy cập của ngân hàng này vào hệ thống thanh toán quốc tế SWIFT. Moscow nêu rõ lệnh trừng phạt đối với các nhà xuất khẩu lương thực và phân bón của Nga, các công ty bảo hiểm phục vụ vận chuyển lương thực và phân bón, các hạn chế về tàu thuyền và hoạt động tài trợ thương mại cũng sẽ phải được dỡ bỏ.

Sáng kiến Biển Đen cho phép cung cấp ngũ cốc của Ukraine từ các cảng ở Biển Đen, bảo đảm bình thường hóa xuất khẩu các sản phẩm nông nghiệp và phân bón của Nga sang các thị trường toàn cầu. Các biện pháp trừng phạt nhằm vào Rosselkhozbank là nguyên nhân khiến Nga rút khỏi Sáng kiến Biển Đen vào tháng 7/2023. Việc nổi lại Sáng kiến Biển Đen có ý nghĩa quan trọng với Moscow trong bối cảnh Nga dự kiến sẽ xuất khẩu khoảng 40 triệu tấn lúa mì ra thị trường toàn cầu trong mùa vụ này, chủ yếu tới các khách hàng truyền thống ở Trung Đông.

Thảo luận số phận của Dòng chảy phương Bắc

■ THANH LINH

Hãng tin TASS ngày 25/3 cho hay, Nga và Mỹ đang tiến hành các cuộc thảo luận về số phận của đường ống khí đốt Dòng chảy phương Bắc. Thông tin trên được đưa ra trong bối cảnh cuộc khủng hoảng năng lượng tại châu Âu vẫn chưa có hồi kết.

Trong cuộc phỏng vấn trên kênh truyền hình *Channel One*, Bộ trưởng Ngoại giao Nga Sergey Lavrov xác nhận rằng, Moscow và Washington đang đàm phán về hệ thống đường ống Dòng chảy phương Bắc. Theo ông Lavrov, dù tồn tại nhiều bất đồng, nhưng việc khôi phục nguồn cung năng lượng ổn định cho châu Âu không chỉ là lợi ích của riêng Nga và Mỹ mà còn có tác động sâu rộng đến toàn bộ khu vực. Tuyên bố trên đặt ra giả thuyết về một sự thay đổi trong chính sách năng lượng của phương Tây, đặc biệt là trong bối cảnh giá năng lượng tại châu Âu đang ở mức cao hơn nhiều lần so Mỹ.

Dù Nga và Mỹ đang thảo luận về Dòng chảy phương Bắc, Liên minh châu Âu (EU) vẫn giữ quan điểm cứng rắn trong việc từ chối sử dụng khí đốt Nga. Người phát ngôn của Ủy ban châu Âu (EC) về hành động vì khí hậu và năng lượng, bà Anna-Kaisa Itkonen khẳng định rằng, việc nổi lại dự án Dòng chảy phương Bắc không nằm trong lợi ích của EU, vì dự

án này không giúp đa dạng hóa các nguồn cung năng lượng của khối.

Bộ Kinh tế Đức cũng nhấn mạnh rằng, nước này không có kế hoạch đàm phán với Nga về việc khôi phục đường ống Dòng chảy phương Bắc 2, vốn đã bị đình chỉ hoạt động từ sau khi xung đột Nga-Ukraine nổ ra vào năm 2022. Tuyên bố từ Berlin nêu rõ: "Việc độc lập khỏi khí đốt của Nga có tầm quan trọng chiến lược đối với Đức về mặt chính sách an ninh".

Hệ thống đường ống Dòng chảy phương Bắc có lịch sử kéo dài hàng thập kỷ. Từ những năm 1990, Tập đoàn khí đốt Nga Gazprom đã nghiên cứu và phát triển dự án này nhằm trực tiếp cung cấp khí đốt cho Trung Âu mà không cần đi qua Ukraine, Belarus hay Ba Lan. Đến năm 2000, EC phê duyệt thiết kế sơ bộ, đặt nền móng cho một hệ thống cung cấp năng lượng xuyên lục địa.

Tuyến Dòng chảy phương Bắc 1 hoàn thành vào năm 2012 với công suất 55 tỷ mét khối khí/năm, cung cấp một lượng lớn khí đốt cho Đức, Đan Mạch, Hà Lan, Bỉ và Pháp. Tuy nhiên, sau khi xung đột Nga - Ukraine bùng nổ vào đầu năm 2022, Dòng chảy phương Bắc 2 bị đình chỉ và đến tháng 9/2022, một loạt vụ nổ chưa rõ nguyên nhân đã phá hủy một trong hai tuyến đường ống chính của hệ thống này.

Tổng Biên tập:
LÊ QUỐC MINH

TRỤ SỞ: 71 HÀNG TRỐNG, HÀ NỘI
ĐT: 024 3938 1384, 024 3938 1091
Fax: 024 3938 1385

Email: thoinay@nhandan.vn
thoinay.nhandan@gmail.com

ĐẠI DIỆN TẠI TP HỒ CHÍ MINH:
40 Phạm Ngọc Thạch
ĐT: 028 3829 6876 - Fax : 028 38296877

ĐẠI DIỆN TẠI TP ĐÀ NẴNG:
2 Trần Quý Cáp - ĐT: 0236 3822535

In tại Công ty in báo Nhân Dân
Hà Nội, Công ty in báo Nhân Dân
TP Hồ Chí Minh, Công ty in báo
Nhân Dân Đà Nẵng, Công ty in
Nhân Dân Bình Định.

Giá: 6.800 đồng